Timpul care nu trece este timpul visului, al inconştientului, al dorinţelor. Un an şi o zi vorbeşte despre un ceas – adică despre percepţia timpului – şi despre un ceasornicar al cărui ţel e să repare lumea şi să-l ajute pe Dumnezeu.

PASCAL BRUCKNER *0 carte străbătută în filigran de obsesia lui Bruckner pentru trecerea timpului.*

LE FIGARO

Decorul halucinant al romanului este un personaj în sine: un hotel tentacular, o metaforă pentru labirintul vieţii. Cu această»

poveste necruţătoare, Bruckner îşi confirmă pasiunea pentru literatura fantastică.

MIDI LIBRE

FICTION CONNECTION
COLECŢIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu
Pascal Bruckner
Un an şi o zi *f*
Traducere din franceză de Nadine Vlădescu
3 TREI
Editori:
Silviu Dragomir Vasile Dem. Zamfirescu
Director editorial:
Magdalena Mărculescu
Redactare:
Carmen Botoşaru
Design copertă: Faber Studio
Foto copertă: Gulliver/Getty Images/ e Tara Moore
Director producţie:
Cristian Claudiu Coban
Dtp:
Răzvan Nasea
Corectură:
Irina Boteza tu Adelina Sănduleac
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
BRUCKNER, PASCAL

Un an şi o zi / Pascal Bruckner; trad. din franceză de Nadine Vlădescu.

— Bucureşti: Editura Trei, 2019 ISBN 978 – 606 – 40 – 0681 – 3 I. Vlădescu, Nadine (trad.)

821.133.1

Titlul original: Un an et un jour Autor: Pascal Bruckner

Copyright © Éditions Grasset & Fasquelle, 2018

Copyright © Editura Trei, 2019 pentru prezenta ediţie

O.P. 16, Ghişeul 1, C.P. 0490, Bucureşti Tel.: + 4 021 300 60 90; Fax: + 4 0372 25 20 20 e-mail: comenziedituratrei.ro www.editura trei.ro

ISBN: 978 – 606 – 40 – 0681 – 3

Pentru Anna

„Binele este un număr. Răul este o eroare de calcul”. PseudoDionisie Areopacitul

Preludiu

Deasupra Atlanticului

„Siguranţa dumneavoastră este prioritatea noastră. Îndreptaţi-vă spătarele scaunelor, închideţi-vă telefoanele mobile şi aparatele electronice. Vă rugăm să ne acordaţi atenţia dumneavoastră pentru câteva momente”.

Călătoria începuse prost.

Poate vreodată să înceapă bine o călătorie cu avionul? Să vorbeşti despre siguranţă la începutul unui periplu nu înseamnă oare să subliniezi ceea ce vrei să eviţi, un pericol de moarte?

Întâi şi-ntâi, Jezabel pierduse zborul de dimineaţă, în data de 13 decembrie 2017. Aproape intenţionat. Pleca împotriva voinţei sale. Citise atâtea poveşti în care pasagerii ajung prea târziu la poarta de îmbarcare şi li se spune că nu mai pot urca. Se înfurie, înjură compania aeriană. Câteva ore mai târziu, aparatul se prăbuşeşte ciocnindu-se de un turn sau piere în apele mării. Întârzierea lor, miraculoasă, le-a salvat viaţa. Le mulţumesc stewardeselor pe care le făcuseră mai devreme

cu ou şi cu oţet, binecuvântează Providenţa pentru că i-a cruţat. Şansa lor reprezintă o adevărată pledoarie pentru inexactitate. Dacă pierdeţi un avion sau un tren, bucuraţi-vă: aţi scăpat, poate, de un accident fatal. Dar dacă pierdeţi intenţionat un avion sau un tren, fiţi cu băgare de seamă: s-ar putea ca accidentul pe care doreaţi să-l evitaţi să vă prindă din urmă în mijlocul de transport pe care îl veţi folosi drept diversiune. Ea renegociase cumpărarea unui alt bilet şi aşteptase încă trei ore. Ca să-şi omoare timpul şi anxietatea, băuse. Beri, cocktailuri, pahare cu vin. Şi înghiţise calmante. Dădea dovadă de o rezistentă la ale cool fantastică, până la un anumit punct.

Ce este un aeroport? O gigantică loterie a supravieţuirii: în funcţie de destinaţia dumneavoastră, şansele scad sau cresc. Companii, localizate la porţile de îmbarcare, îi asigură pe apropiaţii dumneavoastră în cazul unui deces, o sală de rugăciune, rezervată tuturor confesiunilor, vă garantează un drum doar dus către lumea de dincolo. Dumnezeu e acolo io şi veghează. Iată-vă de două ori protejat, în lumea aceasta de jos şi în cealaltă. Nu mai rămâne decât să urcaţi şi să muriţi, liniştiţi.

Ei nu-i plăceau avioanele; tresărea la fiecare vibraţie, ar fi vrut să reţină aparatul la sol, ar fi vrut ca o mână uriaşă să-l ţină blocat pe pistă. Într-adevăr, avionul rămăsese imobilizat pe tarmacul aeroportului Roissy, din cauza unui ambuteiaj aerian. Nu era decât al doisprezecelea la rând. Ea ajunsese clătinându-se la locul ei, la capătul rândului din fundul cabinei şi adormise, cu centura strâns legată şi o mască peste ochi. Avusese răgazul să-şi întrezărească vecinul; un tip înalt şi deşirat care-şi făcea cruce la fiecare două minute. Să observe frica altora o făcea să se ruşineze de frica ei. Dar nu t i-o diminua deloc. Căpătase obiceiul, în avion sau în tren, de a descifra pe chipurile celorlalţi, semne ale calmului sau ale spaimei. Dacă pasagerii aveau un aer destins, asta o liniştea. Dar ea îi bănuia că erau plătiţi de compania aeriană pentru a-i păcăli pe clienţi.

Chiar înainte de decolare, după încă o oră de întârziere, fusese trezită de avertismentele şefului însoţitorilor de zbor. O stewardesă mima instrucţiunile de siguranţă retransmise prin difuzor. Ridica în aer o centură, o mască de oxigen, utilă în caz de depresurizare. Tânăra femeie dădea din mâini ca un agent de circulaţie, zâmbea, făcea un pas înainte, se întorcea. Nimeni nu-i acorda atenţie. Unii moţăiau, alţii ascultau muzică, cu căştile bine înşurubate în urechi şi ochii închişi, iar alţii urmăreau un film pe ecran. Doar Jezabel nu o slăbea din ochi, dornică să-i atragă atenţia şi să-i spună: sunt aici. Chiar şi într-un Boeing, rămânea eleva cuminte, ahtiată să primească favorurile autorităţii. Stewardesa, pe care această distragere a atenţiei o irita, începu să tuşească. Se înfipse bine pe picioare, făcu o piruetă, scoase limba. Degeaba. Atunci, începu să-şi scoată eşarfa albastră, apoi bereta, pe care le aşeză pe un scaun gol. Îşi scoase haina, sub care se vedea o bluză la fel de albastră. Nicio tresărire printre pasageri. Jezabel îi făcu un semn discret cu mâna: nu mergeţi mai departe. Stewardesa îşi aruncă haina peste cotiera unui scaun şi începu să-şi desfacă nasturii de la cămaşă. Absenta orip p p cărei reacţii o încurajă să-şi descheie, unul câte unul şi foarte lent, toţi nasturii. Acum, măsura cu piciorul acea parte a cabinei, în sutien decoltat cu cupe de dantelă, ca pentru o defilare de modă. Avea braţele rotunde şi subţiri, un gât delicat şi umerii largi. Jezabel nu-şi lua ochii de la ea. Vedea cu adevărat ceea ce credea că vede? Avea cineva să-şi ridice privirea către ea măcar?

Avionul, se gândi Jezabel, este mijlocul de transport cel mai indecent cu putinţă, din moment ce eşti mereu cu nasul fie la nivelul feselor, fie al pântecului stewardeselor şi stewarzilor. Tânăra femeie, fără să înceteze să-şi agite braţele, îşi desfăcu cu un gest rapid fermoarul fustei şi o lăsă să-i alunece până la tocurile pantofilor, apoi ridică un picior, apoi pe celălalt şi o aruncă peste celelalte haine, cu un gest nerăbdător. Purta ciorapi negri de lână cu o

etichetă albă care se vedea chiar deasupra marginii din talie. Avea pielea fermă şi abdomenul bine conturat. Eticheta aceasta, care stătea în sus precum un fir de păr, o agasa pe Jézabel. Ar fi vrut s-o îndese înăuntru. Dar de ce se amesteca ea? Dacă mai continua aşa, stewardesa avea să-şi scoată şi ciorapii şi, de ce nu, şi restul? Acum, îmbrăcase peste sutien o vestă de salvare gălbuie, în timp ce avionul survola Oceanul Atlantic înspre Montréal, iar o amerizare forţată făcea parte dintre riscuri.

Jézabel tremura. Oceanul Atlantic: mase de apă îngheţată care i-ar fi înghiţit instantaneu, universul abominabil al monştrilor marini. Nu s-ar fi întâmplat niciun miracol, valurile i-ar fi spulberat ca pe nişte firicele de paie. Jézabel nu credea în statisticile consolatoare: dat fiind faptul că numai un pasager din zece mii moare în avion, şansele tale de supravieţuire ar creşte considerabil faţă de maşină sau bicicletă. Ce glumă bună! în maşină pot să frânez sau să trag de volan, pe bicicletă pot să evit un obstacol, dar în avion? La viteza de 800 de kilometri la oră la care se adaugă efectul inerţiei şi o masă de mai multe tone? Există stagii de pregătire împotriva fricii de a zbura cu avionul ca şi cum ar fi vorba de o boală imaginară. Ca şi cum în fiecare săptămână, avioane mai mari sau mai mici nu se ciocneau de munţi, nu piereau într-o coliziune sau nu cădeau doborâte de proiectile, pulverizate de o bombă. Fără a-i mai pune la socoteală pe cei care dispăreau fără urmă şi de care nu se mai ştia nimic niciodată. Ce sofist ar putea să ne explice că zborul cu avionul nu are mai multe consecinţe negative decât să traversezi strada sau să te plimbi cu trotineta? Să recurgi la cifre pentru liniştirea sufletelor torturate înseamnă să uiţi că acest dentul este cel care sfidează previziunea. Statisticile sunt infailibile până în momentul în care deraiază. Acest lucru n-ar fi trebuit să se întâmple. Şi totuşi, s-a întâmplat. Imaginaţi-vă o persoană preocupată să-şi învingă temerile: ea urmează un curs de familiarizare cu zborul. Liniştită după o lună de explicaţii, de teste, de calcule, se urcă, de exemplu, în

avionul pe cursa Rio-Paris din data de 1 iunie 2009 şi piere alături de alţi 228 de pasageri, între America de Sud şi Africa. Sau, la fel de bine, ia zborul 370 operat de Malaysia Airlines, de la Kuala

Lumpur la Pekin, din 8 martie 2014, care a dispărut undeva în mare, după ce avionul s-a îndepărtat de planul de zbor iniţial. În toate aceste cazuri, barajul derizoriu al raţionalităţii se opune cunoaşterii viscerale a fricii.

Era oare posibil ca stewardesa de la o mare companie aeriană să practice striptease-ul la începutul zborului fără a provoca fluierături, ca o chemare la ordine? Tânăra trăgea acum fără entuziasm de şnururile destinate umflării colacilor de salvare şi arăta cu un gest grăbit ieşirile de urgenţă. Chipul ei trăda spaima. La ce bun să practici meseria asta dacă nu te ascultă nimeni? Oamenii o tratau cu dispreţ, o ignorau. Asta îi amintea lui Jezabel de o poveste auzită undeva. Poate că şi-o imaginase? Un conferenţiar trebuie să ia cuvântul la un dineu de gală în faţa a trei sute de persoane. Un eveniment caritabil. E aplaudat încetişor. Oaspeţii încep să mănânce. El perorează, se lansează în lungi tirade, toată lumea îi întoarce spatele. Se opreşte, străbate scena de la un capăt la celălalt, începe să danseze. Nicio reacţie. Atunci, el îşi aruncă notiţele în aer, bate în microfon, scuipă în el, tuşeşte. Nicio tresărire în public! Şuşoteala neîntreruptă a mulţimii îi acoperă eructaţiile. Culmea bădărăniei: din greşeală, regia tehnică taie lumina de pe scenă. El observă o coardă care atârnă de o ştangă, îşi aşază scaunul dedesubt şi sfârşeşte prin a se spânzura. Nimeni nu-şi bate capul cu asta. Nu e descoperit decât a doua zi de dimineaţă: mort din cauza indiferenţei generale. Jézabel se uita fix la tânăra femeie, cu sufletul la gură: avea să-şi scoată ciorapii sau poate chiar şi chiloţii? în cele din urmă, stewardesa demoralizată îşi strânse lucrurile şi se îmbrăcă la t t toaletă, de unde ieşi impasibilă.

Imediat ce roţile avionului se desprinseră de pistă, Jézabel aţipi, ameţită de băuturi. Cineva, de cealaltă parte

a culoarului central, o trezi în curând cu acuzaţii: el era singurul călător care fusese retrogradat la clasa economică, la un loc cu plebea, chit că-şi cumpărase un bilet la clasa business pe ruta Paris-Montréal. Clasa business fiind plină şi clasa întâi neexistând în acest avion, îi dăduseră automat un loc în clasa „vitelor”, cu promisiunea de a-i fi restituită diferenţa de preţ. Nu voia să-şi primească banii înapoi, voia dreptul lui, un fotoliu care se putea face pat, mare şi confortabil, loc la picioare şi toate privilegiile aferente. O stewardesă la dispoziţia lui, şampanie, vin cât cuprinde, caviar, filme pe un ecran mare. Şi papuci în care să doarmă. Tuna şi fulgera şi-i lua pe ceilalţi pasageri drept martori. Şefa însoţitorilor de zbor îi propuse sec să facă o plângere. Jézabel adormi la loc.

A fost din nou trezită de o altercaţie. Un t alt pasager ţipa acum: „Am fler, vine o furtună. Simt asta”. Şi, ca să-şi accentueze spusele, arăta înspre hublou şi înspre cerul negru de dincolo de el, spre norii învolburaţi care se adunau într-o masă ameninţătoare şi înconi f jurau încetul cu încetul avionul. El blestema compania aeriană, îi făcea şi pe ceilalţi părtaşi. Tânăra stripteuză, cu o tocă aşezată oblic pe cap, cu cămaşa încheiată impecabil până la gât, se înclină până la înălţimea sa şi exclamă cu voce tare:

— Aveţi dreptate, domnule, intrăm într-o zonă cu turbulenţe puternice.

— Ah, da? în ce sens puternice?

— Foarte puternice. Traversăm zona depresionară de deasupra Islandei, care urmează Curentul Golfului şi se deplasează de la vest la est.

— Dar… vom reuşi s-o traversăm?

— Sper.

Toată lumea se îndreptase în scaune. Până atunci insensibili faţă de această angajată model, ciuliseră acum urechile. Frica este o alarmă mai bună decât prudenţa. Încă rănită, ea domnea acum cu o privire rece asupra acestei turme de laşi smiorcăiţi. Schiţând un zâmbet minuscul, ea adăugă:

— Da, un accident este posibil. Mai ales în această perioadă a anului în care vânturile sunt foarte violente şi foarfecă uneori avioanele. E posibil, dar nu este sigur.

Legănându-se nonşalant, se întoarse către postul de pilotaj. Inoculase otrava terorii în turma enoriaşilor săi. Ca pentru a-i da dreptate, o primă rafală scutură avionul, care făcu un viraj şi se redresă înainte de a plonja din nou. A fost un şoc pe cât de brusc, pe atât de brutal. Câteva compartimente pentru bagaje se deschiseră şi-şi vărsară lotul de valize şi de genţi. Veste şi paltoane grele zburară înainte de a cădea în capul pasagerilor. Comandantul se adresă pasagerilor, cerându-le să rămână aşezaţi, să-şi ridice spătarele scaunelor şi să-şi ataşeze centurile. Servirea mesei era amânată şi luminile reduse. Copiii începură să plângă, o femeie a fost cuprinsă de suspine isterice şi stewardesele o zgâlţâiră fără menajamente pentru a o calma. În avion, un ţipăt produce o revoltă, două o revoluţie. Pilotul îi rugă pe pasageri să-şi păstreze sângele rece şi-i asigură că se va face tot posibilul pentru a-i duce la destinaţie în siguranţă. Avionul valsa în furtună, se legăna de la dreapta la stânga ca o barcă de pescuit care se lupta cu nişte lame gigantice. Era împins către pământ de o forţă invizibilă, apoi ridicat iar de un curent de aer. Urletul furiilor ameninţa să provoace explodarea hublourilor. Măştile de oxigen căzură din tavan, asemenea unor caracatiţe din spaţiu care dansau la capătul cordonului lor, sporind confuzia.

Ceea ce este îngrozitor la oamenii înspăimântaţi e că ei au întotdeauna dreptate să fie astfel. Jézabel închise ochii şi-şi spuse: de data asta e sfârşitul. Nu va mai fi nevoie să-mi fie frică, pentru că ce este cel mai rău se va întâmpla. Se simţea împăcată. Avea douăzeci şi şase de ani, preda ştiinţele naturale şi matematica la un liceu tehnic din Haute-Savoie şi viaţa ei avea să se sfârşească în acea carlingă nenorocită: n-ar fi trebuit să-şi părăsească niciodată munţii, nici să se supună ordinului absurd al tatălui său, care o trimitea în Québec. În jurul ei, pasagerii

intrau în panică: unii îşi ascundeau capul în mâini, alţii se repezeau la toaletă în ciuda interdicţiei. A fost nevoie de o nouă intervenţie a pilotului pentru a calma spiritele. Le ordonă să nu-şi pună măştile care căzuseră accidental şi, mai ales, să-şi ţină centurile cuplate. Stewardesa îşi lua revanşa: haosul era victoria sa asupra mulţimii dispreţuitoare. Fără niciun pic de compasiune, nu le dădea voie decât pasagerilor bolnavi să se târască până la toalete şi-i amenința pe cei recalcitranţi. Simţea aversiune faţă de ei. Unul dintre colegii săi, un băiat înalt şi bine făcut, îmbrăcat cu o cămaşă albă cu trese, veni să o ajute să se impună. Ea arăta spre agitatori cu vârful unghiei lăcuite, iar el îi bloca pe ei cu braţul său musculos. Cât despre cei care aveau voie să se ridice, pe rând, el îi ridica apucându-i de cot, îi însoţea până la toaletă ţinându-i de gât, le cerea să nu încuie uşa, să se aşeze şi să se ţină de mânerul uşii în timp ce-şi făceau treaba. Le bătea în uşă dacă dura prea mult şi-i amenința să-i scoată cu forţa pe întârziaţi. Ceea ce se şi întâmplă cu un cetăţean canadian care se văzu scos pe culoar, cu pantalonii în jurul gleznelor şi o expresie de ruşine amestecată cu teroare. În avion, alături de toţi aceşti necunoscuţi în compania cărora n-am vrea să murim şi care vor fi totuşi ultimii care să ne privească, în caz de prăbuşire!

Anarhia ajunsese la cote maxime. Pasageri de toate vârstele şi de toate condiţiile ţipau, se băteau unii cu alţii. Bătrâne doamne cu vocea tremurândă se transformau în vrăjitoare, îi zgâriau pe cei de lângă ele, îi trăgeau de păr. Avionul urma să se prăbuşească în mare şi toţi aceşti oameni aveau să se strângă de gât înainte de scufundare. Treptat totuşi, zgâlţâiturile se potoliră. Femei cu feţele livide, copii epuizaţi de panică se ridicară în picioare pe culoar, aşteptând ca toaletele să se elibereze pentru a se duce să-şi uşureze spaima. Cei care continuau să urle erau duşi în partea din faţă a avionului şi izolaţi, sub supravegherea personalului.

Atunci Jézabel înghiţi mai multe comprimate de

sédative cu o bere. Crezu pentru o clipă că era scoasă din letargie de un anunţ al comandantului de bord:

— Doamnelor şi domnilor, din cauza unei depresiuni puternice deasupra Atlanticului de Nord, a vânturilor violente dinspre Groenlanda şi a unei vijelii persistente, nu vom putea ateriza la Montréal, aşa cum era prevăzut. Vom întoarce avionul către cel mai apropiat aeroport disponibil, din sud. Philadelphia, Boston sau New York, înainte ca furtuna să ajungă şi la ele. Urmaţi instrucţiunile de siguranţă! Echipajele de prim-ajutor ne vor aştepta la faţa locului. Păstraţi-vă calmul şi mai ales rugaţi-vă!

Ea leşină, cu ochii lipiţi de lacrimi, nemaidorind să ştie nimic.

t

CAPITOLUL 1

Ceasornicarul lui Dumnezeu

Pleca să onoreze o promisiune făcută tatălui său pe patul de moarte. Acesta o implorase să se ducă şi să prezinte la salonul de ceasornicărie din Québec piesa unică perfecţionată în atelierul lui şi botezată *Revelaţie*, traducerea cuvântului grec *Apocalipsă*. Nu avusese timp s-o termine, prototipul trebuia să fie de ajuns. Certat în Europa cu cei din mediul său profesional, el se baza pe ajutorul unui prieten bijutier care trăia în Canada. Pentru această călătorie, Jézabel, unicul său copil, dispunea de o sumă modestă pe care trebuia s-o folosească în mod înţelept.

Fost pastor al unei biserici reformate şi locuitor al satului Praz, de la frontiera cu Elveţia, Nathanaël Thevenaz, căruia i se spunea Nathan, se alăturase, de foarte tânăr, unei confrerii de ceasornicari amatori din La Chaux-de-Fonds, în cantonul Neuchitel. Devenise reparator de ceasuri şi putea să regleze şi să cureţe fără probleme un ceas mecanic. Dar el nutrea în gând un alt proiect, pe care i-l repetase dintotdeauna fiicei sale:

— Dumnezeu a inventat ceasurile pentru a prinde timpul şi a inventat timpul pentru a-i pedepsi pe oameni.

Ştii care e misiunea pe care mi-a încredinţat-o mie, un preot necunoscut? Să inventez ceasul care va şterge timpul şi va repara greşeala originară. Îţi dai seama?

Ea nu era sigură că înţelege. Maiestuozitatea frazelor lui o impresiona.

— O, tată, sunt aşa de mândră…

Devenise pasionată de foarte tânără de algebră şi voia să-l ajute la calculele lui. El îi repeta această frază a lui Galilei: „Dumnezeu a creat universul în limbaj matematic”, şi ea încerca să înveţe limba divină.

t

Din nefericire pentru el, Nathan Thevenaz nutrea pentru ceasuri o dragoste ambiguă în care aversiunea se certa cu ataşamentul. El le f celebra şi le dispreţuia în acelaşi timp. Adoraţia fără limite o păstra pentru unica sa fiică. Îi citea şi comenta Biblia în fiecare seară. Între tată şi fiică, doar Dumnezeu avea dreptul să intervină, Dumnezeu care ştie tot, poate tot şi pe care Nathan, ventriloc elocvent, îl invoca zi şi noapte. În funcţie de dispoziţia Sa, Domnul era binevoitor sau inchizitor. Până şi gândurile noastre cele mai intime puteau fi citite de El ca dintr-o carte deschisă şi nu exista nicio cale de a-i scăpa. Lui Jezabel i se părea neplăcut să fie spionată zi şi noapte până în cotloanele cele mai ascunse ale conştiinţei sale. I-ar fi plăcut puţină discreţie din partea Atotputernicului.

Tatăl său o avusese târziu, aproape de vârsta de cincizeci de ani. Când venea s-o ia de la şcoală, în hainele lui de biserică, ea nu se putea împiedica să nu gândească: ce siluetă frumoasă are, în ciuda vârstei! înalt, subţire, cu părul des, efectul era la fel de armonios. Era un schior bun şi un excursionist mediocru, în rarele dăţi când o însoţea într-o drumeţie pe munte, el îşi pierdea repede suflul, se împiedica de pietre şi se oprea mai mult decât era necesar. Dar făcea întotdeauna impresie bună şi zâmbea în timp ce-şi recăpăta suflul. O felicita pentru că era atât de iute şi regreta că nu avea cu douăzeci de ani mai puţin ca s-o urmeze pe stânci. Îi spunea:

— Atâta am urcat pe muntele meu interior, încât mi-am epuizat forţele.

De când murise soţia lui, se refugia în miezul mişunător al mecanismelor de ceas, dezasamblând rotiţele, piesele dantelate, angrenajele, părţile curbate în formă de bulbi. De când se trezea, odată ce-şi spunea rugăciunile şi termina cu cafelele şi o săruta pe fiica sa de cel puţin zece ori, se zăvora în atelierul său, un pavilion amenajat aproape de cabană într-o clădire rurală, o cabană făcută din lemn de zadă, folosită pentru depozitarea alimentelor, în mijlocul unui pâlc de brazi. Nu mai predica decât o dată pe săptămână şi, de la înălţimea amvonului său, îi adormea pe credincioşi cu propuneri stricte. Se prezenta drept un umil pelerin al lui Christos, a cărui sarcină era să-i demaşte pe depravaţi şi să-i salveze pe săraci. Episcopul său, „inspectorul său ecleziastic”, îl presa să-şi îndulcească vorbele, punându-i în vedere faptul că nu mai erau pe vremea lui Luther sau a lui Calvin şi că trebuia să se adapteze spiritului vremii. În faţa încăpăţânării sale, obţinuse din partea sinodului regional îngăduinţa de a se pensiona anticipat şi fusese înlocuit de un laic format în spiritul teologiei mai îngăduitoare a secolului.

Gustul său pentru cronografe se transformase într-o idee fixă. Se trezea în toiul nopţii ca să-şi verifice ceasurile, să nu rămână nici în urmă, şi nici să nu o ia înainte. De-abia ce o îngropase pe soţia lui, că se şi lansase în fabricarea a ceea ce el considera drept marea sa operă. Urmaş în linie dreaptă al lui Voltaire, îl descria pe Dumnezeu ca pe Maestrul Ceasornicar care construise, odată cu Cosmosul, o mecanică perfectă a cauzelor şi efectelor, pe care omul o stricase. El voia doar să-l ajute pe Domnul să restaureze ordinea originară, convins că timpul regretă eternitatea care-l bântuie. Dacă el, Nathan, sclavul Celui de Sus, reuşea să construiască acest ceas unic, acesta ar fi acţionat precum un sifon, precum o gaură neagră care ar fi absorbit în câţiva ani succesiunea secolelor şi ar fi pus o limită de timp aventurii umane.

Mult timp, Jezabel, spre marea spaimă a tatălui său, nu ştiuse să citească ceasul. Confunda limbile lui, pe cea mică şi pe cea mare cu limba secundarului, aduna suma celor trei în loc să le separe, se încurca între gradaţiile de dimineaţă şi cele de după-amiază, nu putea să se familiarizeze cu numerotarea duodecimală. La şcoală, lucrul ăsta îi dădea bătăi de cap. Pentru ea, toate orele erau inegale, se lungeau sau se contractau după voia lor, şi unele dintre ele depăşeau spaţiul unei săptămâni sau al unei luni. Într-o zi, a avut un declic: a înţeles instinctiv mecanismul fusurilor orare, al meridianelor. Recita toate orele dintre Paris şi San Francisco, dintre Johannesburg şi Pekin, fără să se gândească. Intrase pe orbita vastei galaxii a cifrelor. Până la vârsta de treisprezece ani, cel puţin, pe când încă mai purta aparatul dentar, ea împărtăşise pasiunea tatălui ei, plonjând în cărţile de specialitate austere şi dezvoltându-şi un talent aparte pentru matematici şi pentru fizică.

Eugénie, mama ei, o femeie înaltă şi slabă, privea resemnată comuniunea tatălui şi a fiicei întru această manie împărtăşită, cei doi vorbindu-şi prin prescurtări într-o limbă necunoscută din care ea nu înţelegea nimic. Ceasurile şi acest nebun bătrân, pe care-l iubise cândva pentru nefericirea lui, o îndepărtaseră de singura sa fiică. Aşa că începu să simtă o aversiune pentru copilul ei. Privindu-şi micuţa cu ochii săi încercănaţi, examinându-i erupţia de acnee sau rotunjimile adolescentine, îi spunea: – Să ştii că ai noroc că nu eşti drăguţă! Băieţii nu-ţi vor suci capul. O să fii scutită de vertijurile cuceririlor uşoare. Uită-te cum am suferit eu, eu care am fost frumoasă şi care am stârnit furtuni. Tu va trebui să munceşti din greu ca să dovedeşti că exişti. Şi o să ai mare noroc dacă-ţi vei găsi un soţ!

Melancolică, Eugénie, altă dată învăţătoare, îmbătrânise prematur, iar părul îi încărunţise încă de la vârsta de treizeci de ani. La rândul ei, printr-un fel de mimetism conjugal, îşi găsise şi ea marota ei: valizele.

Avea mai mult de zece valize, de dimensiuni diferite, care-i ocupau întregul dormitor. Unele erau la fel de mari precum nişte cufere, altele, strâmte ca nişte truse de toaletă. Ele reprezentau pentru ea mirul pelerinului, o casă transportabilă. Nu putea să se ducă nicăieri, nici măcar să cumpere un coltuc de pâine, fără o geantă mare în care-şi purta minimul vital: portofelul, paşaportul, sticla cu apă, trusa cu produsele de igienă. Când se ducea să-şi viziteze sora sau familia, căra după ea bagaje pline de lucruri inutile. Nathan voia să captureze timpul, să-l facă să dispară într-un vârtej; ea ţinea să ducă lumea întreagă la subraţ. În ghiozdanul fiicei sale, strecura în fiecare dimineaţă suficiente provizii cât să-i ajungă pentru o săptămână, chiar dacă micuţa mânca deja de prânz la cantină. Jezabel îşi uşura povara pe măsură ce înainta către şcoală, împărţind un baton de ciocolată unui câine sau prăjituri sau câte un sandvici colegilor de şcoală. Sau uneori arunca tot, într-un recipient de plastic, sub o piatră pe care o acoperea cu muşchi, după care observa procesiuni întregi de insecte care se întâlneau în drumul lor către acea ascunzătoare. Într-o dimineaţă, mama ei o surprinsese pe punctul de a arunca merindele la coşul de gunoi şi se năpustise asupra ei:

— Iată cum îmi mulţumeşti. Nu trebuie să pleci niciodată la drum cu mâinile goale, înţelegi lucrul ăsta?

În ziua următoare, Jézabel trebui să plece la şcoală şi mai împovărată decât de obicei şi mama ei o urmări cu maşina cel puţin doi kilometri. În seara aceea, fata aduse întreg pachetul acasă şi-l aruncă furioasă pe masa din bucătărie.

Tatăl şi fiica se coalizau împotriva lui Eugénie, care devenise ţinta bătăilor lor de joc. Când unul dintre ei se ducea la toaletă pentru satisfacerea unei mici nevoi, celălalt îi striga:

— Ia şi-un rucsac cu tine, nu se ştie niciodată!

Mama îşi ascundea cu greu lacrimile, resemnată să joace acest rol de ciuca bătăilor. O valiză mereu plină

dormea lângă patul nupţial, pe care ea o refăcea în fiecare seară înainte de a se culca. De când se trezea, începea să se pregătească pentru o călătorie ipotetică. Îşi cumpărase şi un bagaj special pentru cimitir, o valiză rigidă cu rotile şi un mâner metalic retractabil. În timp ce adormea, îi murmura soţului ei la ureche:

— Sunt pregătită dacă o să mă cheme la El. Vreau să am haine de schimb cel puţin pentru trei zile. Nu vreau să apar neîngrijită în faţa Judecătorului Suprem.

Lucrurile se petrecuseră aşa cum fusese prevăzut. Fusese înmormântată împreună cu valiza pregătită în seara de dinaintea morţii sale – cauzată de un infarct – conţinând o periuţă de dinţi, două rochii lungi, lenjerie intimă de schimb, pantofi comozi pentru mers şi câte ceva de mâncare. Adormise cu mâna pe mânerul valizei şi nu se mai trezise niciodată, pregătită să se prezinte în faţa Creatorului său. Nathan trebuise să negocieze cu cei de la pompele funebre pentru această valiză care ocupa un loc suplimentar în sicriu, să reducă drastic ornamentele bisericeşti şi să fixeze bine capacul. Această abatere de la regulament îl costase pe Nathan 250 de euro, pe care îi cheltuise cu inima îndoită. Dar sicriul fusese închis şi bătut în cuie dimpreună cu bagajul moartei, în conformitate cu dorinţele ei.

t

Jézabel nu-şi putea da seama dacă tatăl ei era afectat de această dispariţie, iar absenţa unei mâhniri vizibile a lui îi distrăgea atenţia de la a ei. Nu se vedea suferind pentru doi. Nathan de-abia se hrănea şi dormea pe un pat de campanie aşezat direct pe pardoseala cabanei. În sertarul biroului său, ascundea rachiu, alcool din pere sau din prune, pe care le sorbea încetişor pentru a se calma. Cum oare îşi finanţa el cercetările din salariul inconsistent pe care-l primea de la biserică? Cumpărase maşinării costisitoare, piese rare. Ea nu avea să afle cum făcuse decât la moartea lui: împrumutase de la o bancă din Chambéry o sumă mare de bani pentru care ea se trezea

acum responsabilă din punct de vedere legal. Urma să plătească ani mulţi de-acum înainte capriciile lui, mai puţin în cazul în care ar fi refuzat să accepte succesiunea.

Copil, cedase în faţa entuziasmului patern. De fiecare Crăciun, el îi confecţiona cutii muzicale, mici minuni artizanale, o pasăre care le aducea mâncare în cioc odraslelor sale, boul şi măgarul care-l încălzeau pe pruncul Iisus cu boturile lor, fete tinere care patinau pe un lac îngheţat. Sculpta sate întregi în lemn, construia scene ale Nativităţii pentru biserici, cu o dexteritate care-i lăsa pe toţi cu gura căscată. În tinereţea sa, fusese el însuşi clopotar, împătimit al sonorităţii clopotelor, al clinchetului clopoţeilor, producând mici cântecele în clopotniţa sa. Dimineaţa devreme, înainte de şcoală, îi povestea izbânzile lui de peste noapte: cum armase un încărcător cu reasamblare manuală, cum instalase microrotoare care stochează energia mişcărilor din încheietura mâinii. Ea îl asculta adormită. Mai lucra şi la ideea unui ceas „carnal” care ar fi îmbătrânit în acelaşi timp cu proprietarul lui şi s-ar fi dezintegrat odată cu el. Nathan o trezea în miez de noapte pentru a-i împărtăşi o descoperire preţioasă şi ea se scula epuizată a doua zi de dimineaţă, incapabilă să se concentreze la ore. Din cauza asta, ea inventă un somn uşor, fragmentat, căci deschidea ochii după câteva ore, sigură că tatăl ei, aşezat lângă ea, se uita fix la ea, în întuneric, aşteptând-o să se mişte ca să-i vorbească. Îi aproba cuvintele ca pe nişte porunci. Voia să-l impresioneze colecţionând toate premiile de matematică şi de ştiinţe naturale.

t

Dar Nathan mai era şi coleric: se plângea că ceasul, invenţie a Celui de Sus, devenise un ornament frivol. În loc să admire munca artizanilor ceasornicari, îi acuza că se îndepărtaseră de scopul artei lor, şi tuna şi fulgera împotriva mărcilor de renume şi a strategiilor lor venale. O lua pe Jezabel cu el la Geneva, în timpul săptămânii, cu riscul de a o face să piardă o zi de şcoală. Geneva:

Babilonul corupt care numără mai multe ceasuri decât locuitori, unde primele împânzesc vitrinele ca tot atâtea chemări la viciu. Îşi înnoda o cravată, se îmbrăca în cel mai bun costum al său şi, însoţit de adorabila sa fetiţă blondă, cu codiţe împletite, dădea târcoale magazinelor de lux. îl alegea pe cel mai opulent, suna la intrare şi se dădea drept un colecţionar cu dare de mână care venise de la Paris, Bordeaux sau Lyon. Bodyguarzii cu lavaliera la ureche ezitau să-l lase să intre, dar prezenţa unei fetiţe îi liniştea. Îi punea să-i arate ceasurile cele mai scumpe, care costau mai multe zeci de mii de euro sau de franci elveţieni, groase ca nişte prăjituri mille-feuilles, bătute cu diamante, perle, smaralde sau încinse cu curele din piele de crocodil, de struţ, de pisică-de-mare sau de rechin. Privea îndelung toate acele modele pătrate, dreptunghiulare, rotunde, care îl sfidau, unele la fel de misterioase precum motorul unui avion sau al unui bolid. Le examina pe toate părţile şi primea explicaţii despre complicaţiile şi subtilităţile lor, uluit de atâtea funcţii diferite. Fiecare dintre ele era un mic univers în sine. El rumega la infinit şi cu voce tare preţul acestor fantezii. Atunci maxilarul său se contorsiona, ochiul îi tresărea, chipul îi era străbătut de grimase. Furia sosea. Nu se mai putea abţine. În faţa vânzătorilor uluiţi, exploda împotriva negustorilor din templu şi a folosirii lacome a timpului, singura proprietate a lui Dumnezeu. Ceasurile sunt nişte obiecte sfinte, cum îndrăzneau ei să facă negoţ cu ele? Vehemenţa lui o stânjenea pe fiica sa care-şi pleca ochii şi îi cerea să plece. Erau rugaţi să iasă din magazin şi să nu facă scandal în faţa celorlalţi clienţi. În cele din urmă, li se interzisese accesul în toate magazinele de firmă din oraş.

— Înţelege-mă, Jezabel, dacă pun capăt acestui negoţ infam, Dumnezeu îmi va ierta păcatele, precum şi pe cele ale tale şi ale mamei tale.

— Tată, eu sunt tânără, n-am avut timp să adun multe păcate. Mai aşteaptă puţin, ca să merite efortul.

— Simpla ta existenţă e un păcat suficient.

Ca să-l înveselească, ea îi şoptea:

— Tată, fă-mi un ceas magic care să nu-mi arate ora, ci să mi-o propună. Eu aş putea s-o accept sau s-o refuz. De exemplu, ceasul mi-ar spune: „Jezabel, e ora să te trezeşti”. Eu i-aş răspunde: „Nici vorbă, lasă-mă să dorm”. Atunci, el m-ar întreba: „Jezabel, ce oră ai vrea să fie?” Şi eu i-aş răspunde: „Aceea a momentelor fericite, pentru ca ele să nu dispară niciodată”.

Tatăl ei părea foarte mâhnit:

— Jezabel, timpul nu este un joc, e un verdict căruia nimeni nu i se poate sustrage.

Ani în şir, ea aşteptase un semn de la Dumnezeu. Poate că El avea să-i atribuie şi ei o misiune. Ce efort inutil! Dumnezeu nu era o figură iubitoare, plină de compasiune, ci o entitate rece care domnea prin tăcere. Jezabel bătea zilnic la uşa Sa, dar ea rămânea închisă.

— Pregăteşte-te în fiecare seară pentru moarte, ca sărmana ta mamă, îi repeta tatăl ei. Mulţumeşte-l Domnului dacă te vei trezi a doua zi de dimineaţă.

Cum să se mai mire din moment ce cunoscuse, de mică, chinurile insomniei, temându-se ca nu cumva fiecare secundă de somn să nu fie poarta deschisă către moarte, visând la miezul nopţii că era deja miezul zilei, ca să se simtă eliberată? Noaptea era un bloc de teroare din care ea ieşea uşurată, odată cu primele licăriri ale zorilor. Ieşea din noapte ca un soldat epuizat de o luptă prea lungă. Din clipa în care somnul punea stăpânire pe ea, se temea să nu moară, se forţa să-şi deschidă ochii. Petrecea zile întregi schiind, atingându-se de marginea sfâşiată a oprirorilor pe pârtie, lansându-se pe versanţii vertiginoşi, preferând aceste pericole vizibile opacităţii tenebrelor.

Pentru tatăl ei, primul gest al unui bun creştin consta în a-şi întoarce ceasul în fiecare dimineaţă. Invenţia mişcării mecanismelor cu t t cuarţ în anii ’60 ai secolului al XX-lea îl mâhnise. Dar când fiica sa îi spusese: „Generaţia noastră nu mai are nevoie de ceasuri, telefoanele mobile ne sunt de ajuns”, el îşi văzuse universul prăbuşindu-se.

Aceasta a fost epoca în care ea începu să-şi antipatizeze numele – Jezabel cea din Biblie este o regină răufăcătoare care-şi deturnează poporul de la Dumnezeu şi sfârşeşte prin a fi devorată de câini –, aşa că ceru să i se spună Zabo. Îşi aminti de chipul stupefiat al tatălui său când un colecţionar de ceasuri, psihiatru la Lausanne, întâlnit în cadrul unei adunări parohiale, îi explicase:

— Iubirea pentru ceasuri e legată de precizia tranzitului. A citi ora înseamnă să iubeşti regularitatea intestinală.

Nathan nu răspunse nimic. Dar ea se îndoia de sănătatea lui mintală – pe atunci trebuie că avea în jur de cincisprezece ani, creştea şi se certa cu el aproape zilnic – când îl surprinse îngropând în fundul grădinii ceasuri cumpărate la grămadă dintr-un târg de vechituri, aşa cum plantezi morcovi sau cartofi. La ce spera el? La o recoltă magică? apoi îl spionase: dezgropa talismanele o lună mai târziu, negăsind decât mecanisme ruginite, stricate de turbă şi de umiditate. Ceasurile nu se reproduseseră, pământul nu acceptase germinaţia. Cu timpul, ea începu să simtă o adevărată repulsie pentru atracţia maniacală pe care ceasurile o stârneau la colecţionarii lor. Contrastul dintre violenţa acestei pasiuni şi lipsa de semnificaţie a obiectului său era cea care îi provoca repulsie.

CAPITOLUL 2

Undeva sub zăpadă

Avionul continua să tremure. Oare datorită cărui miracol nu se dezmembraseră încă? Acest lung supozitor metalic, făcut din bucăţi disparate, unite la întâmplare, nu avea să reziste niciodată în faţa intemperiilor. Păstraseră lumina redusă, întrerupseseră proiecţia filmelor şi menţinuseră scaunele în poziţie verticală. Jezabel închidea ochii şi nu auzea decât ritmul nebunesc al inimii sale, care-i bătea în gură, atât de repede încât se temea să nu o scuipe ca pe salivă. Comandantul de bord şi secundul său se succedau la microfon în mod pedagogic, în engleză şi în franceză, pentru a explica evoluţia situaţiei. Uneori riscau

câte o glumă, dornici să mai slăbească tensiunea. Furtuna care începuse la sud de Groenlanda se îndrepta acum către Saint-Pierre-et-Miquelon, Terre-Neuve şi Noua Scoţie. Un val mare de frig, care venea dinspre Oceanul Arctic, arunca o rafală de aer îngheţat peste această parte a emisferei nordice. Temperatura exterioară era de minus şaptezeci de grade. Avionul lor fusese prins în ochiul furtunii. Dar rezista bine, afirmau în cor cei doi profesionişti. Fusese conceput pentru a rezista la temperaturi şi mai scăzute. Cuvintele lor aduceau puţină alinare. Când văzuse ea filmul acela în care pilotul şi copilotul vin să discute evenimentele cu pasagerii, trântesc uşa cabinei piloţilor şi-şi dau apoi seama că au uitat cheia pe dinăuntru? Jézabel era sigură că uriaşi jucăuşi bombardau carlinga cu bulgări de zăpadă imenşi pentru a devia avionul de pe ruta sa. Sau poate că un aspirator pornit în stratosferă se amuza să tragă avionul în sus, după care îl împingea către sol. Pe rândul său, majoritatea persoanelor rămăseseră împietrite, tremurau şi clipeau des în timp ce plângeau. Unii vomau fără pudoare în pungile de hârtie, răspândind un miros de nesuportat. Avionul plonja, recâştiga altitudine, scăpând din ghearele naturii dezlănţuite, după care era din nou lovit de rafale îngrozitoare. Aripile lui se zbăteau ca doi fluturi înnebuniţi, gata să se desprindă de corpul avionului. Numai vocea piloţilor şi jargonul lor bâlbâit şi mixt, în franceză şi engleză, împănat cu expresii idiomatice franţuzeşti, o linişteau. Ei îndemnau amândoi la calm şi îi asigurau că o să iasă din această pasă proastă. Schimbaseră direcţia de mers şi urmau să treacă în curând de frontiera americană, înspre Mâine şi oraşul Portland.

Stewardesa răzbunătoare străbătea culoarul, extrăgând din această mulţime înnebunită rezerve de ranchiună. Dacă un pasager ceda nervos sau urla: „O să murim cu toţii, nu vreau să mor!”, ea se arunca asupra lui şi ameninţa să-l plesnească viguros. O femeie de vârstă mijlocie încercă să se ridice în picioare. Ea o prinse de

poalele hainei şi, dintr-o răsucire a braţului, voi s-o readucă pe locul ei. Dar dăduse peste o afurisită. Isterizată de frică, aceasta se întoarse şi reuşi să-i dea un pumn în arcadă atacatoarei ei. Stewardesa se clătină, orbită de sânge. Alte persoane îşi desprinseră centurile şi-i veniră pasagerei în ajutor. Altercaţia se transformase în linşaj. Mai mulţi membri ai echipajului se repeziră să-i despartă pe adversari. Această încleştare scurtă avu drept efect deturnarea atenţiei generale. Pasagerii vociferau. Avionul, care ar fi trebuit să aterizeze la Boston, căuta un aeroport încă accesibil în miezul acestei furtuni. Aveau la dispoziţie un interval de doar o oră înainte ca perturbaţiile atmosferice să-i constrângă să vireze clar spre sud, spre

Washington sau Delaware. Nemulţumirea de a nu putea ateriza la Montréal înlocui teama de a se prăbuşi.

Urmă o coborâre haotică şi totuşi liniştitoare: se apropiau de sol. Fiecare minut părea lung cât un secol. Boeingul aluneca, o bărcuţă fragilă, zguduită de vânturi care băteau din direcţii opuse. Jézabel îşi ţinea ochii deschişi, de frică să nu se întâmple o nenorocire dacă ar fi aţipit. Doar vigilenţa ei, era sigură de asta, îl ajuta pe comandant să ţină drumul prin acele tenebre. În pofida nopţii, ea credea că întrezăreşte câteva lumini neclare. Existau deci oameni suficient de disperaţi încât să trăiască într-o astfel de regiune? Pilotul anunţă că era liberă o pistă pe aeroportul din Last Foundland, în statul New Hampshire. Aveau să aterizeze acolo.

Toate se pot întâmpla în avion, chiar şi să ajungi la destinaţie. Şocul contactului cu pista a fost amortizat de grosimea stratului de zăpadă, avionul făcu două sau trei salturi, derapă la dreapta şi la stânga, asemenea unui animal mare care alunecă pe o placă de gheaţă, dar pilotul evită să-l culce pe burtă sau să se dea peste cap. În sfârşit, se opriră. Pasagerii erau atât de uimiţi, încât nu avură reflexul de a aplauda sau de a se ridica în picioare. Cei mai mulţi dintre ei se credeau deja morţi şi trebuiră să se obişnuiască din nou cu gândul că trăiau. Câţiva plângeau

în tăcere, ruşinaţi de faptul că simţiseră astfel de spaime. Asta fusese tot până la urmă? Un strat gros de zăpadă etanşă acoperea tarmacul şi patru autobuze conduse de şoferi încotoşmănaţi în adevărate corturi şi acoperiţi cu căciuli de blană veniră să-i ia. Pasagerii coborâră, buimaci, ca nişte naufragiaţi.

Ajunseră, îngheţaţi, în holul unui aeroport pustiu. Li se dădură băuturi calde, o sumă modestă pentru o noapte la hotel şi primiră un număr de urgenţă la care să sune pentru a zbura la Montréal a doua zi, dacă totuşi condiţiile meteorologice ar fi permis acest lucru. Şi astfel, compania aeriană îşi abandonă încărcătura de clienţi în mijlocul pustietăţii. Un singur vameş se ocupa de controlul paşapoartelor. După ce verifică vag jumătate dintre persoane, îşi închise ghişeul şi plecă, anunţând răsunător:

— Sorry, folkst

Paşaportul lui Jézabel nu a fost nici măcar ştampilat: nimic nu dovedea că ea intrase pe teritoriul american. Culmea ghinionului, bagajele ei se pierduseră. Compania uitase să le îmbarce la Paris. Urmau să ajungă a doua zi sau peste două zile, dar direct la Montréal, destinaţia ei finală. O funcţionară, evident grăbită, îi dădu un alt număr de telefon la care să sune. Jézabel trebui să completeze câteva formulare şi să explice situaţia cu lux de amănunte. În graba ei de a se întoarce acasă, reprezentanta companiei uită să-i înmâneze biletul de avion, iar franţuzoaica nu-şi dădu seama de asta decât mult mai târziu. Când se întoarse, aproape toţi pasagerii zborului său plecaseră deja. Fuseseră siliţi să fugă care încotro. Avu răgazul să-i întrezărească pe membrii echipajului, care se înghesuiau într-o camionetă, fără a arunca o privire înspre turma de oameni pe care îi escortaseră atât de penibil până acolo. Stewardesa îndrăzneaţă, gata să-şi arate farmecele, arbora o vânătaie frumoasă, dar părea întremată şi râdea împreună cu ceilalţi, fericită că-i pedepsise pe fricoşi. Femeia aceea avea să-şi petreacă noaptea la căldură. În curând, Jezabel rămase aproape

singură. Mai rămăsese o hispanică, femeie de serviciu, care o şterse la rândul ei, fără un cuvânt. Unde dispăruseră cu toţii? Cu parka ei cu guler de blană, încheiată până la gât, şi cu gluga ridicată, cu o geantă mare în mână, ieşi afară în acest loc necunoscut.

O rafală de vânt glacial o ţintui pe loc. Poate că ar fi fost mai înţelept să doarmă în aeroport, pe jos, aşteptând sosirea zorilor? Dar un taximetrist, un indian sikh înalt, îmbrăcat cu un hanorac, care avea un fes de iarnă tras peste turban, o strigă. Alergă spre ea cu braţele înfăşurate în jurul taliei. Engleza ei era frugală, a lui nu era cu nimic mai presus. Alianţa acestor două ignoranţe dădu naştere unei ciudate cacofonii. Ea repeta: *„hotel, hotel”*, el răspundea: *„how much”*. Cel puţin, era clar. Ea n-avea nici cea mai mică idee despre preţ. *„I know very cheap hotel, very good, very clean”*. Îi indică o sumă pentru cursa cu taxiul; din reflex, ea îl împărţi la doi, el coborî preţul iniţial, ea îl împărţi iar pe din două şi ajunseră la un tarif cu puţin mai mic decât cel pe care el îl stabilise iniţial.

Taxiul, un Ford vechi lovit şi cu barele de protecţie îndoite, demară încetişor, zgâlţâindu-se, cu cele două ştergătoare maltratate de aversă. Roţile patinau, scaunul pasagerului îşi pierduse căptuşeala. Şoferul conducea încet, aplecat deasupra volanului, cu fruntea aproape lipită de parbriz, terorizat de forţele naturii. Cădea o ninsoare monotonă, compusă din proiectile tăioase care se îmbulzeau asupra ta, la înălţimea ochilor. Ea, care era obişnuită cu săptămâni lungi şi friguroase, nu văzuse niciodată aceste forme de precipitaţii aspre, nimicitoare, care păreau să fi ţâşnit în acelaşi timp şi din cer, şi din pământ, cu scopul de a-i îneca. Mergeau, ca două suflete abandonate, în peisajul rural pustiu; asfaltul nu se mai distingea de câmpuri, maşini se răsturnaseră pe marginea drumului, cu farurile stinse. Un plug de zăpadă zăcea de-a latul unui drum, învins de inamicul său, frigul. Stâlpi de electricitate zbârliţi de blocurile de gheaţă strânse laolaltă, asemenea unor ţăruşi, evocau spectre lovite în drumul lor.

Şoferul continua, indiferent în faţa simbolurilor evidente ale dezastrului sau a semnalelor de ajutor pe care i le lansau şoferii care eşuaseră în zăpada îngheţată, siluete fantomatice pe care el le abandona la rândul său. Dacă s-ar fi oprit, nu ar mai fi putut pleca.

Dezolarea domnea pretutindeni, peste tot neputinţa omenească îţi sărea în ochi. Închizând ochii, Jezabel avea impresia că alunecă într-o sanie peste o câmpie imensă. Sikhul cel înalt încetinea, roţile din spate derapau, automobilul oscila de la dreapta la stânga, se punea de-a curmezişul şoselei, apoi se redresă. Jezabel nu îndrăznea să-şi imagineze ce s-ar fi întâmplat dacă un camion ar fi venit din faţă în viteză. Licăriri vagi luminau marginile drumului. În ce aventură se îmbarcase oare pentru a se conforma toanelor părintelui său? Ceasul se odihnea în cutia lui, pe fundul genţii. Avusese norocul să-l păstreze asupra ei. Mergeau de câteva ore, într-un ocean alb. Îşi aminti de adagio-ul ghidului său: pe munte, riscul nu e niciodată mai mare decât după un accident evitat. Atenţia se relaxează şi atunci are loc lovitura. Adormi în cele din urmă, legănată de căldura sufocantă din maşină şi de calitatea hipnotică a fulgilor de nea care se izbeau de geamuri. Când se trezi, şoferul dormea şi el, cu capul pe volan şi gura deschisă. Motorul torcea la turaţie mică. îl trezi pe taximetrist şi plecară din nou prin acea imensitate.

După încă o oră de mers la pas, ajunseră într-un loc care părea a fi un oraş. „*Lebanon*, *Lebanon*”, exclamă şoferul. De departe, câţiva rari trecători se scurgeau de-a lungul zidurilor, grăbindu-se să se întoarcă acasă. Lebanon? Doar nu erau în Liban. Dar nu, era vorba de Lebanon din New Hampshire! îi trebui ceva timp ca să-şi dea seama că America de Nord a reprodus lumea întreagă pe teritoriul ei şi că aici se găsesc Londra, Paris, Berlin, Roma, de mărimea unui vârf de ac. Sikh-ul părea să nu ştie unde merge şi că avea să conducă până consuma tot carburantul. Semafoarele nu mergeau, oraşul care purta numele unei ţări din Orientul Mijlociu era mort, strivit de

iarnă, în cele din urmă, la colţul unei artere pustii unde zăpada se îngrămădea ca într-un canion, sculptând la întâmplare siluete ca de corpuri jupuite, el frână brusc şi-i spuse, arătându-i luminiţa unui felinar care pâlpâia în depărtare: – *Very good hotel*. *Not expensive*.

O ajută să coboare din maşină, îi ţinu portiera precum un şofer şefului său, făcu o reverenţă scurtă, protestă pentru câţiva dolari în plus pe care ea i-i dădu cu mărinimie şi porni din nou, în furtună, cu farurile de avarie aprinse pentru a-şi semnaliza prezenţa.

Era singură, într-un oraş străin, doar cu geanta de mână, pentru că lucrurile ei rămăseseră în valiză. Toată această dramaturgie hibernală, vântul, zăpada, gheaţa, părea deplasată aici, ca un plagiat al Alpilor săi natali. Fulgii de nea îţi răneau ochii, îţi îngheţau nările, forţau bariera buzelor. Merse mult timp, cu botinele incapabile să se înfigă în zăpada pulbere, alunecând la fiecare pas. Regreta acum că părăsise aeroportul, nu ar fi trebuit niciodată să-l urmeze pe acest necunoscut care, în plus, o şi abandonase. Nu mai regăsea firma luminoasă pe care i-o indicase el şi care dispăruse în beznă, în schimb, crezu că distinge, la câţiva zeci de metri distanţă, o altă pâlpâire, un arc electric roşu şi galben care forma între plăcuţele lui literele următoare: „Hotel Plazza”, cu doi de z ca în cuvântul *pizza*. Văzu în această ortografie fantezistă un semn de încurajare. Din câte îşi dădea ea seama, Plazza părea un mastodont, în stil neo-gotic, o piramidă care se pierdea, sus, foarte sus, în tornadă. Printr-un miracol, hotelul era deschis. O uşă rotativă de modă veche cedă, nu fără efort, atunci când o împinse: o draperie veche de catifea închisă la culoare era urmată de un paravan şi de o a doua draperie, şi mai grea decât prima, care dădea înspre un hol de o dimensiune impresionantă, prost luminat, dar supraîncălzit.

Jézabel se scutură de toată zăpada care o acoperea, deasupra unui covor uzat, şi înaintă câţiva metri. Îngână, cu o voce răguşită, în franceză:

— E cineva?

Peste tot domnea triumful motivului romboidal: în modelele covoarelor, în lămpile în stil Art déco, în decoraţiunile puţin bătrânicioase ale tavanelor. O cuvă la fel de înaltă ca ea era umplută cu umbrele multicolore. Lumina nu era slabă, era anemică, şi-ţi dădea sentimentul că intri într-o catedrală, cu nava centrală la fel de îndepărtată precum bolta cerească. Merse până la recepţie cu paşi măsuraţi, uimită de liniştea din jur. Deasupra unui şemineu, un ceas alb, care indica orele unsprezece seara, avea deasupra o deviză care spunea: „E mai târziu decât credeţi”. Ce vesel, se gândi Jézabel. În acelaşi timp, era adevărat: orele unsprezece pe coasta de Est a Statelor Unite însemnau ora cinci dimineaţa în Franţa. Pe peretele din faţă, un alt ceas arăta ora trei dimineaţa şi spunea: „Aceasta este prima zi din restul vieţii voastre”.

O sonerie se afla pe tejgheaua din marmură falsă. O apăsă de două ori, regăsind în sunetul său cristalin pe cel al tălăngilor de la gâtul vacilor. Nu venea nimeni. Prea obosită ca să mai reziste, se afundă într-unul din fotoliile mari de la intrare şi adormi. Când se trezi, o doamnă severă, cu ochelari cu lentile groase şi un coc imens care-i alunecase către partea stângă a craniului, asemănător unei cupe de îngheţată, o studia. Avea un ecuson pe piept pe care scria *Greta Müller*.

Vorbea cu intonaţie germană.

— Puteţi să rămâneţi şi să dormiţi acolo, dacă doriţi. Nu e nevoie să luaţi o cameră. Există toalete şi un duş la capătul culoarului.

Jézabel îi vorbi în engleză:

— De fapt, aş prefera o cameră. Mâine plec din nou către Montréal. Aş vrea să dorm bine în noaptea asta.

— Sunteţi sigură? Camera costă 250 de dolari fără taxe.

— Nu contează. Vreau neapărat să mă odihnesc. Nu e foarte confortabil aici.

— Gândiţi-vă bine!

Doamna cu coc ridică din umeri şi dispăru, lăsând în urma ei un iz vag de scorţişoară. Jézabel aşteptă un moment lung până ce o altă doamnă, puţin mai tânără decât cealaltă, dar mai surâzătoare, apăru în spatele tejghelei.

— Hey!

Îi luă paşaportul şi datele cardului de credit. Procesul dură un timp infinit. Între două semnături, recepţionera ridica receptorul telefonului care începuse să zbârnâie în miezul nopţii ca o sonerie electrică dintr-o închisoare şi răspundea cu interjecţii scurte, jumătate în engleză, jumătate în spaniolă. Jezabel era prea obosită ca să înţeleagă ceva din ce se întâmpla. Semnă tot ce i se ceru. I se oferi o băutură greţoasă care avea la bază o şampanie proastă peste care fusese turnat un suc de afine trezit. Era mult prea dulce, dar la ora aceasta târzie nu era dezagreabil.

— Aveţi cumva un încărcător pentru telefonul meu? Şi un adaptor, dacă se poate.

— Astă-seară nu, dar mâine vom avea cu siguranţă unul la micul dejun. O să-i las vorbă persoanei care va veni în locul meu.

Clădirea părea goală, ea îşi imagină că era singura clientă în acest edificiu gigantic.

— Aşteptaţi puţin, o să vă conducă cineva.

Un bărbat în vârstă, cu ochii învineţiţi şi părul rar, înfăşurat într-un caftan încheiat până la gât, ieşi cu paşi lenţi dintr-un birou. Purta un costum de sport şi era încălţat cu nişte bascheţi uzaţi. Arăta ca un infanterist din vremea Imperiului, care supravieţuise retragerii din Rusia. Jezabel se gândi: dacă rămân aici prea mult timp, o să îmbătrânesc cu o sută de ani. El îi luă geanta fără un cuvânt şi o rugă să-l urmeze, într-o engleză greoaie care ar fi putut fi cea a unui ucrainean sau a unui polonez. Ea se întrebă dacă în acea ţară exista cineva care să vorbească corect limba oficială. De departe, apărură, rezemaţi în coate de balustrada de la mezanin, trei domni în vârstă,

încă treji la această oră, un ciung, un cocoşat şi un şchiop, cu bastoanele lor, care se uitau fix la ea fără să spună nimic. Săreau, vii şi agitaţi, în ciuda handicapurilor lor. Nu ar fi putut spune dacă o salutau sau nu.

— Insomniacii, spuse hamalul. Bântuie prin hotel toată noaptea. Caută prieteni cu care să vorbească. Nu sunt răi, dar sunt foarte, foarte, foarte vorbăreţi.

Se urcară într-un ascensor de modă veche cu uşi cu dantelărie din fier forjat, pereţi de lemn şi banchete tapiţate cu o ţesătură din mătase, de un roşu de modă veche, deşirată pe mijloc. Hamalul rămase în picioare, în felul unui soldat de pază, şi privea în altă parte. Mirosea a umezeală şi a tutun rece. Îi deschise uşa, la etajul 21, ceremonios, şi se înclină. După ce ieşiră din lift, porniră de-a lungul unor culoare întinse şi slab luminate care se bifurcau la dreapta, apoi la stânga. Înaintau la nesfârşit. Luminile, urmând principiul economiei, se aprindeau şi se stingeau pe măsură ce avansau şi coridorul lung din spatele lor plonja iar în întuneric după trecerea lor. Uneori, mecanismul nu funcţiona şi ei înaintau prin beznă, cu paşi şovăitori, lovindu-se de pereţi.

— I am sorry, I am sorry.

Încotro mergeau? Păreau să se fi rătăcit într-o regiune izolată a hotelului, învârtindu-se în gol de mai bine de zece minute. Regreta că nu rămăsese pe canapeaua roasă, dar moale, din holul de la intrare. Bărbatul mergea cu greutate, înclinându-se înspre partea pe care ducea bagajul ei, de altfel uşor. Părea aşa de obosit, încât i se făcu milă de el. Se oferi de mai multe ori să-şi ducă singură geanta, dar el o refuză făcând o grimasă ciudată care putea să treacă şi drept agasare, şi drept politeţe. Trecură prin dreptul a sute de camere care aveau pe uşă numerele înscrise pe plăcuţe de alamă aurită. Culoarul se răsucea fără nicio noimă, într-un mod capricios, dădea în intersecţii care se bifurcau la rândul lor în drumuri diferite. Ici şi colo, câte o oglindă lată, poziţionată între două camere, reflecta parcursul complicat al cursivelor de pe plăcuţe şi

sporea dificultatea căutării. În cele din urmă, după alte două răscruci, o luară pe un coridor strâmt şi se opriră în faţa ultimei camere, cu numărul 3333. Intrară într-o încăpere îngheţată care mirosea foarte puternic a stătut şi a grăsime prăjită. Cu gesturi lente, el aşeză bagajul pe un scăunel pliant din lemn, dădu drumul la încălzire, un vechi radiator de fontă care se porni scoţând tot felul de zgomote, trase draperiile, aprinse lămpile de pe noptiere. Părea sătul, dar era extrem de civilizat, asemenea unui Cerber blând care se impunea prin persuasiune mai mult decât prin forţă. Îi indică o bomboniera plină cu pilule, pentru *the overseas travelers*, *călătorii de peste mări şi ţări*, care sufereau de pe urma decalajului orar şi aveau nevoie de somnifere. O cutie verzuie servea drept televizor. El se înclină şi bascheţii săi începură să se caşte în faţă şi în spate ca două guri care aveau drept scop aerisirea picioarelor. Îi lăsă bacşiş doi dolari.

Se întinse pe patul care scârţâia, acoperit cu o cuvertură cam ternă. Atunci îi apăru în faţa ochilor, deasupra unei comode, ceea ce nu văzuse mai înainte: un panou mural uriaş intitulat *Our customers*, *Clienţii noştri*. Afişa lista tuturor clienţilor care stătuseră în acea cameră, de la deschiderea hotelului. Data sejurului lor, numărul de nopţi petrecute de fiecare acolo, totul însoţit de mici poze de identitate; bătrâni, tineri, copii, asiatici, africani, sud-americani. În dreptul unora era trecută o cruciuliţă care indica faptul că erau morţi. Exista un loc liber pentru poză. Se gândi imediat; a mea.

Şi-şi reprimă o tresărire. Avea impresia că auzea şoaptele tuturor celor care trecuseră pe acolo, răsuflarea lor întretăiată. Panoul pendula între un monument funerar şi un tablou t al angajaţilor model ai unei întreprinderi. Să ştie că într-o bună zi numele şi portretul ei puteau să fie afişate în camera asta îi făcea pielea de găină. Plutea, suspendată de draperii şi de tavan, un fel de gravitate, greutatea destinelor pierdute, aflate în tranzit. Privi îndelung pe fereastră zăpada care cădea peste o mulţime

de zgârie-nori, toţi asemănători şi stupid de drepţi. Incapabilă să adoarmă – era deja şapte dimineaţa în Franţa – căută în cutia cu pilule, înghiţi două somnifere, unul albastru şi unul roşu, pe care le scuipă apoi imediat, din prudenţă. Făcea parte dintre acei oameni pe care barbituricele îi agită în loc să-i adoarmă. Scoase telefonul din priză, debranşă prizele, agăţă de clanţa uşii semnul *Do not disturb*, îşi puse o mască pe ochi şi aşteptă. Mult timp, prea mult timp. La vârsta ei, de 26 de ani, petrecuse prea puţin timp într-un hotel şi mai puţin timp în străinătate. Aprinse din nou lumina şi, ca să fie sigură, aruncă o privire la ceasul tatălui ei. Deschise cutia cu o cheiţă pe care o purta asupra ei, dădu la o parte mai multe straturi de hârtie de mătase şi-l văzu, aşezat pe patul său de catifea. La prima vedere, obiectul părea unul plăcut: o cutie ca un butoiaş pântecos, din aur roz, un cadran dotat cu roţi complexe, rubine micuţe presărate pe deasupra, de mărimea unui vârf de ac, dispuse asemenea astrelor într-un buchet metalic. Motivul central, pe fundalul ceramicii albe, reprezenta un fel de cometă, mici corpuri celeste în formă de elipse. Când îţi plimbai privirea peste cadranul ceasului, de la dreapta la stânga, stelele se aprindeau şi se stingeau. Era el frumos, era original? Nu avea nici cea mai vagă idee. Tatăl său susţinea că ceasul lui era *încărcat*, că avea puteri magice. Ea nu percepea nicio vibraţie magnetică.

El nu era singur în nebunia asta. Îi venea din familie: mătuşa lui Jezabel, adică sora tatălui ei, Sidonie, o văduvă robustă, care răspundea în Munţii Jura de Grupul cercetaşelor reformate, un grup de tinere fete protestante creat după modelul cercetaşelor, trăise la o fermă, aproape de Mouthe, satul cel mai friguros din Franţa, în mijlocul unui talmeş-balmeş de ceasuri. De toate mărimile, de toate vârstele, din toate epocile, arătând fiecare altă oră. Erau peste tot, până şi la toaletă, în pivniţă sau în grajd, cu tic-tacul lor îngrozitor. Îngheţate în carapacea lor de lemn de nuc sau de stejar, aceste santinele limitate băteau pe un

ritm discordant. Mai exista şi un dulap cu clepsidre, pe care o mişcare continuă le întorcea cu susul în jos la intervale regulate. Era ceva lugubru. I se spunea *Ferma cu pendule*, iar Sidonie îi zicea *Adu*narea *ciudată a ceasurilor*. Aşa înţelegea ea s-o deruteze pe Moartea cu Coasa, s-o facă să se rătăcească în acest labirint. Gravase deasupra uşii de la intrare faimosul proverb latin: *Mors certa*, *hora incerta* („Moartea e sigură, ora la care soseşte nesigură”) – Era şiretlicul ei faţă de Craniul care n-ar fi ştiut ce interval orar să aleagă. De mic copil, Sidonie smulgea limbile ceasurilor, distrugea acul metronoamelor, pentru a rămâne singura stăpână a măsurii. Dar într-o seară, un vechi ceas ţărănesc, care se stricase de mult şi pe care ea uitase să-l întoarcă, scoase un pârâit sinistru, îi căzu în cap din spate şi o ucise pe loc. Fratele ei Nathan scosese de aici o maximă profundă: „Nu trebuie să laşi niciodată un mecanism de ceas neîntors”.

Rememorând acest episod, Jezabel adormi.

CAPITOLUL 3

În ce dată suntem?

Când se trezi, era încă noapte. Insomnia, cea de la miezul nopţii, care te trage de păr ca dintr-un puţ, o ajunsese de cealaltă parte a Atlanticului. De-abia reuşise să doarmă puţin. Aprinse lumina, căută un ceas: ceasul tatălui ei era prea nobil pentru a îndeplini o funcţie atât de trivială, iar telefonul mobil se descărcase în ajun. Nu exista niciun ceas deşteptător, nici vreun cadran cu cristale lichide aşezat pe televizor sau pe noptieră. Încercă să sune la recepţie. Nu avea ton, nu se auzea niciun zumzăit. Se uită pe fereastră. I se părea că ninsoarea se oprise. În orice caz, era prea târziu ca să adoarmă la loc. Mai bine era să se îmbrace, să ia un taxi şi să prindă primul avion către Montréal. Făcu un duş, i se păru că arată îngrozitor. Şi toate articolele de toaletă se aflau în geamantanul ei, pierdute undeva în spaţiul aerian! Nu avea nimic cu ce să se spele în afara săpunului de proastă calitate de la hotel, nici periuţă de dinţi, nici cremă. Nu cumva vedea deja

nişte firişoare albe care-i apăreau în păr? Mama ei încărunţise de tânără.

În momentul în care ieşi din cameră, observă că tabelul cu numele clienţilor hotelului f număra o fotografie în plus: a ei! Fotografia din paşaport! Cineva intrase în timp ce ea dormea, îi luase actul de identitate, făcuse o poză şi lipise această vinietă pe panou. Ar fi putut s-o jefuiască sau mai rău! îşi închise geanta, îmbrăcă aceleaşi haine de cu o seară înainte şi parcurse, în sens invers, imensul labirint de culoare sinuoase care o aduseseră până la camera ei. Fete cu chipuri emaciate, cu bonete deformate şi bluze terne, împingeau cărucioare pline de prosoape murdare şi de produse ieftine. O priveau fără amabilitate. Se pierdu mult timp în acest labirint şi, în cele din urmă, găsi un ascensor de serviciu în care se urcă în ciuda interdicţiei.

Când ajunse în holul hotelului, gol, fu cuprinsă de tristeţea acelor locuri. Cum putea un hotel, aflat departe de toate cele, să-şi atragă clienţii? Recepţia era pustie ca şi în ajun, sună din acelaşi clopoţel aurit. O doamnă între două vârste cu ochelari cu lentile groase în formă de inimă veni în cele din urmă pe o uşă ascunsă, se apropie căscând, cu un aer dezaprobator. Urmă un dialog într-o engleză haotică.

— Aş vrea să plec şi să plătesc nota.

— La ora aceasta?

— De ce, ce oră este?

— Trei dimineaţa.

— Cum?

Îi arătă ceasul mare aflat de cealaltă parte a încăperii.

— Vom fi obligaţi să vă încasăm o zi suplimentară.

— Nu se poate. Vreţi să spuneţi că am dormit o zi întreagă şi încă o jumătate de noapte?

— Ştiţi asta mai bine decât mine, nu?

— Nu am ceas la mână, telefonul meu s-a descărcat, nu am nici cea mai vagă idee cât ar putea fi ceasul.

— Cu atât mai rău pentru dumneavoastră.

Doamna somnoroasă îi verifică paşaportul, bătu câteva cuvinte pe o tastatură străveche şi ridică din sprâncene:

— Oh, my God!!!

— Ce se întâmplă?

— O secundă, verific.

Făcu să defileze câteva cifre pe ecran şi porni o imprimantă. Printarea a fost un proces lung, foarte lung, maşina scuipa kilometri de hârtie în ritm susţinut. Hârtiile cădeau, se adunau unele peste altele pe jos.

— E totul în regulă?

— Vă imprim nota de plată. E nevoie de timp. Luaţi loc. O să vă chem când operaţiunile şi calculele vor fi gata.

— Aş putea să-mi încarc telefonul mobil?

— Un moment, vă rog, fiecare lucru la timpul său.

Holul era întunecat. O muzică vieneză vagă venea dinspre tavan. Jezabel se servi cu o cafea cu lapte de la un distribuitor automat. O băutură ciudată cu gust de azimă şi de porumb. După un sfert de oră, recepţionista aşează pe tejgheaua din lemn de acaju un volum gros dactilografiat, care avea un index şi un cuprins. Jezabel crezu că era o greşeală, scoase cartea de credit.

— Iată, aveţi de plătit…

— Cât?

— Aşteptaţi, lipsesc taxele statului, taxele oraşului, taxele de turism, e puţin mai complicat. De obicei, mă ajută contabilul, dar la ora aceasta, a plecat deja acasă.

— Trebuie că vă înşelaţi. Nu am rămas decât

O noapte, o noapte şi jumătate, dacă vreţi, şi calculul notei de plată este extrem de simplu. V-o calculez eu.

— Mă tem că vă înşelaţi.

— Cum aşa?

— După estimările noastre, aţi rămas în clădirea noastră – îşi încetinise ritmul vorbirii – f un an întreg.

— Glumiţi?

— Uitaţi-vă în calendar! Aţi sosit pe data de 13 decembrie 2016. Acum suntem în 14 decembrie 2017.

— E imposibil. Nu am dormit decât o noapte la dumneavoastră şi am sosit în Statele Unite

ale Americii de-abia ieri-seară.

— Arătaţi-mi paşaportul.

Doamna căută ştampila care să dovedească sosirea lui Jézabel pe teritoriul american, dar nu o găsi.

— În plus, sunteţi în ilegalitate absolută. Dacă vă dăm pe mâna serviciului de imigraţie, riscaţi doi până la trei ani de închisoare.

Jézabel, crezând că era vorba de o neînţelegere, îi explică circumstanţele excepţionale ale aterizării sale pe aeroportul din Last Foundland, în timp ce se îndrepta către Montréal în mijlocul unei furtuni îngrozitoare, după care îi povesti de închiderea ghişeelor de la vamă. Pe măsură ce explica, bâlbâindu-se, îşi dădea seama de neverosimilul spuselor ei. Îi era greu să se exprime şi în franceză, cu-atât mai mult în engleză…

— Furtuna de care vorbiţi a existat într-adevăr, dar acum un an. Una dintre cele mai rele furtuni de pe continentul american. Între timp, dumneavoastră, cum să vă spun? Aţi dormit.

— Sunteţi nebună! Nimeni nu doarme un an întreg. Nu am rămas aici decât o noapte, una singură.

— Verificaţi şi singură. Paturile noastre sunt confortabile. Eraţi istovită, fără îndoială.

Spuse asta pe un ton de dojană prietenească. Şi apoi, recepţionera îi aruncă în faţă teancul de foi.

— Aşteptaţi, spuse Jezabel, am biletul de avion în haină, o să vedeţi.

Se căută prin buzunare, scoase şerveţele Kleenex mototolite, bomboane începute, o bucată de prăjitură înfăşurată în ambalaj, mărunţiş. Îşi aminti dintr-odată că serviciul de bagaje pierdute de la aeroport îi luase biletul

şi nu i-l mai dăduse înapoi. În agitaţia generală, ea nu-l mai ceruse. Nu avea nimic asupra ei care să dovedească zborul de la Paris de ieri. Recepţionera se uita la ea compătimitor.

Atunci sosiră fără un zgomot cele trei fantome din noaptea precedentă, şchiopul sprijinit în baston, cocoşatul însoţit de un câine orb şi foarte bătrân şi ciungul căruia îi atârna braţul drept, toţi trei îmbrăcaţi elegant, în costume, încălţaţi cu şoşoni coloraţi cu motive ecosez. Se apropiară de tejghea uitându-se insistent la Jezabel. Ea care căuta peste tot un telefon mobil sau un calendar ce ar fi putut confirma versiunea ei asupra faptelor, se întoarse către ei. Şi, în engleza ei catastrofală, îi întrebă:

— Mă scuzaţi, domnilor, în ce dată suntem şi cât este ceasul?

Cei trei domni se consultară în şoaptă şi unul dintre ei scoase chiar un ceas cu lanţ din buzunar.

— Suntem în data de 14 decembrie 2017, este ora trei şi douăzeci şi cinci dimineaţa, răspunse ciungul.

— Ei bine, vedeţi, îi spuse Jezabel recepţionerei, mânioasă. Suntem în 14 decembrie şi eu am sosit în noaptea de 13.

— Da, dar anul trecut. Uitaţi-vă în registrele noastre, uitaţi-vă în calculator: aţi sosit la noi în seara de 13 decembrie 2016, de la Paris. Asta înseamnă că sunteţi la noi de exact un an şi o zi.

— E imposibil!

Şi, în furia ei, Jezabel începu să vorbească în franceză, să se enerveze. Înţelegea totul, dar cu o întârziere de o fracţiune de secundă.

t

Cei trei domni repetară ca nişte roboţi, pe măsură ce cele două femei vorbeau între ele: *14 decembrie 2017, ora trei şi douăzeci şi şase de minute dimineaţa*, *14 decembrie 2017, ora trei şi douăzeci şi şapte de minute dimineaţa*. Părea că exerciţiul acesta le făcea o deosebită plăcere şi începură să îngâne ca un ceas vorbitor, intonând un fel de muzică gospel cu voce joasă, fiecare pe rând. Băteau

ritmul cu piciorul ca pentru un riff de jazz, legănându-se uşor. Până şi câinele orb dădea din cap în cadenţă cu ei.

— Uitaţi-vă din nou pe formularul semnat de dumneavoastră.

Doamna deschise o carte mare şi groasă legată în piele, dădu sute de pagini cu sute de nume şi sute de semnături diferite şi se opri la aceea a lui Jézabel Thevenaz, din data de 13 decembrie 2016. Erau acolo dată sosirii sale şi data naşterii, perfect descifrabile.

— E imposibil, eu n-am scris niciodată chestia asta!

— Aţi intrat aici în data de 13 decembrie 2016 la orele douăzeci şi trei, venind de la Paris-Charles de Gaulle pentru o noapte, cu plecarea prevăzută a doua zi către Montréal. Ceea ce aţi făcut de anul trecut încoace nu ne priveşte. Hotelul este primitor, nu este inchizitor. Dacă asta vă poate consola, să ştiţi că nu sunteţi singura persoană căreia i s-a întâmplat lucrul acesta. Ce vreţi, oamenii iubesc hotelul nostru. Noi suntem singurul palat în apropiere de staţiunea termală de la Baden, atât de competitivă.

— E imposibil din punct de vedere material, ştiţi asta prea bine. Şi dacă m-aţi fi drogat, nu aş fi supravieţuit unei cure de somn de un an.

— Ridicaţi-vă mâneca de la mâna stângă.

Jezabel îşi scoase haina, îşi ridică mâneca bluzei. La încheietura cotului, se vedea o urmă întinsă de înţepătură, în jurul căreia apăreau fragmente dintr-un pansament.

— Ce mi-aţi făcut?

— V-am hrănit, domnişoară.

— Cum?

— Dormeaţi, nu doream să vă vedem pierind de foame. V-am pus un cateter pentru a vă alimenta şi a vă rehidrata. Infirmierele v-au pus şi o ploscă pentru funcţiile naturale.

— Dar cu ce drept? Asta este sechestrare şi violarea drepturilor mele.

— Dimpotrivă, v-am respectat cerinţele. Aţi agăţat

semnul *cu Un deranjaţi* de uşă, noi ne-am conformat dorinţei dumneavoastră t având grijă să nu muriţi de inaniţie.

— Dacă mi-aţi fi pus perfuzii cu glucoză, aş fi pierdut zece kilograme. Or, nu am slăbit niciun gram! Un hotel nu reţine un călător un an fără să obţină de la el măcar un aconto, nu?

— A fost greşeala recepţionerei. Am dat-o afară. Cerem întotdeauna o garanţie din partea clienţilor, cel puţin o copie a cărţii lor de credit.

— Dar femeile de serviciu nu au venit să facă curat, să schimbe aşternuturile, să aerisească locul?

— Ba da! în fiecare săptămână, întrebaţi la departamentul de *house keeping*. Se pare că aveaţi un somn foarte agitat, că vorbeaţi cu voce tare.

— Doamnă, vă rog, haideţi să ne păstrăm sângele rece.

Engleza sa, deja şubredă în mod normal, se degrada din ce în ce mai mult.

— Nu am chef să mă cert cu dumneavoastră. Vreau să plec cât mai repede. Am sosit aici ieri-seară, nu ştiu ce caută această urmă de înţepătură pe braţul meu şi vă datorez plata pe o singură noapte, două maximum, dacă ţineţi neapărat. Sunt dispusă să fac un compromis.

— Domnişoară, iată nota dumneavoastră de plată: ne datoraţi 96 990 de dolari. Trei sute şaizeci şi şase de zile înmulţit cu 265, preţul unei nopţi la noi, cu toate taxele incluse.

— Doamnă, vă rog, încetaţi cu mistificarea asta. Am obosit. Spuneţi-mi suma adevărată şi lăsaţi-mă să plec.

— Ei bine, vă repet, ne datoraţi 96 990 de dolari. Pot să vă transform suma în euro, dacă doriţi.

Trioul încărunţit şi cocoşat continua să solfegieze ora, aplecându-se când la stânga, când la dreapta.

— Cum plătiţi? Cu cârdul sau în numerar?

— V-aţi pierdut minţile? Cum vă aşteptaţi ca eu să plătesc aşa o sumă?

Unul dintre cei trei domni, cel mai întreg, făcu un pas înainte, se opri din cântat şi spuse, într-o engleză chinuită:

— Principiul societăţii noastre este că trebuie să plătim pentru ceea ce am cumpărat. Sunteţi de acord?

— Sunt de acord. Dar onestitatea înseamnă şi să nu plăteşti mai mult decât ai cumpărat.

— Să vedem, continuă bătrânul amestecându-se în tranzacţie. Când spuneţi că aţi sosit aici?

— Vă repet, în noaptea de 13 decembrie.

— Dar în ce an?

— Cum adică, în ce an? Anul ăsta, bineînţeles. Acum treizeci şi şase de ore eram încă la Paris. Şi m-aţi văzut ieri-seară, vă amintiţi?

El se întoarse către însoţitorii lui:

— Am văzut-o noi ieri-seară?

Şi ceilalţi doi răspunseră fredonând:

— Nu, nu, imposibil, n-am văzut-o deloc aseară. Dar am mai văzut-o, cred, acum mult timp.

Un mic grup de oameni se aduna acum aproape de recepţie, veniţi de nu se ştie unde: uşieri, turişti în halate de baie care coborâseră pentru cură, adolescenţi în pantaloni scurţi, pensionari în halat de casă care se plimbau de colo-colo.

— Cu toate astea, când mă uit la cartea în care v-aţi semnat, văd bine că indică ziua de 13 decembrie 2016.

Şi trecu documentul prin mâinile tuturor, pentru ca ei să confirme. Cu toţii îşi dădură cu părerea şi repetară: „2016”. O femeie confirmă: „Îmi amintesc de ea atunci când a venit. O recunosc”. Şi toţi îşi întăriră spusele: „Da, o recunoaştem”.

Jezabel, sufocată, voia să urle: „Mincinoşilor!” Dar printr-un fenomen de contracţie spasmodică, vocea sa nu producea niciun sunet: devenise afonă. Alergă către ieşirea din hotel, hotărâtă să ceară ajutorul trecătorilor. Păşi în noaptea glacială în mijlocul unui peisaj de şantiere, cu şosele de-abia luminate pe care trecea foarte rar câte un automobil. O zăpadă tare şi murdară acoperea trotuarele.

Nu exista nimeni căruia să i se adreseze, până ce zări o maşină de poliţie şi-i făcu semn agitându-şi puternic braţele.

— Yes, M-am!

Încercă să le descrie situaţia în detaliu, dar, încă o dată, pierderea vocii o trădă şi nu putu scoate nici cel mai slab sunet. Poliţiştii erau ca două dulapuri cu oglindă, umflaţi de vestele de protecţie, şi o priveau sceptici. Parcară, ieşiră din maşină mormăind ceva în microfoane şi înaintară împreună cu ea către hotel, cu mâna pe mânerul revolverului, murdărind covoarele cu bocancii lor plini de noroi. Încântaţi de mulţimea care se adunase şi care-i privea cu admiraţie, avură o explicaţie cu recepţionera căreia i se alăturase o asistentă mai tânără care de-abia se trezise din somn şi care avea ochii umflaţi şi părul răvăşit. Scoaseră un carneţel, consultară registrul, ecranul calculatorului, refăcură calculele pe telefonul mobil şi se întoarseră în cele din urmă către Jezabel.

— M-am we are sorry!

Asta nu prevestea nimic bun. Simţi cum un val de frig imens punea stăpânire pe vârfurile degetelor ei de la mâini şi de la picioare. Cu chipul impersonal al bunului simţ mâhnit, cel mai tânăr dintre poliţişti, cu pometii roşii din cauza iernii, îi spuse:

— Trebuie să plătiţi, aşa e legea.

Dintr-odată, puţina engleză pe care-o ştia dispăru. Începu să se bâlbâie, presărându-şi apărarea cu insulte în franceză. Coloana de aer necesară formării cuvintelor nu-i mai ajungea.

Nu avea să cedeze în faţa acestui şantaj mediocru. Voia să spună: „Yankeilor proşti, lăsaţi-mă să plec”, dar propoziţia muri în fundul gâtului ei.

Jezabel scrise în engleză pe un petic de hârtie: „Aduceţi-mi un traducător!”

Recepţionera îşi luă un aer dezolat şi declară:

— Nu avem traducător din franceză. Numai din spaniolă, coreeană, chineză şi rusă. Vorbiţi vreuna din

aceste limbi?

Atunci Jezabel scoase maiestuos 300 de dolari din portofel, îi aruncă pe tejghea, îşi luă geanta şi se îndreptă către uşă, foarte hotărâtă să părăsească locul. Cei doi reprezentanţi ai legii fugiră după ea, tropăind şi ţinându-şi tocurile armelor care li se bălăngăneau în jurul taliei. Le luă ceva timp până să grăbească pasul. O opriră înainte ca să ajungă la uşa rotativă, o placară la pământ fără menajamente, îi puseră cătuşele în mod corespunzător şi o aduseră cu forţa înapoi în faţa recepţiei. Clienţii treziţi se bucurau de spectacol, fericiţi că se întâmplă în sfârşit ceva. O transferară într-un birou adiacent. O altă doamnă, cu chipul viclean, o invită să se aşeze în faţa unei măsuţe, îi scoase cătuşele, lăsându-i pe cei doi vlăjgani la uşă. Într-o engleză cu un puternic accent rusesc sau ceh, îi explică din nou situaţia.

— Domnişoara Thevenaz (ea spunea „Sevenaz”, pronunţând „th” ca un „s”), ne datoraţi 96 990 de dolari, contravaloarea a douăsprezece luni şi o zi într-o cameră standard superioară cu vedere spre oraş, în prestigiosul nostru edificiu. Peste câteva luni, vom avea dreptul să ne numim Plazza Badenspa!

Disperată să-şi regăsească vocea şi făcând semn cu degetul că nu putea să vorbească, ea scrise pe o foaie de hârtie: „Vă spun că am stat aici doar treizeci şi şase de ore. Aş fi moartă acum dacă aş fi dormit un an fără să mănânc”.

Fără să-i răspundă, doamna dădu drumul la televizor pe un canal de ştiri transmise încontinuu şi puse degetul pe o etichetă din dreapta ecranului care indica data şi ora: 14 decembrie 2017, 4 AM.

— Uitaţi-vă şi singură.

Jezabel, ameninţătoare, scrise în franceză: „Dar ştiu prea bine, căcatul dracului, că suntem în 2017. Am sosit la voi ieri de la Paris”.

— *Sony*, domnişoară, nu ştiu să citesc în limba franceză.

„Iar eu nu vorbesc engleza”, scrise ea apoi.

— Încetaţi să mai negaţi evidenţa, domnişoara Jezeeeubelle. Toată lumea din hotel v-a recunoscut.

— Şi credeţi că eu aş fi petrecut un an de zile în bomba asta infectă?

În realitate, doar gândise fraza asta, dar nu o şi rostise.

Strivită de această înşelăciune vulgară, moartă de spaimă, Jezabel se simţi golită de tot sângele, asemenea unui animal într-un abator. Căzu cu capul înainte pe covor. Ultima imagine pe care o văzu a fost trioul de cărunţi, chiar deasupra chipului său. Miroseau plăcut a curat, a ceară şi a parfum şi repetau pe rând, intonând în engleză:

— Trebuie să plăteşti, trebuie să plăteşti. Dacă vrei să pleci, micuţa mea doamnă, trebuie să dai banu’, trebuie să dai banu’.

CAPITOLUL 4

Noaptea datoriei începură prin a-i rade părul de pe cap cu maşina electrică. Din părul ei des blond-castaniu, nu-i rămase decât o creastă subţire, un covor periuţă care-i lăsa libere urechile şi gâtul. Arăta ca un câmp de mici cuie boante. Nu-şi văzuse niciodată zona capilară astfel, o coajă închisă la culoare care se întindea de la ceafă până la frunte. O obligară să poarte o uniformă de culoare caca-de-gâscă, asemănătoare celor purtate de angajaţii care se ocupau cu curăţenia toaletelor din aeroporturi. Îi dădură un alt nume, Jazz, contragerea prenumelui său, cu intedicţia de a folosi altul. O instalară într-o cămară cu mături de la etajul 24, care nu avea nici chiuvetă, nici ferestre. Îi legară o brăţară electronică în jurul gleznei, cu cip şi afişaj care bipăia de îndată ce ea trecea pragul hotelului sau depăşea anumite bariere metalice. Nu avea dreptul să comunice cu exteriorul sau să dezvăluie cuiva ceea ce i se întâmplase.

Contractul era următorul: fie rambursa integral cei 96 990 de dolari prin card de credit, fie era dusă la închisoare, aşteptând condamnarea tribunalului pentru

neplata datoriei. Dacă pleda vinovată, pedeapsa îi putea fi redusă la câţiva ani. Sau, exista propunerea, o, cât de mărinimoasă, a conducerii hotelului: urma să returneze suma datorată lucrând în hotel atâta timp cât era nevoie. Îi reţineau cheltuielile pentru cazare şi hrană, chiar dacă acest lucru i-ar fi prelungit timpul de detenţie. Era soluţia cea mai rezonabilă. Urma să fie t remunerată în baza salariului minim federal, 7, 25 de dolari pe oră. În schimb, ea avea să se achite de toate sarcinile care i se cereau: era în situaţia unei deţinute dintr-o închisoare t t de stat, dar sub contract privat. Încercase într-adevăr să plătească cu cârdul său de la banca Crédit agricole din Annemasse unde i se vărsa salariul de profesoară. Tranzacţia fusese refuzată: trebuie că avea doar 1.000 de euro în cont, primiţi drept avans. Nu îndrăzni, din pietate filială, să le propună să-i cumpere ceasul părintesc şi-şi promise că nu avea să recurgă la asta decât după ce ar fi epuizat căile posibile. La fel ca în închisoare, îi confiscară toate bunurile, până şi puţinele sale obiecte de valoare, pe care le puseră într-un seif, cu promisiunea de a i le înapoia la ieşire. Nu dormea pe o saltea pătată, ci pe o pată care altă dată fusese o saltea.

Ce mersese greşit? Nu-i venea să creadă că după treizeci şi şase de ore de călătorie agitată, se găsea într-o celulă îngheţată, cu mătura şi mopul în braţe, îmbrăcată într-o pereche de blugi cârpiţi şi o bluză murdară, curăţând rahatul altora pentru un salariu de mizerie, îi întinseseră o capcană, cu complicitatea autorităţilor locale care trebuie că o drogaseră şi falsificaseră registrele şi data sosirii sale. Prin urmare, matematic, rămăsese un an în hotelul lor fără să-şi plătească datoria. Un subterfugiu grosolan, dar eficace. Ea încerca să se liniştească singură: ambasada Franţei avea să se îngrijoreze de soarta ei, Ministerul Educaţiei Naţionale avea să prevină poliţia şi, mai ales, apropiaţii ei urmau să se mobilizeze. Franţa nu avea să-şi abandoneze cetăţenii! Prietenul tatălui ei, care o aştepta la Montréal, urma să se alarmeze. El trebuia să

dea neapărat de logodnicul său Thibault, profesor de franceză la liceu, sau de prietena sa cea mai bună, Tania, care plecase să facă un stagiu de un an în India, la Bangalore. Cum aveau să afle de dispariţia ei, urmau să răscolească tot pământul ca să o salveze.

Primise deci acele *bullshit jobs*, sarcinile degradante, să cureţe toaletele, să golească coşurile de gunoi, să trieze resturile, să frece podelele. Tatăl ei voia să spele păcatele oamenilor, ea trebuia să spele mizeria altora. Petrecu, fără să-şi creadă ochilor, cel mai sinistru Crăciun din viaţa ei, în temniţa asta. Avea să iasă din coşmarul ăsta, să se trezească în cabana ei de la Praz, sub zăpadă, alături de pisica ei De-două-ori-cruciş lungită sub pat şi mieunând ca ea să se trezească şi să-i dea de mâncare. Îşi amintea de acele ninsori abundente, din urmă cu zece ani, care atinseseră un strat de şapte metri, în Haute-Savoie, când grosimea lui urcase până la primul etaj al cabanei zidind ieşirile şi când ea trebuise să iasă pe fereastra camerei ei şi să-şi dea drumul în jos pe fund ca să ajungă în stradă. Ce bine ar fi fost ca o furtună albă să fi scufundat această fortăreaţă de urâţenie până la etajul 24, permiţându-i să evadeze doar deschizând ferestrele!

Lucrul cel mai rău nu era stupiditatea sarcinilor pe care trebuia să le îndeplinească, sub supravegherea unei hispanice zgripţuroaice, pe cât de rea pe atât de ticăloasă, ci cruzimea tovarăşelor ei, a deţinutelor „împrumutate” hotelului de către închisoarea districtului, care mânuia onorariile. Sărmane localnice, chinezoaice, africance sau sud-americance, care se coalizau împotriva ei pentru că era franţuzoaică, vorbea prost engleza şi pentru tot felul de motive care ţineau de prostie şi de xenofobie. Îi făceau farse murdare, îi furau puţinele lucruri pe care le avea, îi testau rezistenţa. Dacă avea ghinionul să cedeze, ele îşi dublau persecuţiile. Devenea sclava acestor sclave. Jazz se forţa, încetul cu încetul, să le răspundă cu aceeaşi monedă. Reuşi să fure mânerul unei linguri de lemn, pe care-l ascuţi. îl purta la ea, până şi noaptea, strâns în pumn, gata

să lovească, să ţintească în ochi. Ştia că atunci când avea să vină momentul să treacă la fapte, o să ezite. Nu fusese crescută în cultura violenţei sau a ripostei instantanee. În familiile protestante, mai ales în a ei, fetele nu erau învăţate artele marţiale şi lupta corp la corp. Bigotismul tatălui ei nu cuprindea şi categoria autoapărare. Sexul „slab" trebuia să îndure şi să sufere.

Şi dacă toate astea erau adevărate, dacă dormise cu-adevărat un an întreg? îi făcuse oare o vrajă ceasul acela care devora timpul? Consternată, trecu prin toată gama de emoţii, furie, revoltă, disperare, resemnare, descurajare. Ca să nu-şi piardă minţile, se dedică muncii sale cu frenezie. Asta îi atrase un surplus de ostilitate din partea colegelor sale care se distrau să strice camerele în care ea tocmai făcuse curăţenie, să le murdărească. O lua de la cap, evita confruntările, răbda răutăţile. Metodică, se specializă într-o activitate care îi plăcuse de mică: lustruirea pantofilor. Părinţii ei îşi făcuseră griji pentru înclinaţia asta a ei inofensivă, după care i-o acceptaseră. Jazz găsea în ea o recompensă imediată, transformarea pielii stricate în piele bine întreţinută, sclipind ca o oglindă şi răspândind un miros încântător. Putea să lustruiască zece perechi în câteva ore. Când una dintre ele nu mai era revendicată, o păstra, dacă i se potrivea mărimea. Munca aceasta trudnică devenise resursa ei vitală pentru a nu ceda. Un contoar electric înregistra orele de lucru efectuate zi după zi, mai puţin sumele reţinute din salariul ei. O izolaseră de alte prizoniere care dormeau în cămăruţe insalubre, pe paie care colcăiau de gândaci şi de păduchi. Dar nu avea dreptul să-şi încuie uşa cu cheia şi se temea tot timpul de expediţii punitive. Atinsese un aşa nivel de izolare, încât se ataşă de o libarcă anume, pe care o numi Micuţa Mişunătoare, o insectă groasă cu carapacea de un roşu-aprins, pe care ea o lustruia cu unsoare transparentă, cu vârful degetului arătător. Gândacul se învârtea în jurul ei noaptea şi se hrănea cu mici resturi;

ea se bucura să-i audă mersul târşâit aproape de

ureche. Nu mai era singură, avea măcar un tovarăş minuscul pe care îl revedea la ore fixe.

Făcea şi refăcea la nesfârşit calculele şi-şi dădea seama cât de sortită eşecului era încer

carea ei de a le restitui banii: cu suma modică pe care o primea ea pe oră ca salariu, un an sau chiar doi de muncă trudnică nu ar fi fost de ajuns. Fusese redusă la stadiul de servitute. Această ţară nu era a ei, iar ea nu-i stăpânea nici regulile, nici moravurile. Mâncarea era infectă, supele atât de coagulate încât lingurile rămâneau înfipte în ele. Oricine era redus aici la cel mai mic numitor comun, un prenume, şi acesta restrâns la o silabă, Bob, Joe, Vie, Liz. Faptul că nu cunoştea limba engleză, lucru care ar fi trebuit s-o piardă, o salvă. Se mişca într-un fel de ceaţă semantică, protectivă. Remarcile zeflemitoare, glumele grosolane nu o atingeau. Din moment ce nu le înţelegea, era mai puţin tentată să le răspundă. Doar instinctul de supravieţuire o făcea să reziste.

Plazza era o citadelă de douăzeci şi cinci de etaje care ocupa două cvartale şi care avea un enorm castel de apă în vârf, ce ameninţa să explodeze în orice clipă. Fiecare etaj era o stradă de unul singur, fiecare cameră, o rezidenţă de sine stătătoare. Hotelul mai era, în partea lui din spate, şi un oraş în profunzime, lung de câteva sute de metri. Înţelegând avantajul pe care putea să-l aibă de pe urma acestei imensităţi, Jazz începu să-şi pregătească evadarea. Avea nevoie să-şi refacă forţele, pentru că-i era tot timpul foame. Porţiile de mâncare pe care le primea erau infime. Se obişnui să fure, din farfuriile lăsate de clienţi la uşă, din resturile meselor abandonate: hamburgeri începuţi, cartofi prăjiţi care se răciseră, bucăţi stricate de măr sau de banană. Isprăvea băuturile acidulate, sticlele de Coca-Cola. Se ferea să-şi ducă aceste provizii în debaraua ei, de frică să nu-i fie furate. Le mânca în picioare, cu degetele murdare, în mare viteză. Descoperi cele două minuni ale civilizaţiei americane, aerul

condiţionat şi cuburile de gheaţă: prima era folosită uneori în miezul iernii pentru a echilibra un sistem de încălzire prea puternic, făcând vacarm după vacarm, un val de aer îngheţat urmând unui val de aer fierbinte şi provocând tremuratul unui aparat adesea defect. Cât despre cuburile de gheaţă, turnate generos în toate băuturile, ele adăugau frigul peste clor şi-ţi refrigerau papilele de la prima înghiţitură.

De două ori, Jazz încercă să fugă. După ce reuşi să înşele vigilenţa supraveghetoarei şi să coboare până la parter pe scara de serviciu, profită de un moment de neatenţie al portarului pentru a fugi afară. Brăţara ei electronică sună şi începu să se strângă în jurul gleznei ei până ce aproape i-o strivi. Se trezi într-un peisaj de străzi lungi şi reci, împodobite cu şantiere de construcţii şi cu terenuri pustii. Privit din afară, hotelul se ridica asemenea unei mase impunătoare de cărămizi şi de oţel, alături de alţi coloşi de beton. Nu se zărea niciun copac, niciun spaţiu verde. Ici-colo, câteva epave ale unor maşini arse şi cicatrici adânci pe ziduri, care semănau cu urmele de gloanţe. Tremura de frig, nu ştia unde să se ducă şi nu avea decât câţiva centi la ea. Încercă să dea telefon în

t

Franţa dintr-o cabină publică, umplând aparatul cu monede. A fost incapabilă să formeze numărul, să-şi aducă aminte ordinea exactă a cifrelor. Obişnuinţa numerelor preînregistrate îi atrofiase memoria. Încercă să facă autostopul; a fost luată drept prostituată. O maşină de poliţie o reperă deplasându-se singură şi o opri. Să mergi pe stradă poate să te transforme, în anumite oraşe nord-americane, într-un suspect. Un agent văzu brăţara electronică din jurul gleznei ei, ceru lămuriri prin staţie şi o aduse înapoi la hotel. Ea încercă să-i explice că fusese răpită şi că trebuia anunţată ambasada Franţei, dar nu o ascultară.

Altă dată, se strecură într-un cărucior de bagaje, între două costume care atârnau şi încercă să se ascundă

într-o camionetă care-i ducea pe clienţii hotelului la aeroport. Dar când era pe punctul de a pleca, şoferul se dădu jos din maşină, deschise portbagajul, o scoase afară cu brutalitate şi o dădu pe mâna autorităţilor hotelului. Ca s-o pedepsească pentru aceste încercări de evadare, conducerea hotărî s-o taxeze cu o mie de dolari suplimentari, pe lângă datoria sa. Orice altă tentativă ar fi însemnat dublarea penalităţilor. Totul era cântărit şi contabilizat de către un judecător nemilos. Dacă exista o conducere, ea nu vedea niciodată niciun director sau vreo directoare, ci doar lachei care vorbeau în numele unei puteri fără chip, Biroul. Îi aduseră pe cap o nouă supraveghetoare, o veche hipiotă, rămăşiţă a anilor ’80 ai secolului trecut, cu părul cărunt şi murdar, care refuza să-şi vopsească părul ca să nu cedeze în faţa cerinţelor modei. Îşi spunea Ganesha, reminiscenţă a unei călătorii în India, şi pretindea că era posedată de puteri supranaturale. Mirosea mai ales a ceapă şi a usturoi, muşca direct din bulbi, din motive de sănătate. Zgripţuroaica bătrână pusese ochii pe Jazz şi-şi lăsa mâinile să i se plimbe pe corpul ei de fiecare dată când se apropia de ea. Aceasta încercase în mai multe rânduri să-i explice conspiraţia căreia îi căzuse pradă şi o implorase să-i anunţe familia. Dar epava pletoasă rămânea imună la rugăminţile ei şi amenința să o denunţe, dacă Franţuzoaica nu se arăta înţelegătoare.

De îndată ce închidea ochii, sechestrata se gândea din nou la tristeţea umedă a satelor din Savoia, toamna, la natura care se pregăteşte pentru marele giulgiu al iernii. Revedea vacile cu ochii lor blânzi, cu boturile în jurul cărora bâzâiau muştele, în timp ce păşteau, făcând să sune tălăngile de la gâturile lor. Adora să fie cuprinsă, dimineaţa devreme, de frigul care coboară din munţi, să facă sculpturi din respiraţia ei aburindă. Când era îngheţ, cuvintele nu rezistau şi mureau de cum erau rostite. Admira feeria sclipitoare a gheţii din jgheaburile de la streaşină şi cascadele de gheaţă care atârnă, melancolice,

încremenite în elanul lor.

După ce eşuă în tentativele ei de a fugi, începu să strecoare bileţele, scrise în engleză, printre lucrurile clienţilor din hotel: „Ajutor, sunt ţinută aici împotriva voinţei mele”.

Îşi dădea numele, naţionalitatea, adresa din Franţa. Le lăsa peste tot pe unde putea, până şi în pantofi. Se întorceau înapoi în „camera” ei, seara: clienţii o denunţau conducerii. Când cerea cuiva telefonul mobil pentru a da un telefon în Franţa, era refuzată categoric. Lansă şi alte cereri de ajutor, îşi scrise povestea într-o engleză aproximativă şi în franceză, într-un mic caiet albastru pe care-l strecură în geanta unui client din Orientul Mijlociu, un om de afaceri, care părea să fie libanez. Dar, două săptămâni mai târziu, caietul îi parveni, adnotat, iar greşelile de ortografie şi de gramatică din limba engleză erau subliniate cu roşu. Omul de afaceri găsise de cuviinţă să alerteze conducerea hotelului, de la Beirut, în legătură cu faptul că una dintre angajatele lor voia să-i trădeze şi inventase o poveste absurdă. Jazz primi încă două sute de dolari drept amendă suplimentară. O luă de la cap, fără să se descurajeze, de data aceasta cu un neamţ, un reprezentant al unei firme de maşini-unelte, şi-şi strecură jurnalul într-o sacoşă din piele maronie. Nu află niciodată că bărbatul, plecat cu maşina către aeroportul Kennedy, de unde avea să zboare către Frankfurt unde urma să ajungă în aceeaşi seară, îşi uitase bagajul de mână sub masă, într-un bistro al terminalului Lufthansa unde ronţăise ceva înainte de decolare. Poliţia, care fusese alertată în privinţa pachetului abandonat, izolase perimetrul şi aruncase în aer frumoasa sacoşă, distrugând astfel cererea ei de ajutor. Chiar dacă ar fi putut citi textul scris de Jazz, şansele erau foarte mari ca cetăţeanul neamţ să-l fi aruncat la coşul de gunoi sau să-i fi avertizat, la rândul său, pe cei de la hotel în privinţa viperei pe care ei o hrăneau la sân.

Încercă în cele din urmă să le alerteze pe nişte

turiste japoneze: dar, fie din cauza englezei sale deficitare, a unei neînţelegeri culturale sau a aspectului său murdar, cert este că ele se speriară şi apoi se amuzară după multe plecăciuni şi zâmbete crispate. O singură dată, reuşi să aibă acces la internet la un calculator lăsat deschis într-o cameră: căutând pe Google Maps, observă că Plazza scrisă cu doi de z nu exista pe hartă, la fel cum nu existau nici strada, şi nici cartierul. Ea locuia într-un loc care nu exista în mod oficial!

Capitolul 5

Malinche într-o seară, Jazz, extenuată după douăsprezece – treisprezece ore de muncă trudnică şi imbecilizantă, stătea lungită pe salteaua ei. Cu o hârtie şi un vârf de creion în mână, făcea ca timpul să treacă mai repede scriind un şir de numere întregi, fără zecimale, încercând să-şi exerseze mintea ca să nu înnebunească.

t

Micuţa Mişunătoare, gândacul ei preferat, cu carapacea strălucitoare precum scutul unui legionar roman, se învârtea în jurul ei, hiperactivă, transportând firimituri de pâine şi resturi. Deodată, uşa se deschise şi o cizmă enormă, cu ţinte în partea din faţă a tălpii, strivi gângania fără menajamente. Un monolit gigantic, o fiinţă musculoasă şi îndesată, îmbrăcată cu pantaloni scurţi din piele şi un tricou, se ridica deasupra tinerei franţuzoaice. Era Malinche, o metisă afro-amerindiană tatuată pe tot corpul, cu un dragon pe trunchi, motociclişti furioşi pe braţe, arme de război, mitraliere Uzzi şi Kalaşnikov pe spate, îngeri baroci pe picioare, cai pe labele picioarelor, frunze de cactus şi spini pe coapse. Era de o urâţenie atât de respingătoare, încât devenea fascinantă. Luase numele amantei amerindiene a lui Hernán Cortés, teribilul conchistador spaniol din secolul al XVI-lea. Avea craniul ras pe partea stângă, iar cealaltă jumătate a lui era vopsită în roşu. Era şefa fetelor de pe etaj şi domnea de una singură peste clica ei. Jazz se ridică în capul oaselor şi ţipă:

— De ce ai strivit insecta? Era singura mea prietenă.

Malinche răspunse aşa cum răspundea la toate întrebările care o deranjau: printr-un rânjet larg. Pe cei cinci dinţi din faţă avea scris cu cerneală permanentă: *Fuck you*! Cel mai mare mesaj adresat lumii de către Statele Unite. Smulse foaia de hârtie din mâinile lui Jazz, o măsură cu un aer uimit şi plecă trântind uşa. Lăsă în urma ei un iz puternic de sudoare şi de paciuli. Tocmai îi dăduse lui Jazz un avertisment: ea era aici Stăpâna, şi nu Biroul, iar franţuzoaica nu trebuia să dea socoteală nimănui altcuiva decât ei. După plecarea ei.

Jazz a fost cuprinsă de o criză de plâns nervoasă, strânse rămăşiţele micului său gândac şi le depuse într-o cutie de chibrituri pe care o ascunse sub pernă.

Au fost săptămâni teribile. Silită să îndeplinească sarcinile cele mai dezgustătoare, chircită în cămăruţa ei asemenea unui melc, slăbea, îşi vedea în oglinzi claviculele proeminente, tenul obosit, pieptul lăsat. Puse şi mai mult efort în pasiunea sa pentru pantofi şi, curând, ajunse să deţină, sus în turn, monopolul asupra acestei activităţi pe care colegele ei o considerau umilitoare. Schimba perechi de botine uzate pentru meniuri privilegiate, o bucată de săpun, cotoare de măr sau câteva grame de ceai. Seara, o aştepta o grămadă de pantofi pe care trebuia să-i lustruiască înainte de a se culca. Ştia să transforme papucii vechi în obiecte noi care străluceau din nou şi păreau să fi fost lăcuiţi. Ceruia şi servietele, curelele, proiectând pe orice suprafaţă nuca de ceară densă al cărei miros o îmbăta. Într-atât încât unii proprietari, uluiţi de metamorfoza şoşonilor lor, îi împărtăşiră admiraţia lor responsabilei de etaj, lui Ganesha, care mesteca tenace ceapă.

Jazz visa la creme, la farduri de pleoape, la lacuri de unghii. Ar fi vrut să se epileze, să se ducă la coafor. Cea mai dureroasă rămânea tăcerea apropiaţilor ei: faptul că nimeni din Franţa nu răscolea cerul şi pământul ca s-o găsească o copleşea. Aici nu valora decât puţin mai mult

decât un fir de nisip, o piuneză înţepenită sub cizma unui şef. Îşi aduse aminte că tatăl ei, în momentele sale de efuziune, îi zicea „Flecuşteaţa mea”. Ea repeta acest nume, plângând, şi se strângea în el ca într-o cochilie unde îi era cald. Da, el o iubise, o adorase chiar, în felul lui. Ea îl implora în secret: „Tată, tu eşti cel care m-ai băgat în buclucul ăsta. Vino să mă salvezi! Oriunde ai fi”. Îşi amintea că la vârsta de cincisprezece ani, ea îi interzisese s-o mai mângâie pe obraji, s-o ţină de mână. Nu mai era un bebeluş şi detesta dulcegăriile astea. Dacă el ar fi fost acum acolo, ea s-ar fi lipit de pieptul lui ca un copil pierdut. Părul îi creştea la loc încet şi se albise tot. Purta peste craniu lâna unei femei în vârstă.

Curând, avu certitudinea: îngropată în acest mausoleu de beton, asemenea unei mumii, nu putea conta decât pe ea însăşi. O lovi o diaree violentă şi vărsături şi nu se mai putu mişca. Un medic pensionar, care puţea a alcool şi avea pielea plină de pete, a fost chemat la căpătâiul ei. Îi pipăi muşchii, braţele, coapsele, îi examină dinţii. Două cuvinte reveniră în diagnosticul său: *young and strong*, tânără şi puternică. O privea aşa cum priveşte geambaşul un cal răpit, ezitând între a o îngriji şi a o trimite la abator. Se hotărî că tânăra mânză încă mai avea resurse. O spitalizară într-o infirmerie de la ultimul etaj, unde condiţiile erau la fel de igienice ca într-o crescătorie de porci. Cel puţin, putea să se odihnească. Îi făcură injecţii cu opiu ca să-i calmeze durerile abdominale şi ieşi de-acolo după două săptămâni care i-au fost adăugate la datoria totală. Află de la o infirmieră că Malinche trecuse de două ori ca să afle veşti despre starea ei.

Celelalte fete continuau să-i otrăvească viaţa aşa cum se persecutau şi între ele. Nu cunoşteau decât un limbaj, ţipetele, insultele, lătratul. Sud-americance, caraibiene, thailandeze, indience formau o trupă certăreaţă şi îşi spuneau unele altora „negrese împuţite” sau „lesbiene împuţite” sau „împuţite cu ochii oblici” sau „albe împuţite”. Hispanicele care le dominau pe toate făceau să

domnească o atmosferă de teroare: vorbeau o limbă amestecată, *spanglish*, jumătate engleză, jumătate spaniolă, de neînţeles. Malinche, care stăpânea mai multe dialecte, le conducea cu o mână de fier şi pedepsea fără indulgenţă pe oricine îi încălca regulile. Jazz văzuse câteva filme şi seriale despre închisorile din America de Nord. Lui Thibault, partenerul ei, îi plăceau la nebunie. Ei nu-i plăceau deloc. Nu-i plăcea atmosfera asta de moravuri animalice dominate de droguri, arbitrar şi violenţă, care pentru ea însemna încarnarea infernului. Malinche o trata pe Jazz cu dispreţ, o botezase *Froggy* şi nu aştepta de la ea decât tăcere şi docilitate. Dar uneori o privea cu lăcomie, părea s-o măsoare aşa cum măsori o pradă, privind-o de sus până jos şi uitându-se fix la fesele şi la sânii ei. Lui Jazz nu-i era frică decât să nu trebuiască să treacă prin patul acestei uriaşe ale cărei nas rupt, bărbie dublă şi dimensiuni degajau o aură de sălbăticie şi de senzualitate. Se temea

să nu devină ţapul ispăşitor al acestei brute.

Dintr-odată, mica provincială, pierdută în munţii ei, era confruntată cu viaţa bandelor. Dimineaţa, răuvoitoarele îi vărsau peste faţă o găleată de apă rece ca gheaţa, ceea ce numeau *wake up caii*, trezirea automată, sau trăgeau vânturi în nasul ei râzând în hohote. Ferocitatea stupidă a acestor animale umanoide o umplea de panică. Fetele astea o făceau să se gândească la elevii din ultima clasă de la liceul ei din Annemasse, răufăcători cu gura mare care purtau şepcile întoarse şi comunicau prin semne ascunse, interjecţii sau hohote de râs stupide. Dar în această masă de oameni chinuiţi de furtuna hormonală – aveau doar 16 sau 17 ani – ea reuşea să întrezărească o sclipire de inteligenţă, vioiciunea spiritului care avea să dea roade mai târziu. Aşa că din septembrie până în iunie ea se angaja să scoată un băiat sau o fată din minciogul acelei mediocrităţi colective.

Într-o zi, Malinche, care păstrase hârtia pe care Jazz

înşira numere prime, o chemă în camera ei. Era în mijlocul unei dispute cu una dintre subalternele ei care voia să-i ia locul şi care contesta suma taxelor strânse de la membrii bandei, considerând că impozitul era exorbitant. Jazz – se ştia că era profesoară de matematică – veni în ajutorul uriaşei. Malinche extorca zece dolari pe zi de la fiecare, mai mult de jumătate din suma pe care o câştigau fetele în opt ore. Jazz propuse o altă metodă de strângere a banilor, mai puţin dureroasă, dar eficace, gândită după modelul TVA-ului: un procentaj de 0,5% din fiecare tranzacţie, chiar şi cea mai nesemnificativă, care nu le-ar mai fi dat fetelor sentimentul că erau jecmănite. Ţigări, băuturi, mâncare, aşternuturi de pat, bere – se cumpărau aici de toate ca peste tot altundeva – toate preţurile fură astfel uşor crescute. Uneori, un prăjitor de pâine sau un mixer ajungeau până la etajele superioare şi erau negociate la sânge. Jazz făcu o simulare cu cifre, Malinche i-a fost recunoscătoare şi o luă sub aripa ei. Ea rămânea şefa; subalterna complotistă, o chinezoaică din Macao, care organiza revolta, a fost vindecată de voinţa sa subversivă printr-o corecţie serioasă care o trimise în spital pentru câteva luni. Sub protecţia şefei, *Jefa*, de acum înainte, Jazz începu să întrevadă un viitor posibil. Se afla printre barbari, trebuia să adopte moravurile lor pentru a supravieţui.

Malinche vorbea o engleză perfectă, aproape ca de Oxford, pentru că fusese crescută în Jamaica de către Micile Surori ale Ridicării la Cer, unde fizicul său extravagant întorcea capetele maicilor stareţe care visau s-o aducă în patul lor. Dar ea stăpânea şi spaniola, creola şi gullah, un dialect anglo-african vorbit în Carolina de Sud, de unde provenea mama ei. După cum spunea ea, izbucnind în râs: *I fucked them all*. Era închisă aici pentru o sută de ani, în urma unei crime deosebit de brutale pe care o comisese în timpul unui furt care se terminase prost, în locuinţa unei bătrâne din New Haven. Trăsese de aproape asupra femeii care o ameninţa cu un pistol. Faţa

proprietăresei explodase şi asta făcuse identificarea cadavrului dificilă. Malinche scăpase ca prin urechile acului de injecţia mortală încă în vigoare la momentul procesului său.

Ea îi explică lui Jazz principiul hotelului: spre deosebire de zgârie-nori, etajele nobile erau cele din apropierea parterului, iar etajele insalubre, cele de sus, de sub acoperiş. Să cobori în hotel însemna să urci pe scara socială. Acolo erau primiţi oaspeţii de seamă, clienţii cu bani. Ea şi fetele ei nu aveau nicio şansă să ajungă în acele locuri privilegiate. Ar fi fost date afară într-o bună zi pe scara de serviciu, cu mâinile şi picioarele legate, şi împrumutate altui hotel. Dacă Jazz reuşea să ajungă la etajele inferioare, soarta ei s-ar fi îmbunătăţit. Şefa îi dădu şi alte amănunte: la fiecare etaj, separat de ceilalţi de uşile blindate, exista un destin deja hotărât. O întreagă gamă de nuanţe separa Infernul din vârf de Purgatoriul de la mijloc şi de Raiul de jos. Aceasta îi aduse aminte lui Jazz de acea poveste pentru copii pe care i-o citea mama ei: *Lumea pe dos*. În casele acestei ţări magice, când voiai să cobori în pivniţă, trebuia să urci scara către etajele superioare; ca să mergi în hambar trebuia să te afunzi sub pământ, iar uşa de la intrare se afla pe o parte a acoperişului. În acest oraş, călăreţii erau aruncaţi din şa după câţiva metri de către caii lor care-i încălecau la rândul lor, iar oamenii începeau să tropăie nechezând. Trebuia să fii foarte atent la sandvişul cu brânză la grătar, zis şi Piranha, care mânca gura celui ce voia să-l înghită.

Iarna era interminabilă: Jazz nu avea acces la lumea exterioară decât prin intermediul unui post de sport, proprietate exclusivă a Jefei, şi unde evenimentele nu ajungeau decât filtrate de emisiunile de divertisment şi de reclame. Europa şi mai ales Franţa nu existau în această zonă a lumii; o doamnă de pe un culoar, care se interesase din ce ţară provenea, o întrebase, aflând răspunsul ei:

— Oh, Franţa? Ce mai face regina voastră?

Nu le mai suporta pe cliente, cu vocea lor piţigăiată

şi stridenţele care-i răneau urechile, ca şi cum ar fi făcut acidă limba engleză. Volumul sonor pe care-l emit două americance, oriunde în lume, în momentul în care deschid gura! Când Jazz auzea soneria unui telefon, la celălalt capăt al unui culoar sau în spatele unei porţi, se gândea: e pentru mine, încearcă să dea de mine. Şi se repezea, speriată ca nu cumva o altă persoană să răspundă în locul ei. Din oraş nu venea decât un murmur vag, zgomotul stins al maşinilor. Dar în unele nopţi, turnul însuşi părea să geamă din interior, ca o fiinţă vie. Zilele nu treceau, ci se dezintegrau începând de dimineaţă, se prăbuşeau înainte să fi început. Nemaiavând ajutorul lecturii, o marfă interzisă, bombardată de muzici de supermarket, înconjurată de bădărani, bea tot ce-i cădea în mână, chiar şi poşircile cele mai contrafăcute. Uita limba franceză fără să înveţe în schimb engleza sau spaniola. Vorbea într-un dialect făcut din împrumuturi lexicale diverse, din interjecţii al căror liant era cuvântul *fuck*, un dialect de saltimbanc capabil să exprime aproape toate sentimentele, de la uimire la furie şi până la simpatie. În acest *no man's land* lingvistic, cuvintele cele mai simple nu-i mai veneau pe buze. Ca să se salveze, încerca să-şi amintească frânturi de poezioare, cântece pentru copii, resturi de poezii recitate cândva, dar memoria nu o asculta. Învăţase atât de puţine lucruri pe de rost, asta nu făcea parte din pedagogia epocii sale! Rezolva uneori pe câte o foaie de hârtie câteva probleme de matematică simple, ecuaţii de gradul unu, doi sau trei, însoţindu-le de graficele lor respective pentru a-şi exersa spiritul, calcula derivatele, desena figuri de trigonometrie. Şi dacă nu era şi ea însăşi decât un algoritm rătăcit de Dumnezeu? Ar fi ucis pentru una dintre acele ciocolate spumă care se beau în Elveţia, pentru o baghetă de pâine crocantă şi caldă pe care ar fi decapitat-o cu dinţii, ca să simtă coaja topindu-i-se sub limbă. Visa la brânzeturi, înşira numele lor ca pe strofele unui poem, recrea în gură moliciunea lor, consistenţa lor parfumată, saliva la gândul abundenţei lor cremoase.

Lucrul cel mai patriotic pe care îl avem în străinătate este stomacul. Animal în iobăgie, avea să sfârşească zidită de vie în carcera asta, în mijlocul unei trupe de beţivance menite ca şi ea să facă muncă silnică. Plazza rămânea săptămâni în şir înfăşurată într-o ceată deasă, care o acoperea ca un manşon făcut din picături de ploaie. Se făcea noapte de la ora douăsprezece ziua. Rafale violente zguduiau partea de sus a clădirii. Piatra funerară se închidea asupra ei ca un pumn peste o muscă.

CAPITOLUL 6
Tinereţe furată?

Doomsday Clock: ceasornicul Apocalipsei. Tatăl ei, îşi aducea ea aminte, era fascinat de această invenţie. În 1947, în plin Război Rece, nişte savanţi americani creaseră acest orologiu conceptual însărcinat să calculeze timpul care mai rămânea până la sfârşitul lumii, date fiind ameninţările nucleare. În fiecare clipă, o bombă atomică, o armă biologică sau chimică putea să pună capăt aventurii umane. În 2017, globul pământesc se afla la doar două minute şi treizeci de secunde de catastrofa globală, din cauza riscurilor climatice. Nathan se delecta cu aceste previziuni, dar se impacienta în privinţa desfăşurării evenimentelor. Cu fiecare nouă ştire proastă, cu fiecare uragan, el fremăta de nerăbdare, simţind mult prea puţină milă creştinească. Îşi imagina deja cataclismele care aveau să se abată asupra globului pământesc. Apocalipsa se afla la doar câteva luni distanţă. Nu pentru că ar fi dorit răul contemporanilor săi, ci în numele salvării sufletelor lor, el opta pentru distrugerea lor. La acea vreme, deveni cu-adevărat un posedat. Himera lipită de pielea lui, ura timpului, îl rodea pe dinăuntru.

Jezabel nu reuşea să-şi reprezinte moartea planetei. Dar înţelesese, către vârsta de cincisprezece ani, ce se punea la cale: dacă tatăl ei reuşea să-şi termine amuleta, presupunând că ea ar fi avut puterile pe care el i le atribuia, propria ei viaţă, de-abia începută, ar fi încetat.

Secolul s-ar fi stins, înainte ca ea să fi avut timpul de a creşte în el. Nu putea să-şi ia rămas-bun de la tinereţea ei, pe care n-ar mai fi cunoscut-o. Era un lucru absurd, dar nu şi neverosimil. Nu-i spusese oare mama ei într-o seară, cu puţin timp înainte să moară?

— Să nu ai încredere în Nathan; e un vrăjitor. Dacă are într-adevăr o legătură cu Dumnezeu? M-a distrus. Tu vei fi următoarea lui victimă. El este unul dintre acei bărbaţi care-şi întemeiază o familie pentru a o putea distruge mai bine. O să-ţi fure viaţa aşa cum a furat-o şi pe a mea.

Tatăl ei pleca în fiecare după-amiază să-şi viziteze enoriaşii, să împartă mâncare nevoiaşilor, să completeze formularele azilanţilor – minimul necesar pe care putea să-l facă un om al Bisericii. De îndată ce ieşea pe uşă, Jezabel se furişa în atelierul lui (găsise o cale de a pătrunde înăuntru) şi strica minuţios câte o bucată din ceasul care se odihnea în cutia sa. Un sabotaj imperceptibil, cu ajutorul unui ac de siguranţă care bloca mecanismul sau cel puţin îi întârzia desăvârşirea. Îşi spunea, cu un imbold de orgoliu, că prin intermediul unui simplu ac, ea asigura supravieţuirea planetei. Dezamorsa mecanismul acestui ceasornic paznic al timpului, aşa cum un genist neutralizează un dispozitiv explozibil.

Odată cu trecerea anilor, fervoarea mistică a lui Nathan scădea în intensitate. El nu mai vedea viaţa ca pe o aventură, ci ca pe un impas în care te afli şi unde trebuia să-ţi ispăşeşti păcatele. De la o anumită vârstă încolo, părinţii noştri devin cadrane vii care ne indică ora t propriei noastre degradări. Privindu-i, ne vedem peste treizeci de ani şi anticipăm mâhniri viitoare. Dar el visa mai mult ca niciodată la un autodafeu mondial al orologiilor paznici ai timpului. Încercă o ultimă expediţie punitivă prin magazinele strălucitoare, pentru a le da o lecţie vânzătorilor şi a-i convinge să-şi vandalizeze propria marfă. Dat afară din toate magazinele din Geneva, se năpustise asupra oraşului Lausanne, unde semnalmentele

sale nu fuseseră încă transmise. Însoţit întotdeauna de Jezabel, care avea acum treisprezece ani şi jumătate, şi care era îmbrăcată foarte frumos, asemenea lui, el ceruse, într-un magazin luxos din partea bogată a oraşului, să vadă cea mai recentă creaţie a unei mărci renumite. Avea să-i facă un cadou soţiei sale. Ştia admirabil de bine să-i păcălească pe ceilalţi şi ţinuta lui de pastor cu gulerul alb apretat şi pantofii lustruiţi impunea respect. Îi arătaseră un ceas cu un mecanism cu vortex de aer, care repeta orele şi minutele. Ciocănele minuscule produceau o melodie încântătoare, asemănătoare armoniilor scoase de trilul unei ciocârlii. Cadranul se aprindea ca focul unui incendiu. Obiectul era aproape miraculos, şi fire de aur alb, galben şi roz, împletite într-o dantelărie care desena un stup de albine, evocau prin ţesătura lor fină evantaiul cozii unui păun sau praful de stele al cometelor. Culmea sofisticării, avea chiar şi o opţiune cântec de lebădă analoagă celei pe care o gândise şi Nathan, dar acesta nu reuşise s-o şi construiască: trilurile se declanşau atunci când proprietarul obiectului se îmbolnăvea sau era pe punctul de a-şi da duhul. Jezabel scotea ţipete de admiraţie.

Tatăl ei dori să afle preţul. Nu îndrăzniră să i-l comunice cu voce tare şi vânzătorul, un lungan tânăr cu părul dat cu gel, i-l scrise pe un cartonaş, cu un stilou cu cerneală. Dacă dorea, puteau să graveze iniţialele soţiei sale pe carcasa ceasului. Această capodoperă a artizanatului îl exasperase pe slujitorul Domnului, al cărui chip începea acum să se schimonosească. Simţea gelozie în faţa priceperii unor artişti la nivelul cărora nu avea niciodată cum să se ridice sau furie să constate că păcatul putea să fie atât de atrăgător? Nathan scosese dintr-odată din buzunar un mic ciocănel de bijutier cu capul plat, pe care-l ridicase pentru a strivi ceasul. Jezabel îl apucase de braţ la timp, împiedicându-l să-şi ducă fapta la bun sfârşit. El urla:

— Ruşine, ruşine vouă să creaţi nişte obiecte atât de inutile! Vin să vă pedepsesc în numele Domnului!

În mijlocul agitaţiei, Jezabel căzuse pe jos, împinsă de tatăl ei dezlănţuit; el avusese răgazul de a mătura cu braţele două ceasuri care se zdrobiseră pe parchet. Trei pietre preţioase, două rubine şi un vârf de diamant, se rostogoliseră până la fetiţa care le strecurase prompt în pardesiul ei de gabardină. Poliţia sosise, chemată de paza magazinului: Nathan şi fiica lui fuseseră duşi la secţie şi interogaţi. Ea plângea cu lacrimi fierbinţi şi jandarmii încercau s-o liniştească. Magazinul le telefonase, obiecte de preţ dispăruseră. Nebunul trebuie că le furase în mijlocul certei. Panicată, Jezabel nu ezitase: strecurase pietrele în buzunarul tatălui ei. Percheziţionat, acesta a fost prins şi acuzat de furt. El jură că nu luase nimic, cu capul în mâini. Era unul dintre soldaţii lui Dumnezeu, nu un hoţ. Cazul i-a fost încredinţat unui judecător, dar magazinul renunţă la plângere în urma presiunilor mai marilor clerului. Poliţia le ceru celor doi Thevenaz să părăsească Elveţia, să nu se mai întoarcă niciodată în cantonul Vaud şi-i recomandă o evaluare psihiatrică şefului familiei. Jezabel nu-i mărturisi înşelăciunea sa. I se părea normal ca tatăl ei să-şi asume responsabilitatea pentru faptele lui. La urma urmei, era numai vina lui. Ei îi făcuse chiar plăcere acest episod şi era fericită că reuşise să-i păcălească şi pe oameni, şi pe Dumnezeu.

Atunci, Nathan, copleşit, îşi pierdu din orgoliu şi intră într-un proces de degradare lentă. Fiica lui creştea, îi scăpa din mână, devenea femeie. Se terminaseră mângâierile, plimbările mână în mână, săruturile la fiecare cuvânt. Ea îl respingea. Ieşea în oraş, începuse să bea, să flirteze, să fumeze. Suporta cu greu coabitarea lor, căuta o garsonieră şi o femeie în casă care să aibă grijă de el. Era gata să-i lase lui căbănuţa, doar pentru a-şi regăsi libertatea.

Îşi amintea, cu un amestec de tandreţe şi de iritare, că tatăl ei, atunci când ea era mică, îi cerea două lucruri

când aveau musafiri: să cânte la pian un vals de Chopin şi să-şi arate aptitudinile pentru calculul mental. Cineva o întreba: cât fac 1 800 de înmulţit cu 4 513, iar ea trebuia să-i dea rezultatul pe loc. Sau să recite rapid primele cincizeci de zecimale ale numărului Pi. Adunarea se extazia, dar în timp ea începu să facă din ce în ce mai multe greşeli. Până ce refuză să se mai preteze la acest tip de cerinţe imbecile. Căpătă obiceiul de a şterpeli din magazine mărunţişuri, o bentiţă de păr, şosete, ciorapi, cu o dexteritate care creştea. Succesul ei cel mai mare a fost acela de a fura toate perechile de chiloţi dintr-o cutie pe care scria „Chiloţii zilelor săptămânii”, una câte una, sub nasul şi pe la spatele vânzătoarelor dintr-un magazin universal. Cleptomania aceasta nu încetă, ba chiar deveni un obicei. Jezabel se antrena uneori să fure flecuşteţe pentru a nu-şi ieşi din mână. Uneori, lua câteva bancnote din portofelul tatălui ei. El îi fura viaţa, aşa că era normal ca ea să fie răsplătită! Nu era niciodată descoperită şi se mândrea cu dexteritatea ei. În rarele y dăţi când mergea la Paris, se amuza, în metrou, să le repereze pe micile cerşetoare Rome care şterpeleau din genţile doamnelor sau ale turiştilor, şi le golea şi ea la rândul ei buzunarele, bucuroasă că fura de la hoţi. Uneori, ca să se răzbune, micuţele îi furau lucruri fără ca ea să-şi dea seama şi-i arătau degetul mijlociu în timp ce coborau pe peron.

La mult timp după aceea, ea îi mărturisi lui Nathan, cu o plăcere pe care nu şi-o ascunse, furtul de care se făcuse vinovată în bijuteria de la Lausanne şi-i spuse cât de încântată fusese că-l pusese în dificultate. El îi răspunse:

— Ştiam, dar am vrut să te protejez.

Se simţi dezarmată. îmbătrânind, el începuse să colecţioneze tot felul de obiecte, cutii de chibrituri, pliculeţe cu zahăr şi mai ales săpunuri pe care le şterpelea din toaletele cafenelelor şi ale restaurantelor, ca şi cum ar fi strâns provizii cu care să spele întreaga lume. Ele se topeau în buzunarele lui, din cauza căldurii. Le aduna

grămadă în baie, unde aceste săpunele de toate culorile formau un popor de bucăţele parfumate împrăştiate care încotro. Jezabel umplea cada cu apă fierbinte şi le arunca înăuntru, fascinată de descompunerea lor, de felul lor de a se topi în timp ce mureau, asemenea animalelor marine, într-un nor de vapori albi. Nu-l mai suporta pe Nathan şi făcuse demersuri pentru a-l interna într-o instituţie specializată.

Intra în atelierul lui, făcând spume la gură: – Aruncă porcăriile astea: gata, s-a terminat, n-o să reuşeşti niciodată.

Se făcea că rade tot de pe blatul lui de lucru, dintr-un dos de palmă. El îşi îndesa capul între umeri, temător, şi-şi acoperea cu pieptul toate instrumentele lui preţioase. Ea avea să-şi răzbune mama, avea să se răzbune pentru că fusese condamnată la o viaţă aproape monahală, în acest sat de la mare altitudine, un deşert pustiu jumătate din an. Crescuse într-o lume închisă, trecând de la viaţa la ţară la prosperitatea falsă a sporturilor de iarnă, limitată de un climat aspru. Din fericire, îi plăceau culmile muntoase şi ascensiunile: să urce pe vârfuri însemna să plece în pelerinaj către lumină, să scape de mediocritate. Prefera să înfrunte o natură ostilă decât să se arunce trup şi suflet în iureşul existenţei. Nu se simţea în largul ei printre contemporani. Ştia ce imagine îşi făceau ceilalţi despre ea: o fată de la munte, puţin stângace, un amestec de rustic şi de prospeţime. Se simţea mai bine pe pistele de schi decât pe ringurile de dans. Cobora în goană pantele abrupte, dar leşina într-un avion şi era timidă în public, unde nu deschidea gura cu orele. Mama sa îi aruncase într-o zi: „Eşti prea artificială, totul la tine e de împrumut!” Ce expresie ciudată: de împrumut de la cine? Când dădea explicaţii că predă matematica, nu o credeau. O vedeau mai degrabă ca pe o ţărancă, o „troglodită” care avea grijă de animale.

Dar Nathan avusese ultimul cuvânt. Reuşise, într-o zi când făcuse pneumonie, s-o convingă să jure, în faţa unui

martor, medicul de familie, că avea să se ducă să-i prezinte marea lucrare, *Revelaţie*, la salonul de ceasornicărie de la Montréal, dacă el nu ar mai fi fost în viaţă ca să meargă el însuşi. Un vechi prieten, bijutier, Jean-René Larouche, fusese înştiinţat şi avea s-o primească. De ce la Montréal? Pentru că nu avea voie să calce în Elveţia, nici la Geneva, şi nici la Bâle, şi nimeni nu ar fi vrut să accepte un ceas prezentat de el. Lumea Nouă avea să-i acorde o şansă. Ea îi promisese, fără tragere de inimă. Ne simţim mereu puţin vinovaţi faţă de părinţii noştri: pentru că ei vor muri înaintea noastră şi noi o să le t supravieţuim. În loc s-o pună în gardă faţă de frumuseţile şi de pericolele lumii, asemenea oricărui alt părinte, Nathan o anexase în slujba fanteziilor lui. În ultimele sale luni, începuse să se deterioreze: dinţii i se dezveleau, picioarele i se umflau, respira cu greutate. Refuza să accepte să fie dus la spital, ea îl obliga să se lase îngrijit, să se spele. Detesta acest rol de îngrijitoare de bolnavi, mai ales atunci când bătrânul îşi lua un aer de câine bătut, după câte o ceartă. Întindea braţele către ea, voia s-o strângă la pieptul lui. Ea se enerva şi-i ciugulea creştetul capului din vârful buzelor, cu gura închisă, scurtând efuziunile. Îi purta pică pentru că o făcea să fie răutăcioasă. Fugea de câte ori putea, lăsându-l singur ore în şir şi găsindu-l în unele seri, la întoarcere, căzut pe jos, incapabil de a se ridica.

Când se plimba fără ţintă prin faţa vitrinelor magazinelor cu ceasuri, trebuia să recunoască, cu o strângere de inimă, că tatăl ei nu se putea compara cu maeştrii artizani. Îi lipseau cunoştinţele acestora. Cât despre credinţa lui, ratase reînnoirea evanghelică, rămânând la un luteranism punitiv pe care credincioşii nu-l mai suportau. Se cânta puţin în biserica lui, oamenii se plictiseau. Pentru el, dovada docilităţii noastre în faţa Creatorului era grija pentru punctualitate. Ajungea întotdeauna înainte la întâlniri, închidea uşile bisericii cu cinci minute înainte de începerea slujbei. În ochii lui, un băiat care întârzia la o întâlnire, chiar şi numai câteva

minute, merita să fie concediat fără menajamente. Ea îi implora pe pretendenţii ei să fie punctuali, ca să nu-l indispună pe tatăl ei. Până în ziua în care, după ce citise un articol în sala de aşteptare a unui doctor, pe când avea numai cincisprezece ani, se prezentase triumfătoare în faţa tatălui său, spunând:

— În Orient, punctualitatea e o dovadă de impoliteţe, de lipsă de încredere. Orice întâlnire la care se vine la ora stabilită este de rău augur. A existat chiar, în secolul al XIX-lea, o gară la Paris în care ceasurile rămâneau în urmă, din curtoazie fată de călători!

El se supărase, dar de atunci nu mai adusese în discuţie subiectul.

Într-o zi, un cumpărător se prezentase pentru achiziţionarea cabanei, pe care tatăl său o pusese în vânzare pentru a-şi finanţa cercetările. Locuinţa se afla la capătul unui culoar unde aveau loc multe avalanşe: era un vârf de ac la picioarele une limbi monstruoase de zăpadă şi de pietre. Un gheţar se sfărâma în blocuri de gheaţă şi de pământ la câţiva kilometri deasupra lor. Primăria avertizase familia Thevenaz în legătură cu pericolele amplasării casei lor. Bătrânul nici nu voia să audă. Dumnezeu e cel care va hotărî soarta noastră, repeta el. Căderile de zăpadă modeste din ultimii zece ani atenuau riscul. Dar de două sau trei ori, în timpul unor furtuni excepţionale, trebuiseră să plece ca să evite riscul de a fi înghiţiţi de zăpadă. Achizitorul, un tată de familie din Lyon, inginer informatician, căuta un sat autentic pentru copiii lui şi pentru el. Iubea schiul fond, paletele de mers pe zăpadă, drumeţiile şi aerul tare de la munte. Avertizat în legătură cu riscul de avalanşe, prevăzuse deja construirea unui zid de protecţie suficient de înalt, înconjurat de o perdea dublă de copaci, pentru a nu strica peisajul. Vizitase atelierul înţesat de cleşti, de lupe, de şurubelniţe şi de pensete de toate dimensiunile.

— Ce pasiune minunată aveţi! Pentru mine, un ceas nu foloseşte doar la indicarea orei exacte, el este un obiect

de contemplare în faţa căruia noi cădem în visare aşa cum facem în faţa unei nopţi de vară.

Nathan încercase să-i expună musafirului său concepţia sa tragică asupra condiţiei umane. Şi rolul pe care orologiile trebuiau să le joace în mântuirea ei. Bărbatul îl considerase prea sever:

— Fiecare ceas este un peisaj în care timpul cântă cu bucurie repetarea sa. Ochii pe care şi-i ia ca să se privească trecând. Limbile ceasului se mişcă ritmic, fericite de această mişcare perpetuă.

Lui Nathan îi tresărise inima. Ruptura se produse atunci când potenţialul cumpărător pronunţă aceste cuvinte fatale:

— Eternitatea însăşi face parte din timp, nu?

Cabana lui nu mai era de vânzare. Musafirul, uluit, îl întrebase dacă făcuse vreo gafă.

Tatăl ei îl expedie fără alte explicaţii. Odată cu acest incident, începuse coborârea sa într-o monomanie soră cu delirul. El repeta, mâhnit:

— E mult prea greu. Dumnezeu m-a abandonat.

Ea îi confirma:

— Lui Dumnezeu nu-i pasă câtuşi de puţin de tine şi de ceasul tău.

Faptul că ea nu mai colabora cu el, ba mai mult, îi discredita şi cercetările, îl anihilase. îl găsise într-o dimineaţă cu capul căzut peste un mecanism, ale cărui asperităţi îi săpaseră o tăietură adâncă pe frunte. Ruptură de anevrism. Scăpă cu viaţă, dar sănătatea sa se degradă apoi în mare viteză.

Ea sperase că moartea lui avea s-o uşureze. Dar morţii nu mor imediat, durează ani până pleacă, continuă să ne persecute şi uneori ne şi supravieţuiesc. Iată că din lumea de dincolo, bătrânul îi întindea o capcană. Ar fi putut să-şi trimită pachetul în Canada prin poştă; el ceruse ca ea să-l ducă în persoană, neavând deloc încredere în serviciile publice. Şi când vedea încheieturile ambelor mâini ale lui Malinche, încinse cu cinci până la şase

ceasuri furate sau cerute drept răsplată de la enoriaşele ei, unele dintre ele ceasuri scumpe, reconsidera vanitatea demersului tatălui ei. Matroana nu vedea nimic rău în asta, doar recompensa puterii sale: pentru ea, un ceas ieftin valora tot atât cât unul de preţ, atâta timp cât strălucea sau sclipea.

Jazz obosise din cauza tiraniei cadranelor de ceas.

CAPITOLUL 7

Indecenţă de primăvară în fiecare seară, lungită pe salteaua ei, Jazz plângea. Nu mai rezista. Atunci începu să se opună, să refuze să se mai spele, mirosindu-şi duhoarea cu voluptate. Lumea fugea de ea, clienţii se plângeau şi un angajat trimis de conducere veni s-o vadă ca să îmbunătăţească situaţia. Fetele o numeau *Stinky Froggy*, dar încetaseră s-o mai hărţuiască. Noaptea, ea auzea strigătele tulburătoare ale trenurilor care traversau oraşul fără să se oprească, şi-i făceau pielea de găină. În America, trenurile duc sufletele morţilor, condamnaţi să rătăcească fără sfârşit pe acest teritoriu întins. Într-o zi avea să fie ea, poate, cea pe care aveau s-o audă gemând în aceste fluierături lugubre. Nu avea dreptul să moară aici, trebuia să reziste cu orice preţ. Dintotdeauna avusese sentimentul că se afla pe marginea unui drum: maşinile treceau fără s-o observe. Acum că o răpiseră, nimeni nu venea după ea şi nu-şi aducea aminte de existenţa ei. Şi când se uita pe ferestrele hotelului, toate zăvorâte, vedea un peisaj urban şi uniform: şantiere până la infinit. Muncitori minusculi, cu căştile pe cap, ridicau cuburi de cărămidă şi beton. Ningea, dar era o zăpadă pătată, murdară. În Alpi, zăpada era uneori albă, dar şi albastră seara sau roz dimineaţa sub razele soarelui, trecând prin tot felul de nuanţe cromatice. Aici, perdeaua murdară şi gri vărsată de nori, fără sclipirea din interior, nu merita acest nume. Ea se gândea la minunatele furtuni din copilăria ei, la acea aversă de fulgi care asurzea viaţa. Zgomotele se estompau, mai puţin sfârâitul cristalelor ce se depuneau. Zăpada era o lumină palidă care cădea din cer, se pricepea la cuvinte

şi murmura şoptit. O nouă ţară se năştea din iarnă: ţara pitită. Drumurile, satele se băgau sub pământ, brazii se micşorau. Zăpada ştergea formele de relief, scufunda contururile. Jazz voia să trăiască sub domnia enigmatică a acestui element.

Alianţa sa cu Malinche îi garanta siguranţa fizică, în absenţa unei prietenii reciproce.

Matroana îi făcuse cadou un săpun de casă şi un deodorant. Gestul o emoţionase. Încetişor, acceptă să se spele din nou şi să stea de vorbă cu aceste fete furioase, pe care viaţa le zdrobise deja. Ea, alba non-americancă, venită de pe un continent despre care ele nu ştiau nimic, reprezenta, în ochii lor, culmea exotismului. Încetul cu încetul, tovarăşele ei încetară să-i mai facă viaţa amară. Jazz le dădea teste de logică, jocuri de sudoku, le prezenta mici ghicitori matematice: prin ce operaţie matematică poţi obţine 111 folosind de patru ori cifra 4? Răspuns: împărţi 444 la 4. Sau le explica virtuţile numărului 60 folosit pentru măsurarea timpului, 60 de minute într-o oră, 60 de secunde într-un minut: el este numărul perfect, suma numerelor unitare stricte la care se divide: 1, 3, 4, 5, 12, 15, 20. Ele nu înţelegeau, dar erau de acord, iar Malinche era înnebunită după acest tip de teste. O rugă să le ţină fetelor un curs de matematici elementare, începând cu cele patru operaţiuni simple, şi o boteză: „*Smart bitch*”, nume care îl înlocui pe cel de Froggy. Într-o zi, ea îi arătă lui Jazz, între sânii ei voluminoşi, ideogramele chineze, caligrafiate artistic, care reproduceau un citat din Sun Tzu: „Arta războiului constă în a-ţi supune duşmanul fără luptă”. Într-o engleză pocită, ea îi explică lui Jazz principiile strategice ale acestui general chinez din secolul al VI-lea de dinainte de Christos. Jazz fu impresionată: şefa bandei putea să facă un comentariu despre un autor oriental fără ca asta să-i ştirbească vreun pic din sălbăticie.

La rândul ei, Jazz începu să le povestească, într-un jargon franco-englez, viaţa sa de pe munte: iubirea ei

pentru schi, practicarea ascensiunilor. Publicul ei nu înţelegea nimic, dar acest dialog al surzilor menţinea aparenţele unei conversaţii. Le povesti cum i se făcuse părul măciucă într-o zi, fremătând de electricitate, înainte de apropierea unei furtuni; le descrise bâzâitul albinelor în vârful unui piolet, semn că fulgerul avea să cadă, povesti şi salvarea unui ied a cărui mamă murise f într-o avalanşă. Povestioara le mişcă. Ea le spunea poveşti despre o lume pe care ele nu o cunoşteau deloc. Uneori, Malinche o repezea, *Fuck your mountains*, şi-i poruncea să treacă la altceva. Ea continua în franceză, limbă pe care nu o vorbea nimeni. O ascultau pentru vocea ei gravă şi armonioasă, pentru sonorităţile acestei limbi atât de diferite. Imita urletele lupilor care se adunau ca să atace turmele de oi şi schelălăitul câinilor rătăciţi din cauza acestui inamic invizibil, şi ele imitau în cor aceste ţipete, în crize de râsete isterice.

Profitând de publicul ei binevoitor, ea le evocă prima ei dragoste, aceea cu bărbatul capră-neagră, băiatul acela de origine rusă, Alioşa, ai cărui părinţi emigranţi se stabiliseră în regiune după revoluţia de la 1917. Lui Longilin, aproape costeliv, fascinat de oi şi de capre-negre, îi intrase în cap să le imite salturile de pe o creastă pe alta. Escalada culmile şi le cobora ajutându-se de palme şi de degete ca de nişte pensete, întotdeauna semiflexate astfel încât să aibă o detentă spectaculoasă. Aşa reuşi să o seducă, prin coregrafiile sale săltăreţe, într-o zi când se plimba printr-o vâlcea de pe munte. Cobora printr-un culoar dintre stânci, cu o viteză uimitoare. Ea se opri să-l felicite. El era doar cu trei ani mai mare decât ea, avea 20 de ani. Cobora în goană şi pe gheţari, făcând paşi mari peste crevase, cu riscul de a se zdrobi de ei. Purta apărători groase la încheieturile mâinilor şi la genunchi. Ea căpătă obiceiul, chiulind de la liceu, să-l însoţească în escapadele lui. îl privea, cu inima bătându-i în gât, îngrozită şi plină de admiraţie. El o iniţie în plăcerile fizice pe o terasă de pe o creastă, la 2.500 de metri altitudine,

într-o zi glacială, dar însorită, de februarie. Cei doi tineri nu erau agăţaţi de perete decât printr-o coardă prinsă de o stalactită de gheaţă. O mişcare greşită i-ar fi aruncat în hău. Din acea zi, ea asocie deliciile cărnii cu neantul şi cu crestele de deasupra hăului. Nici măcar o dată, timp de un an cât dură povestea lor, nu făcură dragoste în altă parte decât în aer, pe o cornişă, într-un hambar părăsit sau într-o ravină. Venea să o ia noaptea, chiar şi în miezul furtunii. Zăpada îi plesnea peste faţă, dar îi şi proteja de restul lumii. El îi spunea:

— Am nevoie să simt prezenţa morţii pe urmele mele, respiraţia ei fetidă, pentru a-i scăpa mai bine.

Nu suporta să poarte ceas la mână, îi ardea pielea din clipa în care cureaua îl atingea. Se deplasa cu motocicleta, şi când îşi dădeau întâlnire, intra în camera ei pe fereastră şi o răpea. Tatăl ei îl considera un motociclist insuportabil şi arogant care punea viaţa fiicei lui în pericol. Atunci când i-l prezentase tatălui ei, sosise ajutându-se de asperităţile şi de balamalele storurilor de pe zidul lateral al casei şi bătuse în geam ca să-i deschidă fereastra. Domnul pastor nu apreciase deloc gestul.

Până în ziua în care Alioşa, care credea că învinsese gravitaţia, a fost ucis de o piatră în cădere. Nişte ţapi care treceau la treizeci de metri deasupra lui provocaseră căderea unor pietre, şi o pietricică de granit, ascuţită ca un pumnal, îi străpunse craniul: refuza să poarte cască. Ea nu-şi reveni. Nu e niciodată bine să-ţi începi existenţa amoroasă într-un mod paroxistic: orice altă bucurie devine apoi insipidă.

Trecuseră şase ani de atunci şi băiatul cu care se întâlnea acum, Thibault, era mai cerebral. Când ai cunoscut, din adolescenţă, voluptatea pe marginea genunilor, cum mai poţi să revii la îmbrăţişările cuminţi dintr-un pat? Thibault îşi termina teza despre Samuel Beckett şi-i repeta fără încetare această frază a eroului său: „Eşuează, eşuează iar, eşuează mai bine”. Thibault îi spunea mereu: „Eşti şi mai greu de atins atunci când te

abandonezi decât atunci când te refuzi. Unde pleci atunci când facem dragoste?” Avea un lucru special, singura trăsătură comună cu Alioşa, acela că demagnetiza cartelele de transport în comun, biletele de tren sau de metrou, şi deregla ceasurile de fiecare dată când încerca să poarte unul la mână. După o zi la încheietura mâinii lui, ceasul rămânea în urmă sau se oprea. El se autointitulase „flagel electronic”.

Evocarea iubirilor ei o făcu să capete şi mai multă simpatie din partea fetelor, chiar dacă nu prinseseră nici trei sferturi din poveste. Jazz avea iluzia, povestind aceste episoade, că trăise măcar puţin, că timpul petrecut de ea pe pământ nu fusese doar un antract mediocru. Malinche era din ce în ce mai familiară cu ea, pipăind-o de fiecare dată când trecea pe lângă ea: ca un fermier care-şi bate vacile pe fund, mai degrabă un gest de proprietar decât unul de hărţuire. Această familiaritate o exaspera şi o tulbura.

Aceea era o perioadă stranie: uitând de nenorocirile ei, era cuprinsă de un val de senzualitate, de lascivitate necontrolată: când închidea ochii, i se părea că vede scene indecente, femei de serviciu înghesuite în câte un perete, adulţi care se acuplau într-un lift sau care-şi ofereau unii altora delicii orale pe culoarele hotelului. Auzea peste tot gâfâitul rutului, paturile erau invitaţii la plăcere, toate vârstele conspirau întru extaz. Suferea de sevraj carnal. La 26 de ani ducea existenţa unei călugăriţe. împreună cu celelalte fete, asculta jocurile amoroase ale clienţilor hotelului, cu ajutorul unui stetoscop lipit de pereţi, deoarece hotelul, asemenea multor altora, închiria camere pentru o oră sau o după-amiază cuplurilor adultere care veneau să se ascundă sub mansardele lui. Amanţii soseau separat, cu chipul mascat de o pălărie sau cu părul tras peste faţă. Jazz ar fi fost gata să cedeze în faţa multor solicitări dacă partenerul i-ar fi plăcut. Dorinţa îi readucea pofta de viaţă şi puterea de a îndura sechestrarea în acest sarcofag vertical.

Jazz află din întâmplare: Malinche organiza mici dezmăţuri în sala de gimnastică, o anexă de la etajul 27 care fusese reamenajată drept budoar. Din neatenţie, franţuzoaica împinse într-o zi uşa acestui loc retras şi o găsi pe Jefa, goală, servită de două femei din suita sa. Scoase un ţipăt, rămase cu gura căscată, se scuză. Fetele izbucniră în râs. Avusese timp să vadă tatuajul pictat pe abdomenul lui Malinche: un penis gros al cărui vârf, strecurat în deschizătura unei ghilotine, era tranşat de lamă printr-o lovitură scurtă. Mesajul era clar. Jazz nu a fost niciodată solicitată să participe la aceste partide speciale şi se felicită: să refuze acest ordin ar fi putut-o costa scump; să-i dea curs, de asemenea. Nu aceasta era ideea ei despre dragoste. Faptul că era străină o salvă şi Malinche se purtă cu o delicateţe surprinzătoare faţă de ea, mai ales că domnea fără blândeţe asupra supuselor sale. Jazz îi ţinea acum toată contabilitatea, corectând greşelile sau mai degrabă reorientându-le în favoarea Suveranei.

Într-o noapte, avu un vis, dar era oare cu-adevărat un vis? Avu impresia că veniră s-o ia din cămăruţa ei, că o dezbrăcară şi o duseră într-o încăpere întunecată, alcovul Reginei, unde o întinseră pe un pat jos care mirosea a uleiuri esenţiale şi acolo, în timp ce mâinile ei erau legate, mai multe femei tinere cu corpuri fierbinţi făcură sex cu ea. Când se trezi a doua zi de dimineaţă, crezând că delirase, îşi văzu abdomenul plin de urme de degete şi de pete roşii, impregnat de mirosuri tulburătoare. Îi fu ruşine, nu suflă nimănui nicio vorbă şi mai ales nu pomeni nimănui despre plăcerea incredibilă pe care o simţise. Ideea că Malinche fusese poate una dintre amantele ei o făcu să tremure de dezgust şi de excitaţie. Nimeni nu o privi ciudat în zilele următoare şi ea sfârşi prin a se convinge că-şi imaginase acest episod.

Într-o zi, Şefa îi oferi un cadou nesperat: permisul de acces către etajele inferioare. Două fete dădură foc patului unui uriaş alcoolic, prăbuşit beat mort pe pat în camera 10

022, cu o brichetă în mână. Vărsară conţinutul unei sticle de coniac peste cearşafuri şi saltea în timp ce el sforăia, căzut în comă alcoolică. Rolul cel mai important i-a fost acordat lui Jazz: trecând la câteva minute după aceea prin faţa camerei de unde ieşeau deja câteva firicele de fum şi un miros puternic de ars, ea dădu alarma, umplu un vas cu apă şi stinse începutul incendiului. Patul nu arsese mult, dar elementele din care era compus, spuma, cuvertura sintetică, arcurile, scoseseră un fum dens care trezise tot etajul. Extinctoarele din tavan nu funcţionaseră. Hotelul voia să evite cu orice preţ intervenţia pompierilor: şi-ar fi băgat nasul în aranjamentele pe care conducerea le avea cu administraţia penitenciarului ţinutului, ar fi deschis o anchetă în privinţa nerespectării normelor şi nu ar fi putut evita ca unele femei de serviciu, asemenea lui Jazz, să nu dea alarma în legătură cu soarta care le era destinată. Fapta tinerei franţuzoaice ajunse până la urechile conducerii. O convocară la etajul 15.

CAPITOLUL 8

Mântuirea pe verticală

Trei luni trecuseră de când Jazz era sechestrată în hotel, şi în timpul ăsta nu învăţase decât un singur lucru: şiretenia. Dintr-odată, Biroul părea să-şi dorească să vadă în ea şi altceva decât doar un flecuşteţ capturat din întâmplare: o fiinţă pe care s-o folosească mai bine în scopul intereselor casei. Se găsi într-o dimineaţă de martie, la ora opt dimineaţa, într-o încăpere rece, faţă în faţă cu un tânăr doar cu puţin mai în vârstă decât ea, un elveţian de origine germană, Fritz Grossman, în costum şi cravată, care vorbea o franceză cu un accent germanic. Era un tip imens, solemn şi care se exprima fără timbru sau intonaţii. Îi consulta dosarul, deja voluminos, care avea şi o listă cu trimiteri în text şi un cuprins. Nu-i plăcea să depindă de un tânăr pretenţios şi fără experienţă.

— Pentru moment, *tatona* dumneavoastră rămâne una ridicată. După cum stau lucrurile, nu veţi putea să *părrrăsiţi* acest loc pentru mulţi ani de-acum încolo. Noi

vom accelera procedura şi vom profita de *kompetenz* la dumneavoastră.

În timp ce el îşi răsfoia rapoartele, o femeie mai în vârstă, îmbrăcată cu o bluză albă, intră brusc în cameră fără să bată la uşă şi le întrerupse conversaţia. Era o blondă înaltă care purta nişte ochelari cu lentile groase şi se prezentă drept Greta Müller. Îi strânse mâna lui Jazz ca într-o menghină şi-i aduse aminte că se întâlniseră deja, în seara în care ea sosise. O sfătuise să rămână să doarmă pe canapeaua din hol.

— Ar fi trebuit să mă ascultaţi, acum n-aţi fi ajuns aici.

Jazz îşi aminti de ea, într-adevăr, datorită cocului pe care-l purta atunci pe partea stângă şi care migrase acum către dreapta. Avea să-şi amintească de ea ca despre doamna cu cocul nomad. Frau Müller, deşi era de origine austriacă, vorbea o engleză foarte fluentă. Scoase din buzunar un obiect înfăşurat într-o bucată de catifea roşie şi-l aşeză pe masă cu multă grijă.

— Îl recunoaşteţi?

Desfăcu materialul şi descoperi *Revelaţia* lui Nathan.

— Confiscăm bijuteriile şi ceasurile clienţilor care nu-şi pot plăti nota. Avem sute de ceasuri, dar acesta este unic şi aş vrea să-mi vorbiţi despre el.

— Adică?

— E un exemplar frumos, chiar foarte frumos. Am început să-l demontăm, rotiţă cu rotiţă, pe îndelete. Gradul înalt de sofisticare a execuţiei este uluitor. Cuprinde mai multe sute de părţi componente şi indică zilele şi secolele pentru următorii cinci sute de ani. Ştiaţi asta?

— Nu, tatăl meu era destul de discret.

— Adevărat? Aceasta este opera tatălui dumneavoastră?

Greta Müller era victima unui exces de transpiraţie care-i făcea nasul să lucească. Pe măsură ce conversaţia avansa, el sclipea în mijlocul feţei ei asemenea unei lămpi şi Frau Müller şi-l ştergea compulsiv cu un şerveţel

mototolit pe care-l ţinea în palmă.

— Trebuia doar să-l transport şi să i-l înmânez unui anume domn Jean-René Larouche, care are un magazin de ceasuri la Montréal.

— Nu mai aveţi nimic altceva să-mi spuneţi?

— Nu!

— Dacă memoria vă revine, Fräulein Thevenaz, spuneţi-mi. O să vă sun în fiecare zi. Când veţi face curat în câte o cameră şi veţi auzi telefonul sunând, răspundeţi. Voi fi eu. Ştiu exact unde sunteţi, în fiecare moment, datorită cipului din brăţara electronică.

Înfăşură din nou ceasul în batista de catifea, bătu din călcâie asemenea unui ofiţer şi, fără să-l salute pe tânărul elveţian, ieşi din încăpere.

Această întâlnire o bulversă pe Jazz. Ochii lui Frau Müller continuau să fie aţintiţi asupra ei, chiar dacă ea dispăruse. De-abia dacă auzi ceea ce Fritz Grossman îi propuse: să devină asistentă *room service* pentru animalele de companie, deosebit de numeroase în acest sector, şi să fie şi ghid pentru clienţii rătăciţi pe culoare. Hotelul suferea, după spusele tânărului, de „proliferare labirintică" şi avea o mulţime de căi, de scări ascunse, de pasaje propice rătăcirii. Salariul său pe oră avea să crească pe măsură ce ea cobora etaj cu etaj.

Îşi luă adio de la Malinche care o gratulă cu numeroşi *Fuck*, cu multe îmbrăţişări şi bătăi pe spate şi toate fetele veniră la rândul lor să-şi ia la revedere de la ea. „*The fucking skinny Froggy*" avea să le lipsească. Malinche îi strecură un mic cadou în buzunar: o brăţară din os de bizon pe care erau înscrise caractere nahuatl, o limbă amerindiană din Mexic, şi figurine de animale. Un *lucky-charm*, îi spuse ea, o amuletă care să-i poarte noroc.

— Pleacă repede. Eşti prea inteligentă ca să rămâi la acest etaj. Pentru noi e prea târziu. Noi suntem pierdute.

Îi acordară, în loc de cameră, un loc minuscul de la etajul 18, lung şi îngust, care avea o chiuvetă şi unde nu erau înghesuite decât vreo zece măturі, cârpe de praf şi

mopuri. Culcuşul ei era ridicat peste un pat din lemn. Aproape un lux. Se instală în acest colţ retras cu veselia unei prinţese care şi-a regăsit palatul după luni de stat într-o căsuţă de paie. Ceru cuie, un ciocan şi câteva plăci de placaj pentru a-şi îmbunătăţi spaţiul, dar cererea îi fu refuzată. Trebuia întâi să depună această cerere la *board of administration*, consiliul de administraţie, şi să aştepte decizia lor. Începând să înţeleagă cum funcţiona acest hotel, ea se hotărî să-şi reînnoiască cererea în fiecare dimineaţă.

Serviciul în cameră pentru animale, care exista şi în varianta luxoasă, la etajele inferioare, însemna să plimbi un cărucior cu rotile jos, cu tăviţe din cositor sau din porţelan. Câinii erau dificili şi lacomi, pisicile, rafinate şi suspicioase. Mai existau şi hamsteri, păsări, şi chiar şi un papagal care ameninţa s-o muşte de câte ori se apropia de el. Miroseau pătrunzător. Întindea o faţă de masă peste o suprafaţă joasă, le servea tainul, aproape întotdeauna bio şi fără gluten, cu tacâmuri de argint. Animalul se urca pe un scăunel, ea îi punea un şervet din hârtie în jurul gâtului, iar el lipăia zgomotos mâncarea sau pleca cu o bucată de carne pe care o sfâşia într-un colţ. O pereche de Mopşi, doi Mastiffi de buzunar, nu încetau să scoată gaze în timp ce mâncau şi adormeau imediat după aceea, sforăind impresionant. Un Basset Hound cu ochii mari şi melancolici se ataşă de ea din prima zi. O urma peste tot şi urla ca din ghearele morţii atunci când ea se îndepărta. Obţinu permisiunea proprietarilor lui, un cuplu de copţi egipteni, de a-l plimba între etaje. El fremăta de bucurie atunci când ea îşi trecea peste obraz urechile lui atât de moi şi le acoperea de sărutări. El o înlănţuia cu lungi mângâieri, îşi lipea capul de umărul ei şi ea simţea cum labele lui mici şi puternice îi frământau coapsele pentru a se lipi şi mai mult de ea.

— Sărmanul meu căţeluş, eu sunt şi mai pierdută decât tine!

Angajata anterioară de la *room service*, o

californiană, încercase să convertească animalele la o alimentaţie fără carne. Sloganul său era: „*The wolves will turn veggie*” („Lupii vor deveni vegetarieni.”) – îndoctrinarea nu decursese bine. După ce le îndesase pe gât morcovi, varză de Bruxelles şi mazăre, fusese zgâriată şi muşcată în mai multe rânduri. Animalele t r fugeau din clipa în care ea bătea la uşă. Proprietarii ceruseră să fie concediată. Unii clienţi, bărbaţi sau femei, o primeau pe Jazz, fără să se jeneze, în plin demers amoros, goi, sau urinând în baie, cu uşa deschisă şi fără să tragă apa. Ea nu se supăra pe ei, ştiind că pentru unii o servitoare e mai puţin decât o fiinţă omenească.

Umbla pe culoare, cu cantina sa mobilă, purtând o pălărie drăgălaşă de angajată a hotelului, cu boruri roşii, care semăna cu un fes otoman, dar şi cu o şapcă de baseball. Cine ar fi putut crede, văzând-o astfel, că era prizonieră? Trebuia să salute fiecare persoană pe care o întâlnea, să spună cuvintele ritualice *How are you today*? („Cum vă simţiţi în dimineaţa aceasta?”), folosite peste tot în Statele Unite. Când era întrebată la rândul ei, ea răspundea cu un zâmbet larg, în franceză:

— Ce treabă ai tu?

Unii, crezând că auzeau o expresie idiomatică, învăţau răspunsul ei pe de rost, cu intenţia de a-l folosi atunci când aveau să ajungă la Paris. De dimineaţa până seara, avea loc un dezmăţ de amabilităţi afişate, un foşnet de zâmbete forţate. Începuturi de melodii îi veneau în minte, pe care nu şi le mai putea aminti. În timpul pauzelor, vizita etajele de la 25 la 14, învăţând numerotarea fantezistă (numărul 1 se afla la etajul 17, în timp ce etajul 14 includea camerele de la 33.000 la 44.000). Odată ce se familiariză cu geografia lor, putu să-i aducă pe drumul cel bun pe clienţii dezorientaţi sau abţiguiţi. La capătul fiecărui culoar, la posturi de control se aflau femei în vârstă, vigilente, aşezate pe scaun, impasibile precum supraveghetoarele dintr-un muzeu, cu o staţie de emisie-recepţie în mână, care înregistrau cel mai

mic eveniment şi jucau rolul de turnătoare.

În acea perioadă îşi făcu un nou prieten: o pisică gri cu blana deasă, o pisică mare şi grea şi foarte viguroasă, care nu ieşea din camera ei decât seara după ora 18 şi al cărei teritoriu se întindea pe toate etajele. Conducerea îi amenajase o adevărată reţea de tuneluri între camere, care îi permitea să circule precum sângele în vene: motanul intra şi ieşea nestingherit prin nişte uşiţe pentru pisici marcate de o perdea închisă la culoare care se confunda cu culoarea pereţilor. Nimeni nu putea să-l mângâie, dar el începu s-o urmărească pe Jazz de la o distanţă respectuoasă şi îi ieşea în cale în fiecare seară, la ore fixe, la cotitura câte unui culoar. O privea ţintă, fără să se mişte, cu ochii lui galben-verzui, şi-şi fixa privirea asupra ei cu o asemenea intensitate încât o forţa să se oprească, intimidată. Părea să-i pună o întrebare: „Cine eşti tu şi de ce eşti aici?” Ea crezu că vede în el reîncarnarea unui filosof. Automat, îl numi Leibniz, singurul autor de care îşi mai amintea din ultima clasă de liceu, cel care zisese, pare-se: „De ce există ceva mai degrabă decât nimic?” Leibniz se strecura ca o umbră, din uşă în uşă, asemenea unei santinele însărcinate să raporteze conducerii faptele şi gesturile fiecăruia. Mirosea bine a parfum, un iz vag de vetiver, şi era întotdeauna îngrijit şi cu blana netedă. Când voia să doarmă lângă ea, se aşeza pe pantofii ei ca şi cum i-ar fi ordonat să nu se mişte. O altă frază a lui t

Leibniz, filosoful, îi veni în minte lui Jazz, una al cărei sens exact nu-l înţelesese niciodată, dar al cărei ritm îi plăcea: „Fiecare substanţă unică recreează tot universul în felul ei”. Asta o îndemnase, în adolescenţă, să studieze matematica, sigură că în cele mai mici operaţiuni matematice se afla tot misterul lumii.

Pierdută în acest loc, visa să recreeze o casă plină de căldură umană şi de bunătate, în jurul unui foc de lemne care arde sfârâind. Sau să se găsească în mijlocul vacarmului unei cafenele din vechea Europă, cu oglinzile

tocite, savurând o prăjitură Pădurea Neagră, cu un vârf baroc din cremă Chantilly şi blat cu biscuiţi de cacao şi lichior de cireşe, în sunetul unui vals sau al unei polci. Dădea iama uneori în mini-barurile din camere, golind sticluţele de alcool până ce se simţea „aprinsă ca o torţă" şi craniul îi lua foc, până ce părul ei devenea un burete de sârmă. Într-o zi, văzu pe o hartă a mapamondului că în Colorado, aproape de Vai!, se afla un alt sat numit Le Praz, la 1 600 de metri altitudine. Lumea exista în dublu exemplar, întâi în Europa, a doua oară în Statele Unite, ca un calc. Poate că şi ea însăşi nu era decât sosia, exilată în Statele Unite, a adevăratei Jezabel care continua să trăiască în Haute-Savoie?

Ascensorul principal, care iriga întregul hotel ca o arteră vitală, era gestionat de un indian cherokee care purta o uniformă de vânător de munte şi avea plete magnifice prinse într-o coadă de cal. La anumite ore, Jazz avea dreptul să folosească ascensorul lateral care deservea toate etajele superioare. Era un aparat spaţios, foarte lung, care aluneca de-a lungul unui perete interior ce dădea înspre un puţ central foarte adânc. Cabina era dărăpănată, dotată pe partea cu peretele cu o oglindă pătată care le dădea celor care se priveau în ea alura unor spectre neclare. Ascensorul urca lent cu un clicăit, dar cobora zdruncinat, provocându-le neofiţilor sudori reci. Aceasta îi amintea lui Jazz de telefericele din copilăria ei, care se legănau atunci când treceau prin dreptul pilonilor, balansându-se înainte şi înapoi, spre marea neplăcere a schiorilor.

Avu norocul unui incident aproape miraculos, o pană de curent, într-o duminică dimineaţa, atunci când cuşca liftului era plină de oameni care coborau la micul dejun. Oprirea dură mai mult decât era necesar şi micul grup de pasageri intră repede în panică. Jazz încercă să-i liniştească şi apăsă pe butonul de alarmă. Serviciile de securitate, copleşite de numărul mare de solicitări, nu puteau să sosească mai devreme de prânz. Duminica,

lucrau în echipă redusă. Câteva doamne leşinară, unor persoane în vârstă li se făcu rău. Un pastor episcopal, încă tânăr, îi puse pe toţi să se aşeze în genunchi şi le ceru celor de faţă să se roage. Jazz crezu că-l vede în el pe propriul său tată, cu douăzeci de ani în urmă! Ridică receptorul telefonului şi negocie cu conducerea o eventuală salvare. Fu o tranzacţie dură, fără concesii, în timp ce slujitorul Domnului îngâna „*Jesus loves you*", ea ceru, cu voce şoptită, mai multe mii de dolari pentru riscul pe care avea să şi-l asume şi obţinu două, cu forcepsul. Atunci, învingându-şi un puseu de vertij, Jazz îi ceru pastorului să o ajute să se urce pe scăriţa făcută de el cu braţele, ca să deschidă trapa din tavan.

— Părinte, ţipă ea, *Fuck Jesust*

Atinse brăţara amuletă pe care i-o făcuse cadou Malinche, se ridică, prin tracţiuni succesive, ajutându-se de cablul principal, până la etajul de deasupra, strângând metalul cu mâinile şi cu picioarele, cu riscul de a-şi smulge pielea. Îşi înfăşurase palmele în bucăţi de pânză pe care le sfâşiase din bluza ei. Urmă o porţiune delicată, cablurile vibrau asemenea corzilor unui velier şi amenințau să o arunce în cuşca liftului, dar obişnuinţa ei de a se căţăra o ajută. Reuşi, cu falangele degetelor şi cu genunchii însângeraţi, să ajungă la etajul de deasupra, se redresă, reuşi să deblocheze uşa cu o lovitură puternică de picior, să se strecoare pe podea târându-se şi să cheme liftul la etaj. Când pasagerii ieşiră din lift pe culoar, teferi şi nevătămaţi, se aruncară asupra ei ca asupra salvatorului lor şi răspândiră peste tot vestea despre această franţuzoaică eroină. Tânărul preot, strâns lipit de ea, plângea urlând *Jesus loves you*" şi tremura din toate încheieturile, astfel încât ea trebui să-l împingă discret. Văzându-i popularitatea, conducerea acceptă să-i crească valoarea acestei prime excepţionale la 5.000 de dolari. Dar cât valora cuvântul lor din moment ce nimic nu era semnat şi nu existau nici vreun contract, şi nici vreun alt document?

CAPITOLUL 9

Etajul care nu exista

Orice alpinist începător crede că greul a trecut odată ce a ajuns în vârf. În realitate, coborârea e la fel de dificilă, atunci când cățărătorul, distrat, cu picioarele tremurânde, coboară în rapel pe un perete accidentat sau pe un gheţar abrupt. Când lui Jazz i se permise să-şi extindă competenţele şi la etajul 13, ea îşi aduse aminte de această regulă. Oficial, etajul 13 nu există în Statele Unite. La fel cum în China domneşte tetrafobia, frica de cifra 4, care se pronunţă asemenea cuvântului „moarte” Nu era marcat nicăieri, nici pe planul hotelului, nici pe cadranul ascensorului. Fusese construit în spatele faţadei, astfel încât nicio cameră de la acest nivel nu dispunea de vreo fereastră care să dea spre strada principală. Se ajungea la el printr-o uşă dublă, ascunsă în spatele unei biblioteci false. Etajul 13 se asemăna în toate privinţele cu celelalte etaje, aceeaşi mochetă pătată, aceleaşi plinte sparte de loviturile de picior sau de izbitura valizelor. Numerele camerelor erau numere palindrom, deci reversibile, care se puteau citi şi de la stânga la dreapta şi de la dreapta la stânga: 11, 22, 33, 44 şi chiar şi 310 013.

Etajul 13 era etajul Excentricilor şi făcea legătura între partea de sus şi cea de jos a hotelului, între cei vulgari şi cei nobili. Prevestea splendoarea a ceea ce se afla dedesubt, rămânând în acelaşi timp puţin cam de rând. Până şi aparatele de aer condiţionat îşi schimbaseră tonalitatea: asurzitoare deasupra, cu un staccato de mitralieră, aici ele erau mai şuierătoare şi degajau un zefir proaspăt, nu unul dintre acele sufluri îngheţate care cad din tavan şi vă trimit în câteva ore la spital, cu pneumonie. Unele uşi erau pictate în culori de îngheţată, de vanilie, de lămâie sau de praline, şi erau rezervate unor vechi artişti uitaţi. Li se spunea „lăsate în suspensie”: fiecare încercase să-şi croiască un drum în muzică, rock, pictură, teatru, roman, fiecare reuşise mai mult sau mai puţin, dar inspiraţia se pierduse treptat. Nu erau nişte artişti

blestemaţi, erau unii neterminaţi şi care se întorceau tot timpul la vestigiile unei glorii ce-i atinsese fără să-i facă celebri. În ciuda acestui lucru, etajul acesta nu era mai puţin o maşinărie răsunătoare alcătuită din toate visurile dezamăgite şi din toate decepţiile consumate. Aceste genii nemulţumite persistau în a căuta bucuriile şubrede ale unei creaţii făcute cu încetinitorul. Foştii virtuozi îşi plăteau sejurul în pânze, concerte, recitaluri de poezie. Toată această comunitate, sudată prin marginalitatea ei, degaja o anume mândrie a dezamăgirilor, şi membrii săi, în semn de transgresiune, fumau din abundenţă înăuntru. Muzicienii susţineau recitaluri în camerele lor şi Jazz trebuia să plimbe pe culoare un pian alb pe roţi. Un colos în tutu, cu degete de zână, freca o vioară minusculă, un altul lovea clapele unui pian dezacordat şi o femeie fără vârstă intona muzică gospel sau blues. Hippioţi bătrâni, cu părul rar, unii în haine de casă, improvizau pe culoare sesiuni muzicale ad-hoc – cântau hituri ale anilor ’70 din scaunele lor cu rotile, tremurând din tot corpul şi urlând cu vocile lor răguşite: *I can’t get no satisfaction*. Stropi de alcool sclipeau în bărbile lor grizonante, gurile lor fără dinţi scoteau note grave. Ei bine, se gândea Jazz, dacă nici la vârsta lor nu pot găsi nicio satisfacţie! Doamne septiiagenare se îmbrăcau asemenea unor fetiţe, altele purtau crinoline. Unii se plimbau, având o mină preocupată, şi-i întrebau pe toţi cei pe care-i întâlneau:

— Mă luaţi înapoi? Am fost vioara întâi în orchestra simfonică de la Chicago.

Sau:

— Am jucat într-o piesă a lui Pinter, la Cincinatti în 1995. Rolul grădinarului.

Gemeni se apropiau, întrebându-se:

— Mă recunoaşteţi? Care dintre noi este celălalt?

Locatarii puneau în scenă spectacole animate şi Jazz a fost consternată la vederea unui cuplu format dintr-o tânără şi partenerul ei.

Vrând să joace o scenetă de modă veche în care

apărea Eros şi în loc să se sărute languros, tânăra fată îi ciugulea barbişonul asemenea unei capre care ataca un tufiş de spini crescut pe un zid. Şi deşi scena părea mai degrabă ridicolă decât indecentă, o tulbură, prosteşte, şi se imagină în locul acelei prostuţe, încercând să se închipuie devorând pilozitatea amantului ei în loc să facă schimb de fluide cu el într-un sărut înfocat.

Uneori, unii domni, impresionaţi de chipul ei de madonă şi de paloarea sa marmoreeană, o invitau pe Jazz să-i însoţească în camera lor, mânuind bani sau diverse cadouri. Ea îi refuza politicos. Îi cunoştea pe aceşti obsceni senili care invocă surditatea sau boala şi te roagă să te apropii pentru ca apoi să-şi strecoare mâna între picioarele tale. Alţii îi făceau curte cu o stângăcie înduioşătoare, îi ofereau bomboane sau cutii cu ciocolată. La un moment dat, o emoţionă un septiiagenar, costeliv şi tras la faţă. Întotdeauna cu o ceaşcă de ceai în mână, cu pielea de o albeaţă extremă, semăna cu o englezoaică bătrână care şi-ar fi petrecut viaţa sub o pălărie. Fost epigrafist, specializat în Egiptul Antic, trebuie că fusese cândva frumos, în ciuda fălcilor care-i atârnau şi a cărnii lăsate de pe braţe. Purta costume de marcă şi se parfuma, poate puţin cam prea mult. El îi spunea: „Aveţi această senzualitate tristă care-i atrage pe bărbaţii de vârsta mea”. Dar ea se temea să-l vadă gol şi nu se putu hotărî să facă pasul, în ciuda blândeţii şi inteligenţei lui. Nu era un Adonis, bunicul, cu craniul său pleşuv şi petele sale de pe gât asemenea nasturilor mari de pe bluzele marinarilor. Nu era chiar atât de disperată! El avu eleganţa de a nu insista şi continuă să-i ofere mici cadouri pe care era scrisă aceeaşi maximă: „Nu trebuie să mă şi iubiţi, e suficient să-mi daţi permisiunea de a vă privi”.

Într-un cot al etajului 13, se afla cartierul destinat demiurgilor discreţi. Uşi invizibile se deschideau în pereţi, pe care doar un ochi cunoscător ştia să le zărească. Oamenii veneau de peste tot, legaţi la ochi, cu un ascensor special. Exista, de exemplu, această ghicitoare din camera

82 728 care pretindea că citeşte viitorul în cutele pielii: ridurile de pe frunte, ridurile laba gâştei sau de la colţurile ochilor sau gurii, în liniile din palme sau în venele de pe mâini. Ea se deda exegezelor ridurilor, adânciturilor şi pielii de găină. Umbla vorba că, pentru o sumă în plus, era dispusă să prezică viitorul în organele genitale ale clienţilor săi, bărbaţi sau femei, susţinând că ele reprezentau alfabetul primordial al umanităţii. Numai ea putea să descifreze aceste hieroglife, să găsească o corespondenţă între aceste părţi ale corpului şi planete. Le prezicea cariera, iubirile, sănătatea, în funcţie de unghiul penisului în repaus, de masa contractată a testiculelor sau de faldurile labiilor. Cele mai mici accidente ale epidermei spuneau o poveste, chiar şi rectul, se pare, pe care ea îl vedea ca pe un palimpsest, situat la jumătatea drumului dintre elice şi spirală, şi unde timpul îşi înscrisese hotărârile luate. Jazz se abţinea s-o consulte, din pudoare, dar şi din superstiţie.

Greta Müller, ceasornicara-şefă a hotelului, o suna, aşa cum o avertizase, la întâmplare, în camerele în care se afla, şi o convoca la căpătâiul ei. Dacă telefonul începea să zbârnâie, era pentru ea. Vocea ei asurzitoare o trezea asemenea unei goarne. Engleza ei, perfectă la început, se teutoniza pe măsură ce se exprima. Jazz o supranumi „Bertha cea Grasă”, după numele acelui tun german care teroriza Parisul în timpul Primului Război Mondial. I se părea că o aude gândind în litere gotice.

— Fräulein Chazz? V-aţi gândit la propunerea mea? V-a revenit memoria? Treceţi pe la mine.

Frau Müller locuia şi ea la etajul 13, într-o cameră albă şi goală, plină de poze, care se învecina cu un atelier ultramodern cu binocluri, cu ciocane şi ciocănele, foarfeci, menghine şi tot felul de instrumente aproape medicale. Pe planul de lucru, într-o cutiuţă, se odihnea *Revelaţie*, cu măruntaiele la vedere. Aproape că se aştepta să vadă ceasul respirând sau gemând sub loviturile scalpelului.

Greta Müller o primea în bluză albă, cu o pensetă

lungă în mână, şi îi anunţa lui Jazz ordinul de a o asculta. locul ei, pe măsură ce treceau zilele, aluneca spre faţă, spre lateral sau spre partea din spate a capului, asemenea unui ochi mobil. Pe măsură ce femeia se exprima, răceala ei începea să se disipeze.

— Ceasul tatălui dumneavoastră are o particularitate: e făcut din trei discuri contradictorii care se anulează unele pe altele. Cel care indică orele se învârte de la dreapta la stânga, cel care indică secundele şi minutele de la stânga la dreapta, negând ceea ce indică primul. În fine, un al treilea se mişcă în mare viteză în ambele sensuri şi face citirea orei imposibilă. Cine ar vrea să cumpere un asemenea ceas?

Jazz rămânea mută, având sentimentul că retrăia coşmarul familial împreună cu o străină.

— Mai sunt şi alte lucruri.

Frau Müller devenea atunci lirică, intrând în detalii privind complexitatea roţilor, a pinioanelor, a clichetelor cu degete incredibil de agile şi de fine. În mâinile ei, ceasul devenea o inimă care palpita, decorticată de un chirurg atent şi îndrăgostit.

— Priviţi această bijuterie a micromecanicii: tăticul dumneavoastră – şi termenul acesta de „tătic” în gura ei insinua o familiaritate puţin greţoasă – a ştiut să împace precizia şi complicaţiile. În această cutie, există cel puţin două ceasuri într-unul singur. Poate chiar trei. Ele se desfac asemenea acelor flori japoneze de hârtie pe care le arunci în apă şi care formează un buchet întreg. O a doua lunetă turnantă reprezintă o pâlnie asemănătoare cu ochiul unei tornade, menită să aspire ceva. De altfel, un fel de giroscop se răsuceşte în jurul axului său, afişând timpul care trece şi revine. Disecând ceasul, am avut impresia, poate îngâmfată, de a diseca sufletul tatălui dumneavoastră. Ştiţi ce înseamnă toate astea?

— Nu am nici cea mai vagă idee.

— Eu am sentimentul că ştiţi. Ceasul este neterminat. Aşa cum este acum, nu funcţionează. Îi lipseşte un element

fundamental. Un fir de aur, o formulă matematică. Puteţi să ne luminaţi asupra acestui lucru?

— Îmi pare rău, nu.

— E păcat… mai ales pentru dumneavoastră! în fiecare zi, Frau Müller revenea în ofensivă şi o supunea pe Jazz aceluiaşi interogatoriu, şi în fiecare zi franţuzoaica se eschiva. Rigoarea teutonă a acestei doamne cu coc nomad ascundea prost o anume stânjeneală. Cu cât îşi pierdea mai mult din răbdare, cu atât mai tare se înroşea această gigantă şi cu atât mai mult îi lucea nasul precum o torţă. Vorbea atunci mult prea repede, amestecând consoanele şi vocalele într-un fel de comprimare sonoră care-i făcea cuvintele inaudibile. Conversaţia ei vagabonda de la un subiect la altul, fără legătură. Pentru a se calma, mânca *cronuts*, un produs de patiserie sintetic inventat de către un brutar francez, un amestec de corn şi de gogoaşă, *donut*. Înmuia prăjitura în câte un cappuccino la fel de înalt cât o farfurie cu supă şi a cărui spumă, la suprafaţă, era ornată cu un model în formă de inimă.

— Dacă ne ajutaţi, o să vă putem elibera mai repede. Orologiile sunt în general nişte mari familii. Tatăl dumneavoastră trebuie că v-a iniţiat în arta lor.

t

— Vă înşelaţi. Detest ceasurile. Tatăl meu era pastor. Ceasornicăria nu era decât un hobby pentru el…

Lăcomia fără perdea a austriecei, care avea întotdeauna pudră de zahăr în jurul buzelor, o umplea de repulsie pe Jazz.

— Tatăl dumneavoastră era un vizionar…

— Era mai ales un maniac. Aş dori să vând t acest ceas. O piesă de o asemenea bogăţie ar trebui să plătească o mare parte din răscumpărarea mea. Ce părere aveţi?

Cealaltă o refuza sec. Şi trecea la franceză atunci când se enerva.

— No nneeh interrresează ăăl Nu vrem aşa

ceva. În starea actuală a lucrurilor, asta nu ar folosi

la nimic.

— Vi-l vând la preţul greutăţii aurului şi pietrelor preţioase. Aţi obţine un preţ frumos pentru el.

— Nu şi nu. Cu-atât mai rău pentru *fumneavoastră*. *Scheisse*!

La un moment, dintr-odată, ca şi cum ar fi fost supusă unor represalii, regula jocului se schimbă. De două ori. Un telefon din partea unei doamne din Birou o anunţă pe Jazz că accesul la etajele inferioare se făcea acum printr-un vot al clienţilor: ei dădeau note membrilor personalului şi-i declarau apţi să servească la etajele de dedesubt. Când candidaţii nu obţineau majoritatea de voturi, rămâneau blocaţi în acelaşi loc, pentru cât timp era nevoie. Această metodă de evaluare îi obliga pe angajaţi să-şi dubleze pasiunea cu care lucrau. Votarea se făcea pe reţelele sociale interne printr-un *like*. Acesta a fost un prim şoc pentru tânăra franţuzoaică. Şi-apoi, fără niciun avertisment, Biroul lansă pe urmele sale o italiancă plină de nuri, Paola, cu obrajii catifelaţi, care era cu câţiva ani mai mare decât ea şi care ardea etapele. Reuşise să coboare din vârful turnului într-o lună, în timp ce Jazz făcuse asta în trei. Fusese amanta lui Malinche. Avea să fie o rivală serioasă: era o brunetă frumoasă, senzuală, hotărâtă, care o privea pe Jazz cu un dispreţ evident şi care o avertiză că între ele orice lovitură era permisă.

Jazz se gândi la mijlocul prin care s-o elimine pe această adversară. Îi ceru sfatul pisicii Leibniz care continua să o urmeze peste tot, dar de la distanţă, fidelă şi sălbatică în acelaşi timp. Se oprea îndelung în pragul uşii camerei ei, o fixa cu ochii ei albaştri de culoarea cerului, ca şi cum ar fost pe punctul de a surprinde, în acea clipă, apariţia Absolutului.

— Pisicuţă drăguţă, ajută-mă să scap de această rivală şi o să fac orice vrei tu.

Jazz suferea de un handicap: nu ştia să joace teatru, servea mic dejunurile fără să zâmbească şi era cu uşurinţă tăioasă sau ursuză. Spre deosebire de ea, Paola făcea acest

serviciu o zi da, o zi ba, cu un zâmbet strălucitor, în fustă scurtă sau în pantaloni mulaţi şi sutien foarte decoltat, propunând un serviciu personalizat, aşezând platourile pe paturile clienţilor, aranjându-le pernele, având câte un cuvânt bine intenţionat pentru fiecare, depunând câte un sărut pe obrajii lor. Se spunea chiar că pe unii îi trezea atingându-i cu mâna, ca să le înfrumuseţeze ziua.

t

Criminala cu zâmbet de înger strângea toate voturile. Linguşitoare, se antrena în oglindă să zâmbească şi să facă reverenţe. Freca podeaua cântând, curăţa duşuri şi toalete intonând arii de operă cu o frumoasă voce de mezzo-soprană, convocându-i pe Verdi, Bellini, Donizetti la treburile menajere cele mai triviale. După cum reieşi dintr-un sondaj, ea recoltă o majoritate zdrobitoare de *like*-uri pentru a accede la etajele inferioare. Dacă Jazz eşua de data asta, trebuia să mai aştepte câteva săptămâni. Voturile aveau loc la fiecare sfârşit de lună. Nu avea timp de pierdut. Mai exista o singură atracţie la etajul 13: Consolatoarea celor lipsiţi de iubire. În capătul unui culoar lung şi roz, locuia *Mater Dolorosa* care absorbea suferinţele musafirilor în trecere, îi strângea la pieptul ei şi murmura: *I love you*, *I love* you so *much*. Era o brunetă micuţă şi corpolentă îmbrăcată într-un sari lung, o indiancă Seminole originară din Florida. Paola se ducea s-o vadă în fiecare zi. Jazz recursese şi ea la serviciile ei, în momentele de tristeţe. Nu apreciase faptul că această Călduroasă îi linsese urechea şi-i frământase umărul apăsând-o cu degetele. Dar observase splendizii ei cercei în formă de frunză de acant. Se decise să-i ceară tandreţea iar şi iar. Într-o zi în care aceasta o reconforta mult şi bine, Jazz, profitând de faptul că cealaltă îşi pierdea capul, cu ochii pe jumătate închişi şi buzele tremurânde, îi scoase cerceii cu dinţii, păstrând bijuteriile în gură şi ţinându-şi buzele strâns lipite astfel încât indiscreta să nu-i bage limba pe gât. De îndată ce rămase singură, alergă s-o găsească pe frumoasa Paola, îi arătă toată afecţiunea de

care era capabilă, îi jură că era gata să se dea la o parte pentru a o lăsa pe ea să i-o ia înainte şi-i dădu o îmbrăţişare mare, o *big hug*, moment în care îi strecură cerceii în buzunarul şorţului. *Mater Dolorosa* ieşi brusc din camera ei, urlând că i se furaseră cerceii atârnători. Paza hotelului veni să le percheziţionze pe Jazz şi pe Paola.

Aceasta se revoltă, ţipă că Jazz îi întinsese o capcană, voi s-o lovească, dar flagrantul delict era evident. Paola fu retrogradată la ultimul etaj al Plazzei, la un loc cu hoaţele şi cu criminalele, iar Jazz obţinu doar 55% dintre voturi pentru a trece la etajul de dedesubt. Frau Greta Müller, paznica Timpului, o felicită cu jumătate de inimă, dar o avertiză că ea nu pierdea nimic aşteptând.

— Să înţelegeţi bine un lucru: în acest hotel, nu sunteţi nimic. Sunteţi o non-entitate. Dacă dispăreţi, nu va şti nimeni.

CAPITOLUL 10

Milionarul înfometat de hârtie în curând avea să fie vară. Întreaga Franţă avea să plece pe plaje, la ţară, iar Jazz se plictisea în acest bloc de apartamente izolat fonic, zărind prin ferestre un soare palid, aproape alb, şi şiruri lungi de maşini. Se imagina într-un maiou şi în pantaloni scurţi, cu picioarele goale, răscolind nisipul dens, visa la nopţi albe petrecute în baruri, la simfonia păsărilor la răsărit, la beţii cu vin alb sau rosé, la îmbrăţişări pe iarba umedă, dimineaţa în zori.

Frau Müller îi telefona din două în două zile. Nu-i mai vorbea despre ceasul tatălui ei, voia doar compania ei. Jazz se ducea fără tragere de inimă atunci când era convocată la ea. Greta Müller avea nevoie de o ureche în care să-şi verse oful. La sfârşitul celei de-a doua vizite, ea îi vorbi lui Jazz de fiica ei, moartă într-un accident de schi la vârsta de 14 ani, în ţinutul muntos Vorariberg, din Austria, aproape de Mittelberg. Fotografii ale copilei ornau toţi pereţii camerei sale. O căzătură stupidă în pădure, în urma căreia se lovise cu capul de trunchiul unui copac. Divorţată şi de acum înainte fără copii, Greta Müller îşi încercase norocul

în America. Jazz o compătimea cu prudenţă, fără să înţeleagă motivul acestei confidenţe. Nu-i plăceau necunoscuţii aceia care-ţi aruncă intimitatea lor în faţă ca pe o boccea cu aşternuturi murdare: o înlocuia ea oare pe fiica moartă a gazdei sale? Pleca de la întâlnirile acestea puţin ameţită, deoarece cealaltă o ademenea cu mici pahare de şnaps, de coniac sau de lichior de genţiane. La fiecare şedinţă, cocul i se deplasa, asemenea unui satelit care gravitează în jurul unei planete, iar duminica, se posta chiar deasupra sprâncenelor, după modelul unei lanterne frontale. Dar suferinţa lui Frau Müller nu o mişca pe Jazz. Insensibilă la patosul ei, ea nu încerca nici măcar s-o consoleze. Ceasornicara se îmbrăca sever şi fără eleganţă şi nu putea să-şi mişte corpul prea mare şi prea lat fără să dărâme jumătate din obiectele din jurul ei. Această stângăcie o indispunea pe franţuzoaică.

Greta Müller îi mărturisi într-o zi următorul lucru: şi ea era o fostă clientă sechestrată, care după un an şi jumătate de trudă umilă, se hotărâse să rămână în hotel şi să-şi pună talentele în slujba Plazzei. Jazz detestă această mărturisire.

Ce încerca ea să-i spună? Că trebuia să renunţe la reîntoarcerea în Franţa şi să rămână

t un lacheu pe viaţă în acest buncăr? în plus, Frau Müller era insomniacă. Noaptea, străbătea culoarele din pivniţă până în pod, folosind scările de incendiu, mereu gata să surprindă o scenă nepotrivită. Lăsa luminile să se stingă şi pândea în întuneric. Ce anume? O altercaţie, o acuplare rapidă, un răufăcător? Jazz îşi imagina, şi gândul ăsta îi dădea frisoane, că ea intra şi în camera ei pentru a o supraveghea, în timp ce dormea, cum făcea altă dată tatăl ei. Uriaşa era găsită în zori, beată, lungită de-a curmezişul undeva pe un palier, şi era transportată pe o targă până în camera ei.

Într-o dimineaţă, Jazz găsi, strecurat pe sub uşa ei într-un plic, ecusonul electronic care-i permitea să lucreze la etajele nobile, de la 12 la 1. Activitatea ei avea să fie

plătită dublu, cu 16 dolari pe oră. Îi mai rămâneau 60.000 de dolari de plătit, adică mai mult de trei sferturi din suma totală. În ritmul ăsta, nu ar fi ieşit de-acolo mai devreme de un an şi jumătate.

Imediat ce Jazz începea să măsoare la pas un nou teritoriu, regulile se schimbau în mod arbitrar şi riscul de a fi retrimisă în lumea de sus apărea din nou. Degeaba credea ea în virtuţile amuletei pe care i-o dăruise Malinche, nu era încă ferită de pericole.

Intră deci în zona privilegiată a hotelului, aceea a luxului şi a frivolităţii. Închisoarea ei t t era deghizată în palat. Aici nu se ştia nimic despre etajele superioare. Ceasurile şi tot ceea ce ar fi putut aminti de trecerea timpului dispăreau. Aici se trăia în afara secolului, pe tărâmul opulenţei. Scările coborau în curbe maiestuoase cu balustrade din fier forjat şi bile de malachit sau de alamă aurită. Căzile, de mărimea unei piscine, erau din imitaţie de marmură, iar capacul toaletelor se lăsa lent deasupra bazinului, cu şuierături pneumatice. Anumite apartamente aveau oale de noapte de modă veche, din porţelan, pictate artizanal, cu motive hazlii, un ochi care se închidea pişicher, buze întredeschise, o limbă de un roşu-aprins. Cei care locuiau aici erau mai degrabă slabi, pe când locatarii etajelor superioare erau corpolenţi sau bine înveliţi în straturi de grăsime. Obezitatea le era rezervată săracilor. Cei norocoşi se duceau ziua la băi la Badenspa, inspirau parfumuri preţioase, erau masaţi de gheişe suple sau de atleţi robuşti.

Detectivi particulari bântuiau culoarele cu căştile în urechi. Doar pisica Leibniz venea uneori să arunce un ochi filosofic în această lume favorizată. Jazz a fost numită femeie de serviciu de categoria B, alocată serviciului de dimineaţă. Începea la ora 5. Mereu sub supravegherea unei supervizoare şi cu brăţara electronică prinsă în jurul gleznei.

Un restaurant de modă veche, Maxim’s, primea la etajul 5 clienţi care veneau să cineze şi pe care Jazz îi

zărea în treacăt. Aceştia veneau acolo cu papion la gât şi în ţinute de seară, crezându-se poate la Londra, la Paris sau la New York. Doamne respectabile defilau pe tocuri, în rochii lungi, cu coliere de perle la gât, acoperite de bijuterii strălucitoare, oameni de afaceri renunţau la blugi în favoarea smochingului şi râdeau tare în timp ce beau. În jurul lor, plutea în aer sunetul blând al farfuriilor şi al paharelor ciocnite, zgomotul metalic al furculiţelor. O armată de chelneri, cu mâini experte, se desfăşura disciplinat sub bagheta unui majordom pakistanez în uniformă de brocart, cusută cu fir de aur. Îşi făceau aici meseria campioni ai tranşării pulpei de porc, aşi ai sculpturii în crema Chantilly, experţi în scoaterea sâmburilor de măsline, artişti ai bezelei şi ai clătitelor flambate. Valeţi cu epoleţi, în frac şi redingotă, îşi dădeau aere de lorzi, dădeau lecţii de postură celor care veneau să cineze la ei în restaurant, le spuneau cum să ţină furculiţa cu care să guste melcii, cum să soarbă stridiile fără să facă zgomot, cum să sugă cu graţie măduva din oase. Cei nepricepuţi erau pedepsiţi fără milă. Jazz trebuia să poarte un taior bine cambrat şi, în anumite zile, o rochie mulată care-i descoperea partea de sus a gambei. Ea şterpelea din coşurile de gunoi părţi neatinse din meniuri, resturi de carne, coaste de porc, mai rar tartine cu piftie din pâté de ficat, beţigaşe crocante cu homar, cozi de sparanghel. Persoane perfect necunoscute îşi deschideau inima în faţa ei. Era franţuzoaică şi era tânără: cuvintele cele mai nepotrivite puteau să ajungă la urechile ei fără consecinţe. Micimile lor, ambiţiile lor refulate, supărările lor erau deşertate în faţa ei. Ea nu înţelegea nici jumătate din ce-i spuneau ei, dar dădea din cap aprobator. În spatele restaurantului Maxim’s se afla o sală de jocuri, baccara, ruletă, zaruri, păzită de femei în costume albe şi unde ea nu avea acces.

Dormea tot la etajul 14, în dulapul ei îmbunătăţit cu un duş – luxul suprem. Uneori, câte un amorez timid îi scria cu carioca pe spatele chiloţilor ei: *I Iove you*. Şi pe

sutien: *Kiss kiss*. Leibniz venea s-o vadă către miezul nopţii când îşi termina inspecţia şi adormea pe gâtul ei. Ceea ce-i uneşte pe oameni şi pe pisici, dincolo de mângâieri, este somnul. Oriunde ar fi, micile feline vă invită la moţăit, în căldura blănii lor mătăsoase. Să poţi dormi alături, ore în şir, fără să te mişti, este o formă de intimitate mai profundă decât limbajul sau decât jocurile. Leibniz şi stăpâna sa erau două specii de uriaşi care închideau ochii în acelaşi timp. Ea se trezea înaintea lui şi-l lăsa să viseze în voia inimii.

În fiecare seară şi-n fiecare dimineaţă, Jazz trebuia să-şi dovedească identitatea şi să fie percheziţionată la sânge de gărzile de corp. Cu ocazia unei astfel de percheziţii, drumul său se întretăie cu cel al unui milionar texan, Ron Tush, originar din Dallas, un om de înălţime medie, cu un păr stufos şi chipul surprinzător de tânăr pentru vârsta lui (se apropia de 70 de ani). Se retrăsese în acest hotel pentru a regăsi esenţialul: literatura. Toată viaţa încercase să citească şi nu reuşise niciodată. Nu avusese timp, îşi făcuse o familie, îşi construise imperiul. Închiriase pe timp de un an un apartament imens de la etajul 10, de 300 de metri pătraţi, suita *Prince of Wales*, unde aduna sute de volume. Pornea cu maşina ca să le cumpere de la New York şi revenea încărcat de poveri grele. Doar clasici sau autori binecunoscuţi. Dar, din păcate, iubirea lui pentru cărţi nu se întindea mai departe de momentul cumpărării: le răsfoia, le admira, le mirosea una câte una. Ele stăteau sprijinite de ferestrele camerei sale şi luna le lumina noaptea ca pe tot atâtea mausolee destinate uitării. Acest fost broker de produse petroliere – făcuse avere la Bursă – îşi jurase că avea să profite de ieşirea la pensie pentru a-şi împlini visul. Copiii lui plecaseră, la fel şi soţia. Voia să intre în templul maiestuos al Culturii, dar nu reuşea. Lectura nu este o chestiune de timp, ci de dorinţă, şi dorinţa îl părăsea de îndată ce deschidea primele pagini ale unei cărţi.

Când se trezea, era foarte bine dispus şi după un mic dejun consistent, compus din ouă cu cârnaţi, cereale şi cafea, se arunca asupra lui Goethe sau Homer. După douăzeci de minute, se prăbuşea, fără să poată rezista. Poate că mâncase prea mult? îşi începu lecturile pe stomacul gol. Acelaşi efect. Atenţia i se evapora, vederea i se înceţoşa. Atunci se îmbăta, sperând că alcoolul avea să-i deschidă spiritul, în van. Luă droguri pentru a-şi lărgi conştiinţa şi pentru a putea îmbrăţişa o panoramă la fel de vastă precum galaxia marilor romancieri. Dar, în loc să vadă rânduri scrise de la stânga la dreapta, vedea şerpi, râme, dragoni, o întreagă menajerie agresivă care ieşea din pagini şi pe care el o zdrobea închizând cartea.

De zece ori încercase să se apuce de Marcel Proust şi de zece ori renunţase. Proust şi frazele lui de câte cinci pagini: una singură şi i-ar fi luat o zi întreagă. Nu ajunsese bine la jumătatea ei că şi uitase începutul. Trebuia s-o reia, la infinit, pentru a înţelege continuarea. Şi cu cât mai mult parcurgea cartea, cu atât mai puţină noimă avea ea, împărţindu-se în propoziţii incidente, în digresiuni şi subordonate care-l induceau în eroare. Din pragmatism, el le tăia şi restabilea punctuaţia şi paragrafele bine delimitate. Nu reuşise niciodată să treacă de primul capitol din *Swann*. Dintre toţi autorii pe care îi încercase (alături totuşi de Robert Musil, Céline şi James Joyce), Marcel Proust reprezenta pentru el narcoticul cel mai puternic. Ar fi vrut să înfiinţeze clubul celor care nu reuşiseră niciodată să treacă de pagina 30 a cărţii *în căutarea timpului pierdut*. La fel stăteau lucrurile cu *Oliver Twist* sau *Cupa de aur*. Dacă persevera, creierul lui începea să vagabondeze şi să plece de pe pagină. Se simţea îngrozitor: întreg proiectul său de pensionare studioasă, dedicată somităţilor spiritului, era dat peste cap în felul acesta. Plăti sesiuni de masaj al craniului care să-i stimuleze intelectul, consultă un doctor: nu era bolnav, avea o vedere excelentă pentru un bărbat de vârsta lui. Dar bărbatul de meserie îi recomandă să-şi schimbe măcar

ochelarii. Se vedea ca pe unul dintre acei hoţi pe care-i alungi din parkinguri difuzând muzică clasică până ce n-o mai pot suporta. Toate aceste nume mari îl acuzau şi-i spuneau: du-te şi fă bani, numai de asta eşti în stare.

Odată, ferm hotărât să-şi revină şi să se pună pe treabă, începuse *Război şi pace*, impresionat de acest tom de aproape 2000 de pagini. Voia să-l termine în douăzeci de zile, citind o sută de pagini pe zi şi luându-şi notiţe pe un caiet, cu creionul în mână. Îşi stabilise un plan radical: dimineaţa citea timp de trei ore Lev Tolstoi, după-amiaza timp de trei ore Dostoievski, întrerupte de o plimbare de o oră după prânzul care consta într-o salată frugală adusă de la bucătărie. La sfârşitul după-amiezii, relaxare la Badenspa. Voia să termine tot Tolstoievski în câteva luni. Foarte repede, se încurcă în personaje, în diminutivele şi patronimele lor, incapabil să distingă femininul de masculin. Kutuzov, Trubeţkoi, Rostov, Maria Feodorovna, Vasili Kuragin, nu mai ştia deloc cine ce făcea şi de ce. Îşi nota numele pe o hârtie, dar le uita. Cântărea din ochi fiecare capitol şi fremăta anticipativ. Nu avea să reuşească. Era imposibil să domesticească acei monştri. Bibliotecile lumii zăceau la picioarele lui ca o comoară inutilă şi o mustrare perpetuă. Încercase şi Flaubert, *Doamna Bovary* în traducere, dar efectul soporific fusese fulgerător. La fel se întâmplase şi cu *Mizerabilii* lui Hugo. Se împotmolise la al treilea capitol din primul volum. Angajase un tutore canadian ca să-l ajute, apoi un profesor ieşit la pensie de la Universitatea din New York. Era ca un amator care voia să urce pe Annapurna în săndăluţe şi în pantalonaşi scurţi. Nu avea nici rezistenţa, nici echipamentul intelectual. Descumpănit, înnegrea grilele rebusurilor, se juca jocuri video pe telefonul mobil. Se pregătea deja să se întoarcă la Dallas şi să se abrutizeze cu whiskey, cu seriale şi cu excursii cu maşina de teren, la vânătoare de căprioare şi de mistreţi. Lumea Creaţiei nu era făcută pentru el.

Când Jazz intră în apartamentul lui pentru a-i aduce un suc de portocale şi i se adresă cu accentul ei

franţuzesc, el rămase ca trăsnit, convins că găsise perla rară care l-ar fi salvat din situaţia în care se afla. Ea îi dezvălui identitatea ei, dar îi ascunse condiţia sa reală şi-şi inventă un stagiu lingvistic în acest hotel. Aflând că era profesoară şi presupunând că era şi cultivată, el îi ceru să-l ajute în demersul său. Ea fu mişcată de suferinţa acestui bărbat:

părea un om sincer. Negocie, fără remuşcări, onorarii foarte confortabile. Examină îndelung literatura făcută teancuri şi-i spuse pe şleau:

— De fapt, dumneavoastră nu vă plac cărţile. Le adunaţi unele peste altele ca pe nişte dosare de lucru. Aceasta e greşeala dumneavoastră, începeţi prin a le aranja pe rafturi. Aşa veţi putea să le priviţi cotorul, să le admiraţi supracopertele: aceste cărţi trebuie să fie amuşinate, mângâiate. Ele nu sunt nişte obiecte obişnuite, ci nişte fiinţe sensibile.

t t

Ceea ce el şi făcu: chemă tâmplari care să construiască în apartamentul său rafturi cuprinzătoare pe care el îşi aranjă toate comorile. Consultându-le, Jazz zări o ediţie bilingvă a cărţii lui Balzac, *Pielea de şagri*. Ea avu atunci o idee care i se păru absurdă, dar care era poate cea salvatoare. Îi propuse lui Ron Tush să-i citească acest scurt roman, dar în franceză: accentul ei în engleză era îngrozitor şi asta l-ar fi descurajat şi mai mult. El acceptă. Nu avea să înţeleagă nimic din această lectură, dar cel puţin ar fi auzit varianta originală a operei. Ea urma să vină în fiecare seară începând cu ora 18, însoţită de Leibniz, ca să-i citească. El avea să ceară o scutire pentru ea din partea conducerii hotelului.

Ea se aşeza, deci, la sfârşitul programului ei, într-un fotoliu confortabil şi, cu coardele vocale hidratate de un ceai verde cu măr, îi citea în jur de treizeci de pagini pe oră, având grijă să articuleze bine cuvintele. Ron Tush îi oferea pisicii gustări cu trufe albe şi ouă de sturion. După

o jumătate de oră, de obicei, el adormea. Era cuprins de acele episoade de torpoare recurentă, proprii persoanelor în vârstă, îşi ţinea ochii închişi, mâinile pe genunchi şi zâmbea. Ea lăsa cartea jos şi ieşea pe culoar, în vârful picioarelor. Atunci el se trezea, venea după ea şi-i cerea să-şi reia lectura. Devenise un joc. El nu înţelegea ce-i povestea ea, dar timbrul vocii ei în franceză i se părea atât de armonios, încât nu se mai sătura să-l asculte.

— Iubesc limba dumneavoastră mai mult decât orice şi vă propun să mă învăţaţi s-o vorbesc.

În fiecare seară, mai multe buchete de hortensii, de lalele sau de trandafiri albi decorau apartamentul. În sfârşit, putea să asculte muzică decentă, jazz sau muzică clasică, mai ales Ceaikovski şi Rahmaninov – şi nu supa tehno care era difuzată fără încetare în hotel, îşi continuă lecturile din Balzac cu *Capodopera necunoscută* şi *Căutarea absolutului*. Avea acum dreptul la o sticlă de vin bun chilian, Californian sau franţuzesc, puţin mai tonic decât ceaiul verde. Îşi golea paharul cu asiduitate, în ciuda privirilor reprobatoare ale lui Leibniz. Uneori, domnul în vârstă o întrerupea, repeta un cuvânt cu poftă şi pe ea nu o lăsa inima să-l corecteze. După zece zile, Ron Tush luă o hotărâre capitală: avea să recitească singur, în engleză, în fiecare zi după plecarea ei, paginile pe care Jazz tocmai i le citise în franceză. Primind opera stereo şi cunoscând direcţia povestirii în linii mari, putea fi astfel ajutat să intre în această pădure deasă. Trebuia să se familiarizeze cu operele în limbi străine pentru a le aborda în limba sa maternă: muzicalitatea cuvintelor se impunea în faţa sensului lor.

Şi miracolul se produse. Miliardarul reuşi să termine în mai puţin de o săptămână *Pielea de şagri* în traducere şi-şi promise că avea să atace o nouă carte. Discuta apoi cu Jazz despre intrigă, despre personaje şi despre intenţiile autorului. Se identifica cu eroii, fremăta alături de ei, se indigna de maşinaţiile cărora le cădeau pradă, le deplângea moartea. Aceste şedinţe de lectură erau ca o

fereastră larg deschisă. Jazz se ridica deasupra prozei cotidiene, a lamentaţiilor agresive ale Gretei Müller.

Ceva îl rodea însă pe Ron Tush. Crezuse că avea să exploreze un continent magnific, iar acum descoperea universuri aflate mai departe de el decât cele mai îndepărtate galaxii. Dădea peste expresii învechite şi peste povestiri desuete. „Da, cum să zic, îşi căuta el cuvântul potrivit, aceşti mari autori nu erau ei cumva puţin *sforăitori*?” în unele seri în care se simţea obosit, se întreba dacă biblioteca mondială nu putea fi condensată în câteva numere de Reader’s Digest: toate operele lui Balzac şi Henry James într-o mie de cuvinte ar fi fost un lucru practic, nu? Aceşti fabricanţi de poveşti păcătuiau prin verbozitate. La urma urmei, contau pe fiecare rând în plus pentru a-şi câştiga traiul, îşi vindeau producţiile în foiletoane destinate ziarelor. Sosise vremea să le scurteze. De ce să apelezi la descrieri inutile, la aceste răsturnări de situaţie complicate? El îşi propunea să scoată, din fraze, cuvintele neclare. Dacă toate cărţile sunt o singură carte care le cuprinde pe toate celelalte, de ce să nu reciteşti mereu aceeaşi carte? Dacă eu cunosc din câteva rânduri povestea dintr-un roman, ce rost mai are să-l citesc pagină cu pagină din moment ce ştiu deja concluzia? Ea îi răspundea că o carte se construieşte ca o bijuterie, detaliu cu detaliu, după modelul unui traseu pe care cititorul trebuie să-l descopere. Pe el nu-l interesau anecdotele, ci rezultatul final. Incapabilă să-i aducă argumente pertinente, ea îi răspunse aşa: „La ce bun să trăieşti zi după zi, din moment ce cunoşti deja sfârşitul? De ce să nu începi atunci cu moartea?”

Pentru a varia lucrurile, îl iniţie în plăcerile folosirii unui coupe-papier. El nici nu bănuia existenţa lui şi nu ştia că mai pot fi publicate, în ziua de astăzi, cărţi netăiate, cu paginile lipite, pe care trebuie să le deschizi cu ajutorul unei securi, aşa cum un explorator îşi croieşte drum prin junglă. Comandă câteva zeci pe internet, expediate în special din Brazilia, pentru simpla plăcere de a tranşa în

carne vie şi de a aduna aşchiile care se detaşau din coli, zbârlite ca nişte cocoloaşe păroase. Nu mai trebuia să citească, îi era suficient să eviscereze volumele, unul după altul, într-un atac frenetic. Îşi făcea cadou şi semne de carte, din fildeş subţire, din lemn preţios, a căror prezenţă, înserate ca nişte mici pumnale în grosimea cărţilor, îl încânta. Îi plăcea să se deghizeze, în mujic de operetă atunci când îi citea pe ruşi, în dandy boem când deschidea câte un roman de Balzac sau de Stendhal, în mic marchiz pudrat dacă deschidea o carte de Voltaire sau de Marivaux, în cowboy când îi ataca pe Mark Twain sau pe Fenimore Cooper. Plecă din nou la New York ca să caute, în ediţie bilingvă, franceză-engleză, marile traduceri şi reuşi să dibuiască vreo cincisprezece cărţi printre care *Eseurile* lui Montaigne, O *mie şi una de nopţi*, seria *Rougon-Macquart* a lui Zola şi *Călătorie la capătul nopţii*. Nu putea să se apuce de nimic ce nu fusese întâi mestecat de Jazz pentru el în franceză, asemenea unui apetitiv sonor. Într-o zi, îşi jura el, într-o zi avea să citească *Moby Dick* in extenso, dintr-o singură suflare, şi în ziua aceea avea să fie salvat. Jazz îl avertiza:

— Moderaţi-vă ambiţiile! începeţi cu capodoperele scurte, veţi ataca marile saga după aceea, dacă veţi avea forţa necesară.

De când citea în franceză cărţi germane, spaniole, ruse sau englezeşti, unui cetăţean american, pe teritoriul Statelor Unite, Jazz suferea din nou de decalajul orar. Dintr-odată, corpul său reîncepu să trăiască după ora Franţei. Se trezea la 3 dimineaţa şi ardea de nerăbdare să se culce de la ora 6 seara. Trebui să cadă de acord cu Ron Tush: în faţa acestui fenomen curios, el acceptă ca ea să vină să-i citească la 5 dimineaţa, în zorii zilei. Ea se oprea la ora 7 şi relua lectura o oră seara, după serviciu. Greta Müller continuă să o vâneze la telefon, dar Ron Tush îi interzicea să-i deranjeze în apartamentul lui. Ea o prindea din urmă în celelalte camere şi-şi lua un ton din ce în ce mai exaltat.

— Fräulein Chazz, am demontat total ceasul tatălui dumneavoastră. Era un artizan redutabil: în fiecare zi descopăr funcţii noi. De exemplu, poziţiile respective ale soarelui, ale lunii şi stelelor văzute de pe Pământ, starea cerului în emisfera boreală şi australă, un mic punct pentru anii bisecţi, un altimetru, un barometru, o busolă şi multe altele. Sunteţi sigură că nu vreţi să-mi spuneţi nimic?

Jazz nu se mai simţea nevoită să-i răspundă.

Într-o dimineaţă, după ce terminase de citit o nuvelă scurtă de Turgheniev din care Ron Tush nu înţelesese nimic, evident, din moment ce ea i-o citise în limba lui Molière, decise să profite de intimitatea lor pentru a se deschide în faţa lui şi a-i spune care era situaţia ei. El o ascultă cu atenţie şi se indignă de ceea ce-i făcuseră. Cel puţin mima compasiunea, deoarece era clar că nu o credea. Îi propuse să-i cumpere datoria în totalitate cu singura condiţie ca ea să rămână alături de el şi să vină să trăiască împreună cu el, în ranch-ul lui de lângă Marfa, o oază din mijlocul deşertului, în Texas.

— Jazz, rămâneţi cu mine! Căsătoriţi-vă cu mine! Pot să spun „te iubesc” în zece limbi, dar n-am cui să-i declar pasiunea mea. Fiţi această persoană! Nu mai sunt chiar tânăr, dar voi şti să fiu galant. Veţi fi muza mea. Îmi veţi citi toate marile cărţi. Eu vă voi ajuta să descoperiţi Mexicul şi America Latină. Şi voi pleca pe lumea cealaltă cu sunetul vocii dumneavoastră în urechi.

El îşi înmulţea promisiunile, îi cerea să-l iniţieze în muzica bună, în pictură, în artele frumoase, presupunând că ea avea aceste talente. Ea avea să-l înveţe arta de a aranja o masă, de a mânca asemenea unui gentleman, de a se îmbrăca cu gust. Avea mână liberă să invite cele mai mari orchestre, cei mai mari artişti şi chiar să creeze, de ce nu? o rezidenţă pentru artiştii plastici, pe imensul lui domeniu. Dar ea trebuia întâi să se mărite cu el. Fusese naivă să creadă că el i-ar fi făcut cadou plata datoriei fără să aştepte ceva în schimb. Ea îi mulţumi, dar îi spuse că

trebuia neapărat să se întoarcă în Franţa pentru a se ocupa de succesiunea tatălui ei. Nu-i plăcea să trăiască decât la munte şi voia să continue să-şi facă t t meseria ei obişnuită de profesoară. În sfârşit, era îndrăgostită de un bărbat de treizeci de ani cu care poate că avea să se mărite într-o bună zi. El a fost dezamăgit de răspunsul ei şi-i ceru să se gândească bine. Nu împinse generozitatea într-atât încât să-i propună să-şi împartă timpul între Franţa şi Statele Unite şi să vină să se instaleze acolo cu logodnicul ei. Se miră atunci că o femeie, care avea, în aparenţă, atât de multă lume în jur, rămânea captivă în acest turn fără ca apropiaţii ei să răscolească cerul şi pământul pentru a o salva.

Ea se simţi rănită de această remarcă. De t pe o zi pe alta, el încetă să o mai convoace pentru şedinţele lor de lectură. Ea sperase în secret că el avea să o implore să se întoarcă. Dar el nu făcu nimic. Se debarasă de cărţi, pe care le aruncă în cufere într-o groapă de gunoi. Ea reuşi să şterpelească zece volume, printre care un Maupassant, un Voltaire, o Marguerite Yourcenar şi mai ales o Emily Dickinson, în ediţie bilingvă, de care nu auzise niciodată şi care o bulversă. Aceste cărţi aveau s-o salveze. Ron Tush tărăgănă plata sumei rămase din ceea ce-i datora şi-i plăti cu vreo 500 de dolari mai puţin. În cele din urmă, el îşi făcu bagajele şi se întoarse în Texasul natal, pentru a pleca apoi la vânătoare de animale sălbatice de talie mare, înainte ca vânătoarea lor să fie interzisă. Dar acceptă să o evalueze aşa cum sunt evaluaţi elevii la bacalaureat şi lăsă o evaluare t t excelentă a activităţii sale. Ea eşuase ca tutore, dar reuşise ca angajată. Miliardarul superficial perseveră în ambiţiile lui reducţioniste şi, după ultimele veşti, înfiinţase o Şcoală a Simplităţii pentru a-i „degresa” pe autorii clasici. Shakespeare, Walter Scott şi Victor Hugo reduşi la o sută de pagini, *Odiseea* lui Homer rezumată la două propoziţii: „A plecat. S-a întors”.

Jazz continua să blesteme hotelul şi America întreagă. Brăţara de la Malinche nu o mai proteja.

Rămânea o ostatică şi un animal de povară. Într-o seară, găsi un vechi bilet de metrou parizian căzut pe fundul unui buzunar, amintire a unei vizite scurte în capitală. Rămase ca trăsnită şi izbucni în lacrimi. Călcă acest bilet cu fierul de călcat ca pe o relicvă venită din negura timpurilor. îl înfăşură într-un şerveţel de hârtie pe care îl purta zi şi noapte la inimă. Când îl mirosea, simţea întregul Paris, Montmartre, Montparnasse, Saint-Germain îi reveneau în memorie. Seara, plângea mereu pe salteaua ei: Leibniz o privea, atent şi indiferent, cu pupilele presărate de sclipiri. Când adormea, cu ochii umflaţi de lacrimi şi de somn, el se lungea lângă ea torcând, se înfăşură în jurul gâtului ei ca un fular şi cădea împreună cu ea într-o comă profundă.

CAPITOLUL 11

Doica fără lapte

La puţin timp după aceea, o ştire stranie lovi universul preafericiţilor: Doica de la etajul 3, Sursa abundenţei care-i linişteşte pe cei Chinuiţi, nu mai avea lapte. Doica, pe numele ei Antonine Duvetée, era fiica unor viticultori din Provence, originară din Lourmarin, plecată la vârsta de 20 de ani în Statele Unite pe post de bonă. Dotată cu un bust ca un izvor nesecat, ea cunoscuse încă din vremea pubertăţii o lactaţie aproape permanentă. Un dar pe care Dumnezeu i-l acordase în tinereţe şi cu care o f t gratulase de atunci fără întrerupere. Diferiţii ei angajatori, loviţi de acest fenomen, se grăbiseră să tragă foloasele. Lucrase întâi pentru o familie de chinezi bogaţi de la Hong Kong, pe ai căror şapte copii îi hrănise cu sârguinţă, apoi pentru o familie din Abu-Dhabi, pentru alta din Kazakhstan, ca să-şi ia în cele din urmă zborul către America. Dispunea la Plazza de un adevărat palat rococo numit Micul Versailles, întins pe un etaj întreg şi decorat cu mobile în stil Ludovic al XVI-lea, oglinzi bogat ornamentate, cu servitori pudraţi şi cu peruci, care-şi schimbau hainele într-un vestiar. Reconstituise acolo un amestec de stiluri europene. Alămurile şi clanţele de la uşi străluceau, parchetul era lustruit şi mirosea frumos a

ceară. Sfeşnice pline de false lumânări ornau şemineele. Covoare orientale de lână amorţi

zău paşii şi se întindeau pe sub mese şi gheridoane. Pe patul ei cu baldachin, la fel de mare cât o trambulină, erau aranjate perne mari cu puf, în care capul se afunda. Fiecare cameră era decorată cu bibelouri, panglici, statuete de porţelan. Antonine Duvetée îşi luase drept pseudonim numele contesei du Barry, ultima favorită a lui Ludovic al XV-lea, ghilotinată în 1793, un nume care-i impresiona pe cei de peste ocean şi care evoca viaţa depravată a Vechiului Regim.

Contesa du Barry de pe Coasta de Est era o femeie înaltă şi slabă, cu un chip plăcut, dotată cu o pereche de sâni frumos conturaţi şi nici măcar atât de mari cum se fabrică astăzi pe bandă rulantă. Ea îşi dăduse singură numele de „frumuseţe întreruptă" Avea un accent provensal magnific ieşit direct dintr-un film de Pagnol. Doar auzind-o vorbind, şi Jazz se simţea în Franţa! Doamna du Barry părea fericită că-şi alesese domiciliul în acest cara

vanserai în care se reuneau călători din toate zările, pentru a beneficia de izvoarele de apă termală. Bărbaţi şi femei, cărora le lipseau fie tandreţea, fie vitaminele, veneau să sugă de la ea, când de la sânul drept, când de la cel stâng, după disponibilităţi. Ea primea, la libaţiile ei, şi cupluri, şi gemeni. Suptul era gratuit, dar cutuma spunea că trebuia să depui un dar foarte substanţial într-o cutie a milei din lemn de t acaju, sculptată cu torsade şi acoperită cu un şervet de mătase, la care să se adauge bijuterii, pandantive, mici pietre preţioase sau o operă de artă. Accepta până şi lingouri de aur şi-şi oferea frumoasele sfârcuri, doi cilindri tari, groşi şi lungi de 2, 5 cm, de culoare bordo la rădăcină şi mov la extremităţi, pentru sesiuni care nu depăşeau cinci minute.

Doamna îşi primea oaspeţii întinsă întâi pe o canapea, unde începea o conversaţie scurtă, ceea ce anglo-

saxonii numesc *small talk*. Dar sesiunile erau ascunse şi se deru

Iau în interiorul unui ţipi, un cort indian al Pieilor Roşii, ridicat în mijlocul salonului, singura concesie făcută culturii locale. Ea îşi îndeplinea sarcina cu pieptul dezgolit, aşezată cu spatele foarte drept pe un fotoliu de catifea. Cerşetorii îngenuncheau în faţa ei, pe un scăunel de rugăciuni, cu genunchii protejaţi de o pernuţă, şi-şi aplecau capetele către frumoasa doică, care venea înspre ei pentru a oferi şi se dădea în spate pentru a se elibera. Privilegiul de a accede până la sferele înalte ale anatomiei ei îi umplea de emoţie. Îi atribuiau laptelui ei virtuţile revigorante ale unui elixir al tinereţii.

Doamna du Barry ştia că în meseria ei, ca şi în cea a manechinelor, tăişul lamei vârstei cade repede. Avea 28 de ani. Refuza să-i alăpteze pe copii şi pe adolescenţi, aceste insuportabile specimene ale umanităţii, şi nu primea nicio persoană sub vârsta legală la care devii major în Statele Unite, 21 de ani. Programările se făceau cu câteva săptămâni înainte, prin secretara ei, o poloneză în jur de cincizeci de ani, Edvigea, care avea aerul, în funcţie de zi şi de lumină, unei doamne de companie sau al unei maici stareţe. În fiecare seară, Edvigea şi doamna du Barry goleau casa de bani, puneau banii în seif, pentru a-i depune la bancă a doua zi. Doamna du Barry apăruse pe coperta mai multor reviste prestigioase, printre care *Harper*'s *Magazine* şi *Vanity Fair*. În laptele ei, după cum se spunea, se amestecau savoarea siropului de arţar, a portocalei amare şi a migdalelor, cu un pic de alune. Ea avea grijă de alimentaţia ei, nu mânca decât carne albă, în cantităţi moderate, legume proaspete, lactate pasteurizate, precum şi miere grecească cu nuci şi seminţe de pin. Un bucătar, care îi fusese special alocat, îi trimitea în fiecare zi din bucătărie mâncărurile în veselă de porţelan şi tacâmuri de argint. Ea mânca într-un salonaş, ascultând muzică romantică sau opere italiene, bând uneori un pahar

de vin de Bordeaux sau de Romanee-Conti, mai rar şampanie. Plângea întotdeauna atunci când mureau Carmen sau Violetta din *Traviata*. În timpul zilei, o femeie de serviciu îi dădea să bea cocktailuri cu paiul, în timp ce alăpta.

Lucra în linişte, mângâindu-l pe cap pe cel care se adăpa la bustul ei generos, interzicând cea mai mică familiaritate. Pacientul putea să-i atingă, ba chiar să-i şi frământe sânul, să-i lingă areola şi coroana maronie cu sclipiri aurii din jurul sfârcului. Dar dacă cineva încerca să-i apuce o altă parte a corpului, o agentă de securitate îl înşfăca pe needucat de guler şi-i interzicea să revină. Celor mai erudiţi dintre clienţii săi, Antonine le-o invoca pe Madelon din faimosul tablou al lui Delacroix, *Libertatea conducând poporul*, şi această asemănare îi sporea renumele şi oferea sucurilor sale o putere aproape divină. Pentru americani, ea era sora mai mică şi modernă a generalului La Fayette, o creatură venită de dincolo de mări şi ţări pentru a potoli setea Lumii Noi. Surâzătoare şi amabilă, ea îi propuse într-o zi lui Jazz să vină să o guste, la babord sau la tribord, după cum spunea ea.

— O mică gustare gratis, ca între compatrioate?

Tânăra savoiardă o refuzase. Tot acest ceremonial i se părea prea bizar şi nu voia să se întoarcă la sânul matern după ce creşterea ei se terminase. Doamna du Barry îi spusese:

— Mă iei drept un animal de bâlci? Asta e? Mă descurc şi eu cu atuurile pe care mi le-a dat natura.

Dar într-o dimineaţă fatală de septembrie, sfârcurile magice secaseră. Ultimele picături căzuseră într-o marţi la ora 11 în gura unui tânăr publicitar care venise special de la Los Angeles pentru a gusta din sucul miraculos. Au fost convocaţi cei mai buni medici. Îi t dădură doicii lapte de măgăriţă şi lapte integral. Rămânea cu orele în marele bazin de la Badenspa, aşteptând un miracol. Se trezea noaptea, îşi pipăia sânii, aştepta umiditatea preţioasă, dar extremităţile rămâneau seci. Sfârcurile moi şi umede, din

cauza lipsei irigării, se crăpau precum pământul din deşert. Pe Antonine o cuprinse panica. Contractul său cu hotelul trebuia reînnoit peste o lună. Îi asigurau o locuinţă somptuoasă, o logistică solidă şi Plazza lua o taxă substanţială pentru fiecare persoană care o vizita. Franţuzoaica strângea o mică avere şi putea să iasă la pensie peste câţiva ani, dacă făcea investiţii înţelepte. Printr-o ironie teribilă, de îndată ce încetă să-şi hrănească acoliţii, începu să se îngraşe, deşi nu mânca mai mult decât de obicei. Rătăcea pe culoarele hotelului, răvăşită, plângându-şi puterea pierdută. Căuta ţapi ispăşitori, convinsă că vreun client sau vreo concurentă geloasă îi făcuse vrăji. Începu s-o privească pe Jazz într-un fel ciudat. O bănuia că o deochease, deoarece ea avea sânii minusculi, ceea ce explica reticenţa sa de a se adăpa de la fântâna ei. Servitoarea era geloasă pe pieptul ei somptuos, în bătaie de joc, doamna du Barry o porecli Waterloo, în amintirea faimosului vers al lui Victor Hugo: „Waterloo! Waterlooi Waterloo! Câmpie mohorâtă!” Jazz era consternată de această acuzaţie. Nu simţea nici cea mai mică invidie faţă de ea şi să devină o vacă de lapte nu reprezenta idealul ei feminin.

Atunci, convinsă că sterilitatea sa avea drept cauză un concurs de împrejurări din care făcea parte şi franţuzoaica, Antonine îi ordonă pe nepusă masă să vină în fiecare zi să-i sugă sfârcurile, o jumătate de oră pentru fiecare, pentru a repune în mişcare procesul de lactaţie. Altfel, avea s-o denunţe conducerii.

— Te dezgustă faptul că eu practic această meserie?

— Absolut deloc.

— Ce vrei, franţuzoaicele au o reputaţie proastă în America.

— Nu te judec.

— Ba da, mă judeci! Nu mă prosteşti cu candoarea ta. Crede-mă, Waterloo, eu sunt încercarea majoră pe drumul eliberării tale.

Şantajul era simplu, dar eficace. Jazz nu ştia ce să

răspundă, neavând deloc vreun apetit pentru corpul feminin şi mai ales nu pentru acela, dotat cu proeminenţe voluminoase. De ce să o fi ales pe ea şi nu vreo guvernantă sau vreun valet? consimţi totuşi, nu fără să se asigure că avea să fie recompensată generos de către compatrioata ei dacă, printr-un miracol, mecanismul s-ar fi repus în funcţiune. Ceru un contract redactat cum trebuie, în engleză şi în franceză, supervizat de un jurist al hotelului. Dacă i s-ar fi spus că într-o bună zi avea să fie obligată să facă asta!

Venea la ea înainte şi după programul de lucru, se aşeza pe un scăunel şi-i molfăia sfârcurile până ce simţea crampe în obraji. Trebuia să-şi scoată brăţara de la Malinche – „Scoate-ţi amuleta asta oribilă, nu vreau să văd aşa ceva aici în timp ce lucrezi” – să se îmbrace ca o femeie de lume, în rochie lungă şi cu pantofi cu toc, cu un colier de perle false la gât şi mănuşi din piele de ied. Sânii doamnei du Barry aveau o consistenţă stranie, care oscila între caramel şi jeleu de fructe. În timp ce lucra, o terapeută masa omoplaţii şi umerii Doicii. Jazz se forţa să facă asta, visând la recompensa promisă în caz de reuşită: bea din abundenţă între două reprize de supt, pentru a nu se deshidrata, şi-şi ungea buzele cu un baton emolient. Vedea ochii severi ai doamnei du Barry aţintiţi asupra ei, aşteptând nu ştiu ce miracol. Aceste obuze care salvaseră şi alinaseră atâţia nefericiţi se ofileau şi riscau să atârne în curând ca două ugere goale. Şedinţele aveau loc de trei săptămâni, fără rezultat. Jazz trebuia să se împartă între această muncă specifică, serviciul ei de menajeră şi vizitele de două ori pe săptămână la Frau Müller, care era geloasă pe prietenia dintre du Barry şi protejata ei. Aceasta o detesta cordial: – Să n-aud de baba aia nazistă! E o acritură alcoolică ce nu poate să-ţi facă decât rău.

Lui Jazz îi era mai ales frică să nu fie pedepsită de către Antonine în caz de eşec şi să trebuiască să urce iar la etajele superioare. Doamna du Barry era capabilă de orice. Într-o seară, la ora 18, ridicându-şi buzele crăpate de pe

sfârcul stâng, Jazz simţi o picătură de lapte la gură. Un lapte puţin acru la gust, asemănător cu cheagul din lapte de oaie, dar mai puţin sărat. Sursa magică părea să se fi reactivat. Întâi intermitentă şi apoi constantă, deşi mai pronunţată din sânul stâng decât din cel drept, astfel încât după o lună consultaţiile au putut fi reluate. Dar nu în acelaşi ritm. Fluxul se rarefiase.

Doica nu mai primea vizitatori decât dimineaţa şi veniturile sale se reduseră la jumătate. Acesta era un avertisment: nu putea să-şi prelungească cariera dincolo de vârsta de 30 de ani. La acel moment, ar fi strâns deja, spera ea, o sumă cochetă şi s-ar fi întors în Franţa ca să-şi deschidă un salon de înfrumuseţare. O imploră pe Jazz să se întoarcă şi să sugă de la ea cel puţin o dată pe săptămână: ea avea buzele cele mai moi din lume şi-i purtau noroc. Captiva o refuză. Îşi făcuse treaba.

— Păcat, spuse Doica, cu frumosul ei accent provensal. Ascultă, noi două suntem singurele franţuzoaice din acest hotel. Trebuie să ne sprijinim una pe cealaltă. Ei se prefac că ne iubesc, dar ne vor lăsa baltă la prima întorsătură de situaţie. Orice ţi s-ar întâmpla, eu voi fi acolo pentru tine şi tu să fii acolo pentru mine.

În timpul acestor luni de secetă, ea îşi pierduse cel mai fidel şi mai bogat client: un domn în vârstă din Connecticut, originar din Middleton, îmbrăcat mereu impecabil în costume din tweed, care venea adus de două infirmiere, cu o mască de porţelan pe faţă. Venea de trei ori pe săptămână şi părăsea şedinţele cu o picătură de lapte la comisura buzelor, pe care nu voia să şi-o şteargă. Lăsa bacşişuri extravagante pe care şi le împărţea întreg personalul. Murise la aflarea veştii uscăciunii doamnei du Barry, de care ştia toată lumea. Ea îl menţinuse în viaţă, ani în şir, ca o furnizoare a vieţii eterne. Ştirea decesului lui îi spori prestigiul: avea putere asupra vieţii şi morţii pacienţilor săi. Dar aceasta a fost o lovitură dură pentru finanţele ei.

Jazz negociase suma de 100 de dolari pe zi pentru

stimularea bucală, plus 1.000 de euro bonus dacă reuşea. Se trezi în posesia unei sume totale atrăgătoare, de 4.000 de dolari, pe care îi vărsă direct Biroului printr-o plată anticipată. Îi mai rămâneau 50.000 de dolari de plătit şi, în afara cazului în care ar fi avut loc un miracol, în ritmul acesta, avea să rămână încarcerată acolo încă cel puţin un an. Degeaba strângea bănuţ cu bănuţ sau culegea ici-colo câte un bacşiş pe care îl depunea într-o casetă închisă cu cheia, era departe de suma necesară. Coşmarul avea să se prelungească: poate că aveau s-o retrogradeze la etajele superioare, la un loc cu deţinuţii şi cu disperaţii. Seara, îi povestea suferinţele ei lui Leibniz, care se uita în altă parte, dădea din coadă, îşi lingea lăbuţele, căutând poziţia cea mai confortabilă în care să se aşeze atunci când stăpâna lui cea guralivă s-ar fi oprit în sfârşit din vorbit. Când era deranjat, scotea un sâsâit sinistru, iar ea se supunea. Tăcea şi lăsa lacrimile să-i curgă pe obraji.

Capitolul 12

Victimă şi complice în cele din urmă, Fritz Grossman, care o convocase deja în urmă cu patru luni, veni iar la ea, cu o mină gravă. Era puţin bronzat, se întorsese din vacanţă, îşi lăsase să crească o mustaţă decolorată de soare, care i se desena sub nări ca un leucoplast. Avea aceeaşi voce monotonă pe care numai accentul o mai anima puţin. Refăcură împreună calculele, scăzând cheltuielile cu încălzirea, aşternuturile de pat, cazarea şi hrana. Era departe de achitarea sumei totale. El răsfoia, dezaprobator, dosarul lui Jazz, care crescuse la dimensiunea unei enciclopedii şi care cuprindea mai multe inserturi, de culori diferite, pentru fiecare lună. Acţiunile ei erau notate oră de oră, ca într-un raport al poliţiei, pe foi volante, la un loc cu evaluările respective ale clienţilor. Jazz nu avea o activitate satisfăcătoare. Ei erau dezamăgiţi. Femeia mai avea puţin şi izbucnea în lacrimi, nemaistiind ce să facă. Avea totuşi sentimentul că dădea tot ce putea. În mijlocul conversaţiei lor, o tânără de 30 de ani, Sandra, o californiană eurasiatică, cu părul lung,

negru şi lins, şi cu un fizic graţios, cu o diplomă în matematici şi finanţe de la Stanford, li se alătură. O luă pe tânăra franţuzoaică în braţe pentru a o consola. Nu trebuia să se descurajeze: existau opţiuni pe care aveau să le studieze împreună. O privea fix, aşa cum priveşti un om foarte bolnav căruia ai vrea să-i spui adevărul despre starea lui. Vorbea, zâmbea şi-şi relua spusele:

— V-am studiat îndeaproape dosarul, doamna Jeeezebel (în mod curios, i se adresa folosind prenumele ei franţuzesc).

Îi arătă un dosar cartonat gros.

— Aţi dat dovadă de iniţiativă de când aţi sosit aici. În mod excepţional, Biroul a hotărât să vă încredinţeze o nouă sarcină. Vrem să profităm de talentele dumneavoastră.

— Despre ce este vorba?

— E o chestiune delicată.

Tânăra femeie îşi muşca buzele.

— Dacă, din interes, aţi consimţi, zic bine consimţi, să „reţineţi" alţi clienţi aşa cum v-am reţinut noi pe dumneavoastră acum zece luni, conducerea hotelului Plazza v-ar acorda o reducere a pedepsei.

Pronunţase aceste ultime cuvinte dintr-un suflu, aproape inaudibil.

— Recunoaşteţi că m-aţi reţinut?

t t t t

— Să spunem că v-am forţat mâna.

— Mă tem că nu prea înţeleg.

Tânăra californiană roşi:

— Dintr-un grup dat de clienţi, noi alegem un procentaj mic de bărbaţi şi de femei care trebuie să muncească gratuit. Tot personalul e la curent cu lucrul ăsta.

Vorbea acum cu cea mai mare naturaleţe, ca şi cum ar fi expus în faţa studenţilor o problemă de fluxuri monetare şi de stocuri.

— Îi facem să creadă că au dormit un an întreg, dereglăm ceasurile şi calendarele. Băutura pe care le-o oferim la sosire conţine faimosul drog al violatorilor, GHB, acidul gamma hidroxibutiric, o variantă de drog psihotrop care provoacă „amnezia anterogradă”, uitarea trecutului imediat. Odată ce au „muşcat momeala”, le explicăm cum stau lucrurile. Pentru a-şi ispăşi pedeapsa, ei trebuie să ne ajute şi să participe la efortul comun. Un hotel este un impozit de care călătorul trebuie să se achite.

Tăcu o clipă pentru a-i lăsa lui Jazz timp să-i digere spusele.

— Iată oferta noastră: vă propunem să deveniţi fizionomistă, să discerneţi care dintre cei care sosesc sunt subiecţi potenţiali, şi vom şti să vă recompensăm.

Să aibă astfel revelaţia seacă, trivială, a ceea ce i se întâmplase îi provocă lui Jazz, deşi ştia asta deja, o stare de ameţeală. Îşi pierdu conştienţa. Când îşi reveni în simţiri, era întinsă pe o canapea şi ei îi turnau în gură puţină apă cu zahăr. Nu era nevoie să dea un răspuns, consideraseră că aveau deja aprobarea ei.

Sandra, californiana, dispăru şi o înlocui o doamnă de vârstă mijlocie, foarte înaltă, o suedeză, Martha Vonstrom, care-şi vopsise părul în alb cernit ca pentru a conjura bătrâneţea, anticipând-o. Îi explică modul de lucru. Biroul dispunea de o cameră cu un geam opac, care se afla în spatele recepţiei. Fiecare client care sosea era căutat pe Google de către o echipă destinată acestei sarcini. Rezervările erau cercetate înaintea sosirii. Puteau să se teamă oricând de o infiltrare din partea poliţiei, dar odată ce victimele erau adormite, ele erau percheziţionate la sânge şi făceau obiectul unei adevărate anchete, în Statele Unite precum şi în străinătate. Dacă era vorba despre vreun individ asupra căruia planau îndoieli, îl lăsau să plece. Trebuiau aleşi de preferinţă celibatari, fiinţe care aveau o situaţie diferită de restul lumii. Erau de evitat cu orice preţ familiile numeroase, jurnaliştii, micii şefi, sursă de probleme. Candidaţii selecţionaţi trebuiau să fie într-o

perfectă stare de sănătate pentru a face faţă unei munci dure şi constante, de la opt la zece ore pe zi. Fără suferinzi!

— O să vă arăt. Vreau să vă semnalez de asemenea şi faptul că predecesoarea dumneavoastră, o olandeză de la Rotterdam căreia nu-i lipsea curajul, şi-a plătit datoria în doar patru luni. A folosit o filieră paralelă: s-a culcat cu toţi clienţii de la ultimele zece etaje, fără scrupule, tineri sau bătrâni. Nouă nu ne-a plăcut acest fel de a proceda. Ştim că nu este cazul dumneavoastră. Apreciem rezerva dumneavoastră. Să nu aveţi încredere în Frau Müller. Steaua ei apune la Birou. Vremea ei a trecut.

Coborârăă la parter, pe care Jazz îl revăzu pentru prima dată după tentativa ei de evadare. Era ora arborării drapelului naţional, un valet cu caschetă şi vestă militară ridica steagul cu cincizeci de stele către un luminator unde flutura maiestuos. Personalul şi clienţii rămăseseră nemişcaţi în poziţie de drepţi în timp ce dintr-un difuzor se auzea imnul naţional, *The Star-Spangled Banner*. Cele două femei intrară prin spatele recepţiei într-o cămăruţă goală, mobilată cu un birou, un sistem de camere video şi o ruletă cu un cadran circular. Un cilindru cu treizeci şi şapte de compartimente împărţite pe culori, negru, alb, roşu, se învârtea pe un pivot din alamă. O bilă de fildeş era aruncată înăuntru în fanta de pe margine şi apoi era învârtită ruleta. Când bila se oprea într-unul dintre compartimente, jumătate roşii, jumătate negre, era momentul interpretării rezultatului. Zero însemna o descalificare imediată. Toate celelalte rezultate, Par, Impar, numerele de la 19 – 36 sau de la 1-18, dădeau naştere unor calcule savante care culminau cu t acceptul sau cu refuzul. Din clipa în care un candidat era selecţionat, se declanşa „planul Trofeu”, personalul era mobilizat şi una dintre camerele speciale de la etajul 21 era golită. Persoanei care era „aleasă” i se oferea o băutură alterată, şampanie, Spritz, vin alb, coniac sau

O băutură acidulată, în care fusese vărsat acel faimos

sedativ care trebuia să le şteargă reperele temporale. Momentul *check-o*ut-*ului*, adică al plăţii sumei datorate, trebuia să dea naştere unei puneri în scenă dramatice, meticulos pregătite. Clientul, încă buimac, era primit într-o cameră specială şi pus în faţa faptului împlinit. Toată lumea îl privea cu ochi neliniştiţi.

I se puneau întrebări în legătură cu starea sănătăţii sale. Trebuia să fie făcut să creadă că plonjase într-o semicomă şi că ieşea dintr-o convalescenţă lungă de un an: telefonul său mobil, registrele hotelului, chiar şi paşaportul său erau modificate în funcţie de data presupusă a sosirii sale. Casa dispunea de o echipă de falsificatori competenţi. Poliţişti falşi sau adevăraţi erau convocaţi pentru a-l intimida pe cel rebel şi a-i impune ordinul de a plăti, fără ezitare. Trebuia evitată situaţia în care ar fi dat peste un individ atât de bogat, încât să poată plăti cei 90.000 de dolari printr-un telefon la bancă. Imediat ce protestau – şi protestau cu toţii – li se punea o brăţară electronică, uneori chiar şi cătuşe, erau raşi în cap, bărbaţii precum şi femeile. Fără vreun preambul, erau aruncaţi în miezul slujbelor celor mai de jos, spălatul vaselor, al aşternuturilor, curăţarea legumelor, corvoada spălării toaletelor, golirea pubelelor. În plus, erau şi obiectul dispreţului adevăraţilor angajaţi, care-i vedeau ca pe nişte privilegiaţi decăzuţi.

I se cerea deci lui Jazz să „agaţe”, acesta era termenul oficial, un client sau o clientă, cu promisiunea de a încasa 1.000 de dolari de fiecare dată. Ea era prinsă într-o dilemă: să refuze această înţelegere însemna să-şi prelungească perioada de captivitate cu cel puţin un an. Să reuşească însemna să piardă orice mijloc prin care ar fi putut depune plângere împotriva hotelului. Nu ezită: voia cu orice preţ să plece, în aceeaşi seară, o lăsară la recepţie, îmbrăcată într-un mic taior gri, destul de neutru. Părul ei, care crescuse mai bine de un centimetru, era pieptănat pe spate şi lipit de craniu cu gel. O cască în ureche, de mărimea unui buton de manşetă, îi dicta pasul

următor. În clipa în care un călător trezea cel mai mic interes, ea era alertată. Trebuia să-şi dubleze zâmbetele, să fie şi mai curtenitoare, iar jargonul ei franco-englez stâlcit era un avantaj incomparabil.

Primele sale victime au fost două surori, aproape gemene, foarte tinere, cu un an diferenţă de vârstă între ele, două roşcate, aterizate şi ele pe aeroportul din Last Foundland în urma unor intemperii. Trebuiau să întâlnească nişte prietene din San Francisco înainte de a se duce la schi lângă Lacul Tahoe din Sierra Nevada. Păreau prototipul acelor frumuseţi americane al căror farmec constă mai degrabă în sănătatea şi pofta lor de viaţă, decât în perfecţiunea trăsăturilor fizice. Două fete drăguţe, de-abia ieşite din adolescenţă, de nedespărţit, cu aceeaşi gropiţă în bărbie, obrajii dolofani şi ochii încrezători. Îi zâmbeau lui Jazz cu un fel de abandon total. Faptul că această tânără femeie doar cu puţin mai mare decât ele le primea şi le punea să completeze fişa de înregistrare era o asigurare pentru ele. Faptul că era franţuzoaică le confirma viziunea despre o Americă deschisă tuturor. Jazz îşi compunea o mină serioasă, întreruptă uneori de o expresie juvenilă. Cu cât ea se arăta mai profesionistă, cu atât mai mult îi atribuiau fetele o aură de căldură şi generozitate. Când căzu ordinul conducerii, ei îi veni să se spânzure. Gândul că avea să înşele două creaturi atât de adorabile îi străpungea inima. Dar ruleta decisese deja: alarma fusese lansată, procedurile de captivitate puse în mişcare, echipele anunţate, hamalii specializaţi avertizaţi. Trebuiau falsificate imediat registrele şi datele. Le serviră băutura fatidică celor două surori, Sarah şi Lola, pe care ele o băură cu docilitate. Ţineau ca Jazz să le conducă în camera lor. Ea încercă să le facă să se răzgândească. Întru veselia lor şi întru bucuria de a fi scăpat cu viaţă după furtuna năprasnică ce lovise avionul, de a fi „supravieţuitoare”, aşa cum spuneau ele, insistară. Jazz luă cheile şi planul hotelului. La mai bine de zece luni după sechestrarea ei,

refăcu împreună cu ele acelaşi traseu parcurs de ea cu hamalul cel anemic. Urcară toate trei cu ascensorul la etajul 21 şi începură acel lung marş care le aduse, străbătând culoare interminabile şi răscruci tenebroase, în camera lor. Jazz încerca să găsească drumul cu ajutorul indicaţiilor scrise pe o hârtie pe care i-o dăduseră. În cele din urmă, se opriră în faţa uşii camerei cu numărul 3 333, exact aceeaşi cameră unde fusese şi ea „cazată” în prima seară. În momentul în care dădu să deschidă uşa cu cartela magnetică, Jazz le vorbi, pe un ton foarte solemn:

— Vă previn, e vorba de o capcană. Conducerea hotelului a hotărât să vă răpească. Veţi rămâne aici cel puţin un an, condamnate la cele mai rele munci. Vor încerca să vă facă să credeţi, printr-un subterfugiu, că aţi dormit aproape douăsprezece luni. Nu veţi putea refuza, vă vor distruge actele, vă vor lua telefoanele, vor falsifica registrele. Veţi fi date dispărute, nimeni nu va putea să depună mărturie că v-aţi oprit vreodată aici. Încă mai aveţi posibilitatea de a face cale întoarsă.

Ele o priviră uluite, cu ochii rotunzi, împăienjeniţi de somn.

— What de you mean?

Izbucniră în râs.

— Sorry, just teii us tomorrow.

Jazz le vorbise în franceză. Le mărturisise tot adevărul, dar într-o limbă din care ele nu înţelegeau nimic. Sora cea mare spuse cu un surâs încântător:

— Ador limba franceză, vreau neapărat s-o învăţ. Dar acum trebuie să dormim. Suntem, cum spuneţi voi, *hobositeeel*

Jazz descuie uşa şi aprinse lumina: locul era şi mai părăginit decât în urmă cu un an.

Cele două surori avură un moment de recul la vederea tapetului care se descojea de pe perete, lăsând să se vadă bucăţi de gips, şi a mochetei roase, de parcă ar fi fost tăiată de o secerătoare, sau a tăbliei patului care era acoperită de pete îndoielnice. Unul dintre becurile

veiozelor de pe noptiere era ars. Nu văzură panourile cu fotografii, atârnate într-o nişă din perete.

— Ştiu, nu e cine ştie ce lux. Dar hotelul este plin. Dacă mai rămâneţi şi mâine-seară, vi se va da o cameră superioară.

Sarah şi Lola ridicară din umeri.

— În orice caz, v-am avertizat. Nu veţi putea spune că nu ştiaţi.

— What?

Ochii lor mari şi inocenţi o priveau cu mare atenţie şi asta o dădu peste cap. Sora cea mică îi spuse la revedere în franceză, cu vocea ei cântată, şi amândouă intonară într-un glas faimosul cântec de leagăn:

— Good night! Sleep tight. Don't let the bed bugs bâte. Somn uşor! Vise plăcute, puricii să te sărute!

Jazz trânti uşa cu lacrimi în ochi. Cu-atât mai rău pentru cele două naive: aveau să plătească aşa cum plătise şi ea. Fiecare la rândul lui. Era singură, nu trebuia să se gândească decât la cum să-şi salveze pielea.

În noaptea aceea, dormi buştean. A doua zi de dimineaţă, Sandra din California o anunţă, radioasă, că îşi câştigase un credit de 2000 de dolari şi toată lumea veni să o felicite şi s-o încurajeze în noua ei meserie de vânătoare de capete. Până şi Frau Müller o gratulă şi o invită să guste din şampanie în atelierul ei, pentru a sărbători evenimentul! Jazz îi făcu o vizită de curtoazie şi nu putu vedea ceasul tatălui ei, dezasamblat în întregime şi acoperit cu un cearşaf alb pe masa de lucru, ca un cadavru pe patul de spital. Greta Müller îl asambla la loc răbdătoare, ca pe un puzzle gigantic. Avea să isprăvească într-o lună şi atunci misterul va fi fost elucidat. Pentru prima dată de la sosirea sa, Jazz se arătă aproape încrezătoare. Dar în seara de Halloween – sosise deja sfârşitul lui octombrie, atunci când toţi cei din hotel se deghizau şi se organiza, într-o sală de recepţii de la etajele luxoase, un mare bal mascat, cu monştri şi cu fantome de toate felurile, pe tema *Familiei Addams* sau a serialului

Walking Dead, despre acei zombie umblători – Jazz fu silită să rămână în camera ei, cu interdicţia de a o părăsi. Le era teamă să nu cumva să profite de petrecere şi de deghizările tuturor pentru a încerca să evadeze. Hotelul sclipea cu mii de focuri asemenea unui palat iluminat, dar ei i se interzisese să ia parte la petrecere şi rămânea într-o stare de libertate supravegheată. Câteva zile mai târziu, din pură întâmplare, dădu peste cele două noi captive în donjonul de la etajul 24, unde o trimiseseră să caute un certificat. De nerecunoscut, cu capetele rase şi cu chipurile desfigurate de plâns, cu ochii tumefiaţi, ele o recunoscură imediat. Îi săriră la gât, ca două furii dezlănţuite, şi o făcură cu ou şi cu oţet. Jazz, mai înaltă decât ele, le răspunse, imperturbabilă, apărându-se în acelaşi timp de loviturile lor:

— V-am prevenit. Cu-atât mai rău pentru voi dacă nu înţelegeţi limba franceză. Eu am conştiinţa împăcată.

Ele rămaseră fără glas.

Atunci, îmbătată de banii aceştia făcuţi cu uşurinţă, Jazz îşi oferi serviciile pentru toate misiunile de recrutare. Nimeni nu devine un prădător mai bun decât o fostă pradă. În fiecare seară, în timp ce holul hotelului se golea şi efluviile unei muzici dulcege se atenuau, în timp ce burlaci beţi zăboveau la bar, uitându-se după trecătoarele rare, Jazz pândea prada, privind-o de sus, concentrată, din spatele tejghelei de la recepţie. Îşi arunca năvodul asupra tuturor singuraticilor, asupra celor care ezitau sau asupra celor pierduţi. Se hotăra într-o străfulgerare de secundă asupra planului de urmat. Excelă repede în folosirea plecăciunilor, a şoaptelor linguşitoare, a promisiunilor false. Avu o perioadă de recoltă record. În mai puţin de o lună, „făcuse rost” de zece clienţi şi primise, în plus faţă de salariul promis, o primă de 2000 de dolari. Datoria sa nu se mai ridica acum decât la 25.000 de dolari. Îşi recâştiga treptat frumuseţea, strălucirea, se rotunjea la loc. După fiecare captură, pentru a se relaxa, se ducea a doua zi de dimineaţă să grădinărească puţin pe *rooftop* (terasa de pe

acoperiş) unde fusese instalată o grădină de zarzavaturi şi ei nu-i plăcea nimic mai mult decât să ude plantele şi să se ocupe de iepurii din cuştile lor, supraveghind creşterea unei plante de barba-caprei sau a unui bostan, încercând să descopere în ele mirosurile de la ţară din ţinutul său din Savoia. Frau Müller o urmărea la telefon şi o presa să revină şi să stea de vorbă cu ea. Avea nevoie de sfaturile ei, avansa cu reasamblarea *Revelaţiei*. De data aceasta, Jazz nu se mai purta cu mănuşi şi-i închidea telefonul în nas:

— De-asta nu mai pot eu, Bertha cea Grasă!

Ceasul ameninţător nu o mai interesa.

Îşi oferi până şi luxul unei aventuri efemere cu un italian tânăr şi frumos care avea un zâmbet sclipitor şi pe care îl seduse şi-l folosi înainte de a fi descoperită de autorităţile din hotel. Fără regrete, deoarece nu-i suportase infatuarea.

Cu toate acestea, avu loc şi un episod neplăcut. Într-o seară de la mijlocul lunii noiembrie, printr-una dintre acele răsturnări ale vremii atât de obişnuite pe Coasta de Est, temperatura crescuse brusc şi după o săptămână de ninsoare fusese o zi de ploaie furioasă. O furtună aproape tropicală care aducea căldura Golfului Mexic se abătuse asupra acestei părţi a litoralului. Era miezul nopţii şi Jazz era pe punctul de a se duce la culcare, lucra la recepţie de la ora 15 şi pica de somn. Tocmai cazase o familie de obezi alcătuită din cinci persoane, toţi hipertrofiaţi, copii şi adulţi, şi le atârnase de gât gustările pentru noapte, felii de pizza, pop-corn, hamburgeri, fursecuri, din care puteau să ronţăie chiar şi în timp ce dormeau. Erau cazaţi la parter, pentru că erau prea grei ca să se urce în ascensor toţi în acelaşi timp. Dintr-odată, o tânără, udă leoarcă de ploaie, dădu buzna pe uşa rotativă de la intrare, cu părul şiroind de apă, scuturându-şi picioarele. Se repezi către recepţie. Jazz i se adresă în engleză, dar necunoscuta îi tăie vorba de îndată.

— Nu te mai obosi, sunt franţuzoaică.

Jazz se zăpăci la auzul acestei familiarităţi imediate.

— Întâi şi-ntâi, bună seară, doamnă. Cu ce vă pot fi de ajutor?

— Cu ce-mi poţi „fi de ajutor”? Cred că visez. Vreau o cameră, nu se vede?

Imediat, casca din ureche pârâi:

— Pe asta trebuie s-o reţii, fă conversaţie cu ea, o anchetăm acum.

Jazz îi puse câteva întrebări stângace, franţuzoaica exasperată venise cu maşina din Québec şi se îndrepta spre New York. Furtuna o forţase să se oprească aici, de urgenţă; parcase de partea opusă a străzii, sperând că nu aveau să-i ridice maşina. În ciuda ploii care o udase până la piele, avea un păr magnific, cârlionţat, care-i cobora până la mijlocul spatelui. Jazz trebui să admită că femeia aceasta, aşa zburlită cum era, avea farmec şi acel nu ştiu ce elegant care face diferenţa, un furou neglijent ales anume, blugi rupţi în locurile potrivite, glezne fine, adidaşi cu talpă groasă, o geacă de piele de firmă. Până şi grosolănia sa părea mai mult o afectare. Se simţea în ea fata de familie bună care voia să se răzvrătească şi care înjura delicat. Jazz îi propuse ca, dacă avea să-i găsească o cameră, să-şi parcheze maşina în subsolul hotelului. Locul ar fi fost gratuit. Necunoscuta o privea într-un fel care spunea: „Lasă aburelile cu mine, văd limpede care e jocul tău”.

Dar ordinele transmise prin cască erau formale şi Jazz schimbă tactica.

— Din nefericire, hotelul este plin.

Franţuzoaica se enervă.

— E o glumă? în locul ăsta de la mama naibii şi vai de capul lui? Cheam-o pe şefa ta!

— Imaginaţi-vă că până şi în locul ăsta de la mama naibii şi vai de capul lui, există oameni care călătoresc. Noi suntem principalul hotel aflat aproape de Badenspa. Şefa mea s-a culcat.

— Badenspa? Acel simulacru de staţiune termală

pentru ţăranii cu pretenţii? Hai, fă un efort, ce naiba! Ce căcatul naibii! N-o să rămân aici o veşnicie, plec mâine-dimineaţă în zori.

Pentru a câştiga timp, Jazz se făcea că-i caută o cameră, etaj după etaj. Cealaltă dădea semne de nerăbdare. În sfârşit, după zece minute, Jazz îi zâmbi:

— Poate că avem o cameră pentru dumneavoastră la etajul 21. Nu e cine ştie ce lux, dar veţi avea unde rămâne la noapte. Hotelul o să vă facă o reducere.

— Era şi cazul!

Călătoarea se duse să-şi aducă geamantanul cu rotile din maşină. Jazz îi oferi paharul cu băutura de bun venit, pe care cealaltă îl respinse dezgustată:

— Ce mai e şi mizeria asta? Vrei să mă omori sau ce?

Pentru că nu mai exista niciun hamal disponibil la această oră, Jazz îşi propuse s-o însoţească în camera ei, o dată ce formalităţile au fost terminate. În spatele geamului fără oglindă de după tejgheaua recepţiei, ruleta vorbise: Elizabeth de Muyne era numele nou-venitei, care fusese selecţionată pentru sechestrare. Fiica unui cap al burgheziei afacerilor din provincie, din Champagne cea uscată şi prăfoasă, dar una cu moravuri foarte libertine şi care se înstrăinase de familia ei. Lefteră, întreţinută de un obscur proprietar al unei galerii pariziene, un *sugar daddy* de 60 de ani, mai degrabă un bărbat plăcut. Urcarea cu liftul era bizară: străina o fixa, şmecheră, ca şi cum ar fi încercat să-şi dea seama ce căuta o compatrioată cam de aceeaşi vârstă cu ea într-un loc ca acela.

— Ia zi, e vai de capul lui liftul ăsta al tău. În faţa acestei oi negre rătăcite de turma ei, cu vocea de lichea, aproape răguşită, Jazz se simţea ca o fetiţă pierdută în America cea mult prea mare. Cealaltă îi puse câteva întrebări scurte pe un ton suspicios, fără să acorde atenţie răspunsurilor ei. Jazz îi răspundea monosilabic, temându-se în fiecare clipă să nu se dea de gol şi primind ordinele direct în cască. Când intrară pe culoarul lung de la etajul 21 care cotea şi se bifurca, nou-venita, cu geamantanul cu

rotile după ea, începu să încetinească pasul:

— Unde mă duci?

Jazz simţi cum îi urcă sângele în obraji. Contactul cu cei de la recepţie fusese întrerupt: legătura nu mai funcţiona.

— Vreţi o cameră sau nu?

Franţuzoaica nu răspunse. Chipul ei deveni dintr-odată livid, ochii i se făcură de gheaţă. O mică venă albastră i se zbătea pe frunte. Coridoarele întunecate se succedară coridoarelor lugubre. Parchetul scârţâia, unele becuri sfârâiau, starea generală de paragină era şi mai vizibilă seara. După ce ajunseră în faţa camerei cu numărul 3 333, Jazz scoase cartela magnetică pentru a deschide uşa. Dar cealaltă făcuse deja câţiva paşi înapoi.

— Ce faceţi?

— Nu-mi inspiră încredere camera ta. Miroase de la o poştă a făcătură. Te avertizez, nu mă tem de o vagabondă ca tine.

Jazz păli şi bâlbâi câteva cuvinte în engleză.

— Termină naibii cu americană ta de căcat şi r cu gura ta în formă de cur de găină.

Călătoarea se apropie de ea, cu spatele încovoiat şi pumnii strânşi. Jazz crezu că avea s-o lovească, dar cealaltă se întoarse înapoi. Când legătura cu recepţia se restabili în cele din urmă, îi avertiză: captiva nu voia să rămână. La capătul firului avu loc o scurtă şedinţă. Se dădu ordinul de a o lăsa să plece: şi mai ales să nu rişte. Dacă subiectul nu era absolut încrezător şi naiv, mai bine renunţau. Femeia aceasta ar fi fost de nesuportat şi le-ar fi făcut mari probleme din prima zi. Franţuzoaica regăsi drumul de una singură, se urcă din nou în lift şi ieşi în hol alergând, aruncând priviri neliniştite în dreapta şi-n stânga. După câteva minute, camerele video o arătară demarând în ploaie şi părăsind oraşul. Jazz a fost blamată pentru lipsa ei de stăpânire. Biroul o avertiză că aveau să-i adauge 1.000 de dolari la datoria totală, pentru greşeală profesională: sancţiunea avea să fie supusă deliberării

începând cu a doua zi, de dimineaţă. Jazz revăzu mult timp ochii inchizitori ai franţuzoaicei, care văzuseră prin ea. Se spune că animalele simt moartea atunci când se apropie de abator. Această tânără femeie mirosise o capcană şi reuşise să scape din ea la timp. Într-un fel, Jazz îi admira curajul şi îşi reproşă că nu fusese mai lucidă în urmă cu un an.

CAPITOLUL 13
Schimbarea radicală

Calculele erau oficiale: Jazz făcea progrese cu rambursarea datoriei. Suma rămasă se ridica la doar câteva mii de dolari. Încă două sau trei „specimene” şi avea să-şi primească ordinul de demobilizare.

Dar săptămânile treceau şi nimeni nu pomenea de eliberarea ei. Se temea de o surpriză negativă de ultim moment. Circulau zvonuri cum că la vârful conducerii existau disensiuni. Războiul facţiunilor era în toi, se anunţau lichidări masive. Un grup străin voia să cumpere hotelul. Cu consternare, află într-o dimineaţă de moartea lui Malinche, înjunghiată cu douăzeci de lovituri de cuţit de către o subalternă geloasă. Jazz tocmai îşi pierduse principala aliată. Nu mai avusese niciun contact cu doamna du Barry de ceva vreme. După ultimele ştiri, Paola, rivala ei de temut, era blocată la etajul 22, ca o insectă prinsă într-o pânză de păianjen, unde pierea lent. Greta Müller rămânea închisă în atelierul său încercând să reasambleze *Revelaţia*.

Atunci Jazz se hotărî să fugă. Se uitase pe hărţi, reperase autobuzele care mergeau în Canada, făcuse rost de numerele de telefon ale consulatelor Franţei de la Ottawa, din Québec şi de la Boston. Avea să treacă graniţa în Canada pe jos, prin pădure. Ascundea arme albe sub salteaua patului, cuţite, cuttere, precum şi folie de aluminiu pentru a neutraliza brăţara metalică, aduna provizii de hrană, punea bani deoparte. Ascundea în dublura hainei câteva bijuterii subtilizate de la doamna du Barry şi de la cliente, inele de aur, brăţări, coliere, pietre

semipreţioase, pe care ar fi putut să le vândă în caz de necesitate. Considera aceste furturi ca pe o răsplată binemeritată a suferinţelor sale. Nu mai era o prizonieră neputincioasă, ci o luptătoare, gata să lovească.

Greta Müller continua s-o sune în fiecare zi, pentru a-i descrie progresele pe care le făcea cu lucrul. Avea arta de a transforma cea mai mică descoperire într-un eveniment capital: – Am descoperit un al patrulea ceas în cel al tatălui dumneavoastră, un mecanism ascuns, încă şi mai subtil decât celelalte trei. Vreţi să ştiţi despre ce este vorba?

Jazz nici măcar nu se prefăcea interesată.

— Aşa, şi?

— Dar, bine, e ceva fundamental, dacă se dovedeşte că este aşa, va fi o revoluţie în industria ceasurilor.

Frau Müller se lansa în lungi explicaţii tehnice. Jazz nu o mai asculta.

I se dădu voie, pentru prima dată, să frecventeze un salon de manichiură şi pedichiură, să se epileze, să se ducă la coafor. Era o revoluţie. Un indian sikh imens, cu un turban albastru, un tip care era şi bărbier, o aşeza într-un fotoliu vechi şi înalt din piele roşie, îi ridica pantofii pe un piedestal din metal sclipitor şi o înfăşură într-un prosop alb care mirosea a curat. Ea adora zgomotul metalic al foarfecilor, asemănător cântecului păsărilor, admira fildeşul preţios al lamei de bărbierit care sărea sub presiunea degetului mare. Nu era căldura muşcătoare a unei maşini de tuns, ci culegerea delicată a unui fir de păr pe care îl filezi şi-l scurtezi ca să-l fortifici. Să simtă contactul lamei de ras cu şuviţele ei de păr îi dădea un frison voluptuos care cobora până în partea de jos a corpului ei, ca propagarea unei unde. Ea îl ruga pe acest profesionist să-i trateze separat fiecare element al podoabei capilare, pentru a-şi prelungi plăcerea.

Acestea erau bucurii simple de care ea fusese privată mult timp.

Îi alocară o cămăruţă de la etajul 10, care avea un

duş şi vedere către parkingul gigantic umplut cu insecte cu caroserie sclipitoare care rulau pe şosele. Făcuse progrese în învăţarea limbii engleze şi reuşea să susţină un schimb de replici pentru câteva minute, într-o conversaţie obişnuită. Până ce o intonaţie sau un accent pus greşit îi trăda originile. Cel mai mic pas greşit era urmat de dezorganizarea totală a frazei. Stăpânirea limbii însemna un teren recâştigat perpetuu de la ignoranţă. Iată că şi franceza o abandona, la rândul ei, confunda cuvintele între ele, amestecând ca pe nişte perle termeni împrumutaţi din cele două limbi. Sosise vremea să se întoarcă în ţara ei, cu riscul de a deveni expatriată în limba ei maternă.

Avea obligaţia de a pregăti micul dejun pentru primele cinci etaje, începând cu ora 6. Îşi lua libertatea, asemenea colegilor ei, atunci când un apartament rămânea liber, să facă o baie cu spumă în căzile din marmură falsă, încântată să lase apa să dea pe-afară în băltoace mari pe podea, sau să plonjeze într-un jacuzzi cu jeturi puternice. Domni care păreau a fi bogaţi şi puternici, doamne parfumate îi făceau propuneri, era tânără, se împlinise din nou, se îngrăşase cu burgeri, clătite, napolitane, friganele îmbibate în sirop de arţar. Ea care fusese întotdeauna filiformă

devenise aproape cărnoasă şi privea cu plăcere cum i se rotunjeau formele. Se minuna de uşurinţa cu care americanii se apropiau de nişte perfect necunoscuţi, manifestând faţă de ei o simpatie excesivă, pentru a-i uita a doua zi. Hotărâtă să se răzbune, păstra documentele încarcerării ei, ştiind foarte bine că această atitudine era absurdă din moment ce colaborase.

Şi când o apuca remuşcarea de a fi contribuit la capturarea a zece creduli care munceau pe rupte la ultimele etaje, se consola gândindu-se la lunile de suferinţă prin care trecuse şi ea. Era rândul lor acum să îndure! Lucra îmbrăcată cu un şorţ negru, cu mănuşi albe şi pantofi cu toc, cu agrafe din argint la încheieturile

mâinilor, o bonetă de cameristă şi o floare la butonieră. Servea hoarde de femei guralive care-şi povesteau cu poftă eşecurile conjugale sau văduvia precoce. O cascadă de glume şi de hohote de râs le pipera relatarea. Din două în două minute, îşi deschideau telefoanele mobile şi-şi făceau selfie-uri. Vocile lor ţipătoare alcătuiau o tornadă acustică. O tratau pe această servitoare franţuzoaică cu o simpatie curioasă şi-şi multiplicau complimentele şi dulcegăriile pentru a-şi masca mai bine stânjeneala. Cine era ea, o studentă, o femeie de moravuri uşoare, o angajată a serviciilor secrete? Una dintre ele o luă deoparte într-o după-amiază: îi propuse să-i angajeze serviciile pentru a-i întinde o capcană soţului ei la barul hotelului, o *honey trap*, o capcană sexuală. Era suficient să accepte o băutură din partea lui şi să se lase sedusă înainte ca el să-i propună să urce cu el în cameră. Ea avea de mult timp bănuieli la adresa lui. Recompensa nu era de neglijat şi Jazz negocie cu o duritate care o năuci pe doamna cea burgheză. îl agăţă pe soţ, un bărbat de vreo cincizeci de ani, mai degrabă stângaci şi grosolan, şi care avea multe fire de păr alb. Dar, dezgustată de procedeul acesta, Jazz îi deconspiră înţelegerea făcută cu soţia lui şi-l avertiză să nu cadă în capcană: încasă de două ori banii, şi de la soţul fericit că scăpase de acuzaţia de adulter, şi de la soţia liniştită în privinţa moralităţii tatălui copiilor ei.

I se dădu o ultimă misiune: să se ocupe de locuitorii din subsol care stăteau într-un spaţiu amenajat la nivelul parkingurilor. Erau foşti clienţi ai Plazzei, toţi în vârstă, care nu mai puteau să trăiască în lumea din afara hotelului. Nişte obişnuiţi ai casei, dezorientaţi de viaţa modernă. Veneau aici ca să-şi cheltuiască pensia modică, cei mai modeşti dintre ei dormind pe paturi de campanie sau saltele de spumă aşezate pe socluri de beton, pe paturi soldăţeşti de lemn, separaţi doar de paravane simple. O sală mare de reuniuni, plină de mese de lemn, le permitea să mănânce la un loc, să joace cărţi, Darts sau să se uite la filme la un proiector. Aceşti ocupanţi ai hotelului erau

numiţi „poporul de dedesubt” Trebuiau să rămână la locul lor, să nu urce niciodată în holul de la intrare şi nu aveau acces în hotel decât pe o uşă glisantă care dădea într-o străduţă din spatele hotelului. Aceste creaturi din subteran erau hrănite cu resturile de la bucătărie, cu supe de legume amestecate, cu salate de diferite feluri, tocană sau ghiveci cu carne, fructe coapte. Uneori ele scoteau un fel de vaiet surd care se auzea până la recepţie şi care crea trepidaţii lejere sub paşii clienţilor. Aceste voci de dincolo de mormânt îi nelinişteau pe nou-veniţi, dar îi şi linişteau pe ceilalţi. Pivniţa era locuită din plin.

Pensionarii erau liberi să plece oricând voiau. Era suficient să completeze un formular şi să aştepte să se deschidă, cu un scrâşnet de roţi, poarta care dădea în aleea laterală. Dar orice plecare era ireversibilă. Cei care voiau să se întoarcă, băteau gemând în perdeaua metalică, ştiind că era prea târziu. Din când în când, era ridicat din stradă cadavrul câte unui fugar care se lăsase să moară de frig mai degrabă decât să dea piept cu existenţa în lume.

Când unul dintre ei îşi pregătea bocceaua, ceilalţi se adunau la intrare, având grijă să nu calce peste linia fatală. Întrezăreau, îngroziţi, lumea de afară, certurile dintre beţivi, graffiti-urile obscene, zgomotul camioanelor, sirenele maşinilor de poliţie. îl sărutau cu toţii pe cel care pleca, îl strângeau în braţe, ştiind că nu aveau să-l mai vadă niciodată. Subsolul hotelului era o vastă celulă suprapopulată, a cărei uşă rămânea deschisă, dar de unde foarte puţini îndrăzneau să iasă, deoarece un ucigaş îi aştepta afară, pândindu-i pentru a-i prinde într-o ambuscadă: propria lor teamă.

Jazz era cuprinsă de milă şi-şi spunea că în această mulţime de bătrânei ar fi putut să fie şi mama sa cu dragostea ei pentru valize şi tatăl său, obsedat de cronografe. În fiecare duminică, la ora *brunch-ului*, timp de două ore, sosea un pianist, un argentinian longilin şi slab, care le propunea tot repertoriul latino-american. Boşorogii dansau foxtrot, cha-cha-cha, rumba, mambo, cu

un zâmbet îngheţat pe buze. Jazz avea sentimentul că ei aveau să plece în lumea de dincolo cu aceeaşi sârguinţă puţin obosită. „Mini-Vegas”-uri electronice, jocuri mecanice, împânzeau un întreg perete din subteran şi funcţionau zi şi noapte, într-o încăpere întunecată şi cu tavanul jos. Uneori, dimineaţa în zori, unii jucători erau găsiţi acolo morţi, cu mâna încă agăţată de maneta aparatului.

Ideea că aceste bunici surâzătoare sau grave, care jucau cărţi sau bingo, ar fi putut să fi fost altă dată nişte tinere visătoare, pătrunse de dorinţe carnale puternice, o făcea să cadă pe gânduri. Toate aceste suflete chinuite o adorau pe Jazz şi aşteptau în fiecare dimineaţă sosirea ei, cu nerăbdare: faptul că era străină nu o făcea decât şi mai preţioasă în ochii lor. Să se lamenteze de faţă cu ea nu era acelaşi lucru cu a se plânge faţă de o compatrioată. Fiecare voia s-o aibă pentru ea, s-o acapareze cât mai mult posibil. O anume Cindy, străbunică de felul ei, îi propusese chiar s-o ajute să-şi omoare soţul, un bărbat mărunţel şi uscăţiv care-şi ungea părul cu briantină şi care stătea în aceeaşi cămăruţă cu ea. îl suportase toată viaţa şi acum nu mai putea. Îi arunca în fiecare seară proteza dentară la gunoi, iar el se ducea s-o caute, trist şi resemnat. Ea voia să fie liberă, să-şi trăiască viaţa, ce mama naibii! Erau în plină epocă a feminismului, nu? Pudra îi cădea de pe obraji de fiecare dată când deschidea gura şi-i acoperea gâtul cu un praf alb. Jazz o botezase „Bunicuţa Zăpadă”. Încercase din răsputeri s-o convingă să nu-şi ducă proiectul la bun sfârşit. Bătrânul prăpădit avea să dea ortul popii, fără tăgadă.

O dată pe săptămână, Jazz trebuia să scoată la plimbare cinci sau şase bărbaţi sau femei, amestecaţi, care erau voluntari. O camionetă venea să-i ia şi-i ducea la douăzeci de kilometri depărtare, până la un parc aflat pe marginea oceanului, lângă o plajă neprimitoare unde vântul sufla în rafale. Grupul era supravegheat de două brute cu cască în ureche, care-i urmau: nu puteau să-şi

permită să piardă seniori ameţiţi. Originalitatea acestor plimbări consta în modul de locomoţie: Jazz era prinsă într-un ham în mijlocul a şase bătrânei şi legată de ei cu tot atâtea corzi de lungimi egale, fixate de un brâu pe care-l purta pe coapse şi care avea inele metalice prin care erau trase coapsele. Sistemul acesta era numit *star sistem*: ea stătea în mijlocul lor asemenea unei planete în mijlocul sateliţilor săi. Plimbăreţii se împrăştiau în formă de stea, la o distanţă maximă de doi metri, asemenea câinilor ţinuţi în lesă. Dacă unul dintre ei se ducea prea departe, ea trăgea de coardă şi-l aducea înapoi în grup cu o mişcare simplă. Toţi aceşti bunicuţi şi bunicuţe, înlănţuiţi ca nişte deţinuţi, o amuzau. Scotea la plimbare ospiciul. Aveau cu toţii aceleaşi gesturi înfrigurate, aceleaşi intonaţii de copil; duminica se plângeau că le era frig, tot aşa cum marţea se plângeau că le era cald. Fiecărei ore îi reveneau văicărelile ei. Rămâneau ore în şir prăbuşiţi în câte un fotoliu, se certau, se împăcau, râdeau până nu mai puteau. Epavele zgomotoase o adorau.

Era pentru prima dată în ultimele douăsprezece luni când şi ea respira aerul din natură. Erau în luna decembrie, era deja foarte frig şi ea era ameţită, aproape beată de acest aflux de oxigen. Marea era tristă, brodată cu spumă; cel puţin o lega de Franţa. Mici negustori de florile închiriau cu ora trandafiri sau lalele, flori pe care le recuperau după. Se întorcea la hotel la sfârşitul după-amiezii cu grupul ei de amărâţi epuizaţi şi pătrunşi de frig şi le servea o ciocolată caldă sau un ceai negru care-i revigora.

Teama punea stăpânire pe ea pe măsură ce Crăciunul se apropia. Era sigură de un lucru: aveau s-o reţină sub un pretext sau altul şi să-i prelungească detenţia. Avu un şoc aflând că doamna du Barry părăsise hotelul în grabă, în seara anterioară, împreună cu guvernanta sa, după ce-şi golise seiful. Profitând de o cură la Badenspa, cele două fugiseră luând primul avion către Europa, având la ele doar un mic bagaj de mână. Trădătoarea: nici măcar nu o

invitase să evadeze împreună! Securitatea hotelului era în alertă, agenţi în uniformă băteau culoarele în lung şi-n lat, verificând actele tuturor. După două zile, o turistă anonimă dădu peste Jazz pe un culoar şi-i strecură în buzunar, fără s-o privească, un bileţel scris într-un stil telegrafic: „Waterloo, am plecat. Urgenţă absolută. Distruge acest mesaj! N-am să uit de tine”.

Pe Jazz o îngrozi acest mesaj. Dacă până şi doamna du Barry nu se simţea în siguranţă!

Stabili ca ziua de 9 decembrie să fie data evadării sale. Pregătise totul în timpul nopţii, rucsacul, armele, pumnalul, şurubelniţa, lama de ras, pantofii de schimb, stabilise itinerariul, un culoar pentru evacuarea de urgenţă, aproape de parking. Leibniz se învârtea în jurul ei, neliniştit de această agitaţie, supărat că era deranjat de la tabieturile lui. Jazz se pregătea să iasă din hotel de dimineaţă, în jurul orei 5, când auzi bătăi violente în uşă. Pisica se zbârli şi scuipă de mai multe ori. Ea îmbrăcă o pijama pentru a-i induce în eroare. În faţa ei se aflau doi domni în paltoane lungi şi negre şi cu pălării de fetru trase peste ochi.

— Îmbrăcaţi-vă! Ne grăbim.

— Unde mergem?

— Plecaţi din hotel.

— Cum adică…?

— Sunteţi liberă. Grăbiţi-vă!

De-abia avu timp să se îmbrace, să-şi ia raniţa şi rămas-bun de la Leibniz pe care-l sărută tandru. Pisica, înnebunită de haosul din jur, o zgârie cu răutate pe obraz. Cei doi domni o trăgeau ţinând-o de la subraţ, în pas alergător; în momentul în care ajunseră pe culoarul pe unde ea voia să fugă, un maţ strâmt aflat lângă pivniţa bătrânilor, o legară la ochi. Poate că aveau s-o elimine, acolo, în subsol, ca pe o fiinţă în plus. Un glonţ în ceafă însoţit de faimoasa expresie *Nothing personal*. Ieşiră din hotel într-o alee întunecată şi-i scoaseră legătura de la ochi. Aruncau priviri neliniştite, de la dreapta la stânga. O

limuzină îi aştepta, cu farurile stinse, într-un frig glacial. Era încă noapte şi întuneric beznă. Şoferul, un băiat tânăr care părea sud-american, deschise portbagajul şi, aţintind o lanternă asupra unei mici genţi de piele, îi ceru să verifice dacă toate lucrurile ei erau acolo, printre care şi telefonul şi paşaportul. O rugă să verifice comparând cu lista stabilită în urmă cu un an. Paşaportul fusese „retuşat" şi actualizat. Unul dintre cei doi bărbaţi, cel mai în vârstă, îngenunche şi cu o cheie îi scoase brăţara electronică pe care o avea prinsă în jurul gleznei stângi şi care vibra. Automat, ea îşi atinse acea parte a corpului: pielea era dureroasă şi rănită. Cu o plecăciune uşoară şi într-o engleză cu accent, eliberatorul ei preciză:

— Doamna du Barry ne-a trimis. Biroul a hotărât ieri, într-un comitet restrâns, să vă ţină prizonieră, aşa că a trebuit să vă extragem din hotel de urgenţă. Iată, pentru dumneavoastră, o primă din partea Doicii.

Îi întinse un plic frumos din hârtie velină, plin cu bancnote.

— Pentru eventualele cheltuieli.

Şi cu degetele mâinii drepte făcute evantai, îi indică cifra cinci, pentru 5.000 de dolari. Obrazul o ardea, însângerat de ghearele pisicii. Semnă, la lumina lanternei, un document în trei exemplare care certifica faptul că rămăsese de bunăvoie la Plazza, pentru un stagiu, şi că nu fusese constrânsă în niciun fel.

În acel moment, se auziră paşi grăbiţi pe asfalt: era oare Moartea care venea pe tocuri sau un comando de oameni ai Biroului care veneau s-o recupereze? Curând, o recunoscu pe Frau Müller îmbrăcată într-o ţinută ciudată, în rochie de casă aruncată peste cămaşa de noapte, cu un fes de schi pe cap şi saboţi în picioare. Alerga stângace, împleticindu-se. Îi întinse tremurând o cutie frumoasă gravată cu iniţialele tatălui ei, care avea o cheiţă în încuietoare. El avusese acele mici cochetării ce contraziceau discursurile sale protestante.

— Ceasul tatălui dumneavoastră, n-am reuşit, nu sunt

capabilă din punct de vedere tehnic să străpung misterul…

— Păstraţi-l! Nu mă interesează.

— Faceţi ceea ce vă spune, îi ordonă domnul înalt şi o ciupi dureros de braţ. Luaţi-vă înapoi… chestia asta.

Frau Müller, cu nasul roşu din care-i curgea o picătură, tremura, de frig sau de emoţie.

— Am eşuat, Jazz. Acum sunt condamnată să trăiesc în cală, alături de rebuturi.

Îşi scoase fesul şi-i arătă craniul ras. Părul îi fusese tăiat în întregime, ducând la dispariţia cocului plimbăreţ.

— Aceasta e pedeapsa mea.

Lacrimile îi curgeau pe sub ochelari, fără să se ştie clar dacă erau rezultatul vântului îngheţat sau al supărării. O strânse pe tânăra franţuzoaică la pieptul ei.

— Iertaţi-mă! Aveţi milă!

Aproape că plângea în hohote. Lui Jazz i se făcu milă şi-i şopti cu o voce aproape inaudibilă:

— Secretul tatălui meu… este că nu exista niciun secret.

— Nu e elegant să spuneţi asta. Cineva o să-i dea de capăt într-o bună zi.

— Veniţi cu noi. Aşa cum sunteţi. O să cumpărăm nişte haine pe drum.

— E prea târziu. Nu mai pot să trăiesc afară. Adio!

Greta Müller plecă şchiopătând, degajând un vag sentiment stângace care stârnea mila.

Jazz voi să alerge după ea, dar cei doi bărbaţi o împinseră fără menajamente în limuzina bine încălzită. Şoferul încuie uşile şi demară, îi furaseră până şi evadarea!

CAPITOLUL 14

Viaţa palindrom

Şoferul era un mexican foarte tânăr, de vreo 16 ani, care avea puf în loc de mustaţă şi trăsături de indian, cu ochii oblici. Îşi puse şapca pe cap înainte de a demara. Era volubil şi râdea. O întrebă unde putea să o lase. Dispunea

de un număr nelimitat de kilometri de parcurs şi putea s-o ducă chiar şi până la New York. Ea urlă:

— În regulă, New York! Mergem la New York.

— Adelante![1]

Urmă un moment de euforie absolută. Ea ceru să-şi reîncarce telefonul care fusese descărcat timp de un an. Imediat ce a fost irigat de curent, micuţa capsulă luminoasă începu să vibreze, dând pe-afară de mesaje şi de apeluri, şi memoria lui explodă, saturată instant. Încă se mai gândeau la ea acolo departe şi asta îi era de ajuns. Îi luă câteva ore ca să asculte totul, ca să descifreze mesajele şi mailurile şi se linişti. Toată lumea îşi făcea griji pentru ea, şcoala, rectoratul, colegii ei. Unchi şi mătuşi, veri îndepărtaţi o sunaseră, precum şi jandarmeria din Chamonix. Până şi Jean-René Larouche, prietenul tatălui ei, încercase să dea de ea, în mai multe reprize, făcându-şi griji în legătură cu „fiica lui Nathan, dragul său prieten" Ceea ce o emoţionă cel mai tare a fost să afle că Thibault traversase Atlanticul pentru a o căuta, la sfârşitul iernii, cercetând timp de două săptămâni toată partea de nord-est a Statelor Unite! revenise în miezul lunii august împreună cu Tania, prietena ei cea mai bună. Culmea era că se opriseră amândoi la Plazza, întrebând de ea cu poza ei în mână! Tabloul se recompunea, piesele se aşezau în ordine. Şoferul, pe numele lui Luis sau Lewis, dăduse drumul la radio, pe un post cubanez din Florida, nu fără a-i cere întâi permisiunea, şi cânta cu voce tare melodiile, legănându-se. Jézabel se mişca şi ea. El era pianist şi-i dădu să asculte şi propriul său CD, în maşină: o muzică incredibil de elaborată şi de vie care amesteca t ritmuri latino-americane cu un stil formal.

Era jumătatea lunii decembrie, frigul era tăios. Ea privea peisajul de dinainte de răsărit, o suburbie imensă, interminabilă, întretăiată de câteva petice de pământ de ţară, lipsite de vegetaţie, golaşe. O uniformitate geometrică vastă. Clădiri din cărămidă roşie se întindeau

1 în spaniolă, în original: „Să pornim!" (N.r.)

peste tot în zare, terenuri fără formă, uzine, orăşele populate de fantome supraponderale care împingeau cărucioare umplute până la refuz. Ajunseră la New York în jurul orei 9 dimineaţa. În momentul în care limuzina intra pe Triborough Bridge, care leagă cartierul Queens de Manhattan, zări linia imobilelor, de talie inegală, şi nu-şi putu reprima un sentiment de admiraţie. Cerul avea o cut loare albastru cobalt, lumina era translucidă. Coborâră câteva zeci de cvartale pe Madison Avenue. Ea luă micul dejun într-un *coffee-shop* deja plin la ora aceea şi se umflă cu ouă jumări cu cârnaţi şi cartofi, cu napolitane şi cu friganele. Ca să-şi ajute digestia, voi să facă turul zonelor rezidenţiale. Şi foarte rău făcu: reuşi să se rătăcească şi se sperie. Clădirile erau prea înalte, bulevardele prea înghesuite. Zgomotul o asurzea. Oamenii dădeau peste ea fără s-o privească. După atâtea luni de claustrare, nu mai ştia cine este. Luis, care o urma în maşină, îi veni în ajutor. Ea îi ordonă să se întoarcă de unde veniseră. O luară pe şoseaua către Nord.

Jezabel ţinu să mai rămână câteva zile în Statele Unite, sigură că nu avea să revină niciodată. Se temea în fiecare clipă ca nu cumva zbirii din hotel să vină să o ducă înapoi în staul. Se instală în statul Rhode Island, la marginea mării, într-un motel. Avea grijă să-şi plătească de cu seară camera şi dormea cu chitanţa în mână. Dădu iama în câteva magazine, reconstituindu-şi o garderobă improvizată. Îşi dădea cu o cremă calmantă pe urmele lăsate de brăţara electronică şi pe zgârieturile făcute de Leibniz: pielea se cicatriza încet.

În fiecare dimineaţă, îşi promitea că avea să se ducă la poliţie să-şi denunţe răpitorii; în fiecare dimineaţă amâna, temându-se ca nu cumva ancheta să se întoarcă împotriva ei.

În cele din urmă, luă o hotărâre: luă caseta care adăpostea ceasul tatălui ei, se duse la mare într-un loc unde un râu se unea cu oceanul şi, cu o mişcare largă a braţului, aruncă ceasul în apă. Cutia pluti câteva momente.

Dintr-odată, o melodie stinsă şi ascuţită se auzi din ea: primele note din partea *Andante* a cvartetului lui Schubert, *Fata şi moartea*. Ea cunoştea lucrarea pe de rost, tatăl ei o asculta în fiecare duminică la vechea sa combină *hi-fi*. Instalase melodia pe ceasul lui, alături de alte câteva piese clasice.

Acordurile viorii sunau ca un strigăt de ajutor.

Un adio care-ţi sfâşia inima.

Muzica încetă.

Cutia se îndepărta, luată de apele curentului.

Revelaţia avea să dispară în valuri.

Fără să se gândească, Jezabel intră în apa îngheţată şi, cu răsuflarea întretăiată, din câteva mişcări de înot ajunse şi prinse obiectul şi se întoarse cu el la mal. Alergă, udă leoarcă şi îngheţată, înapoi la hotel, făcu o baie fierbinte şi îşi reveni încetişor, clănţănind din dinţi. Nu îndrăznea să deschidă cutiuţa din lemn de palisandru; până la urmă, se decise. Încuietoarea era înţepenită, trebui să o forţeze, şi depuse conţinutul pe o batistă albă, frumoasă. La început nu văzu decât un cilindru prelung, destul de greu, fără asperităţi, de fapt o carcasă de protecţie etanşă din piele, de culoarea şampaniei. Desfăcu un fermoar gros, dublat de capse, şi descoperi, cuibărit în mijlocul lui, cu faţa în sus, un frumos cadran căptuşit cu un gri albastru-închis, care o surprinse prin sobrietatea lui. Strălucea cu o lumină slabă care venea din interiorul lui şi te hipnotiza. Îşi aduse aminte că văzuse în urmă cu un an, pe bolta cerească, o puzderie de stele şi de constelaţii; dar stelele nu mai străluceau, cometele rămâneau suspendate în vid. Doar brăţara din piele neagră de crocodil, cu cusături de mătase în relief, în genul ceasurilor pilot de curse sau aviator, fusese dată cu ceară. Când voi să se uite pe spatele cadranului, partea din dos se desprinse violent şi-şi vărsă întreg conţinutul, într-un şopot de rotiţe cu mici cercuri, de came, de tamburi, de capete de bolţuri, de mici rubine. Îi curgeau printre degete asemenea nisipului. Până şi rotiţa cu care întorceai ceasul căzu odată cu tija lui

internă. Într-o secundă, ceasul se goli, asemenea viscerelor unui animal minuscul, nemairămânând din el decât geamul din safir, acele luminescente şi schiţa unui motor, un disc de câţiva milimetri grosime de unde ieşise muzica. Căutând comoara ascunsă în această operă, Greta Müller o distrusese. Micul monolit din aur roz şi titaniu nu mai exista. Jazz adună cu devotament resturile lui, îl închise la loc, îl puse în carcasa de piele şi-l aşeză din nou în cutia din lemn preţios. Misteriosul *Revelaţie* fusese redus la o grămăjoară de praf. Praful timpului. Nu era sfârşitul lumii, doar sfârşitul unui ceas. Jazz simţi o uşurare imensă.

Dintr-odată, îi reveni amintirea morţii tatălui ei. Plecase împreună cu Thibault şi nişte prieteni să facă o drumeţie pe schiuri prin ţinutul Beaufortain. Era la sfârşitul lui februarie, sub un soare palid, cu o temperatură de minus 7 grade. Condiţiile ideale pentru a se aventura în afara traseului. Urcaseră deasupra staţiunii

Arêches, la trecătoarea Pré, şi desenau curbe frumoase în zăpada ca o pudră, care scotea un zgomot ca de mătase sfâşiată. Telefonul mobil sunase la ora 8: 30, la capătul primei coborâri: era o angajată de la primărie, o infirmieră, care venea să-i facă lui Nathan injecţii cu anticoagulante. îl găsise nemişcat, căzut deasupra mesei de lucru, probabil mort în urma unui atac de cord. Salvarea era pe drum.

„O, nu, se gândise Jézabel, mi-a stricat weekendul! Nu putea să aştepte până luni!”

Acum îi era ruşine. Îşi revenise destul de repede după decesul lui, reproşându-şi faptul că nu fusese cuprinsă de durere. Se gândea: când, la rândul meu, o să devin mamă şi o să mor şi eu, copiii mei vor avea aceeaşi dezinvoltură după dispariţia mea? Indiferenţa noastră ne vine înapoi ca un bumerang, ca o pedeapsă, chiar şi după ce au trecut atâţia ani?

Îşi face valizele, ia un taxi către aeroportul Kennedy, îşi cumpără un bilet cu destinaţia Paris, constată că un zbor dus este mai scump decât un zbor dus-întors. Avionul

ei pleacă la ora 21: 50. Începe să cadă o zăpadă fină. Când s-a aşezat în cele din urmă pe locul ei din avion, la culoar, înţelege că această încercare a maturizat-o. America a făcut-o franţuzoaică, în inimă şi-n spirit, nu numai în paşaport. Aparatul de zbor nu este unul dintre acele tuburi alungite care alunecă peste nori, ci un pachebot mare cu două etaje care serveşte drept mijloc de transport al trupelor sau club de vacanţă. La gândul că în curând va putea să-şi regăsească peisajele copilăriei, zâmbeşte veselă. Majoritatea pasagerilor vorbesc franceză şi citesc ziare în limba franceză. Peste maximum şapte ore, ea va săruta pământul ţării sale, asemenea unui prizonier care iese din carceră după mult timp. Va închide atelierul tatălui ei, îi va vinde uneltele la kilogram, îi va arde hainele, va pune casa în vânzare, îi va plăti datoriile, chiar dacă asta îi va lua ani de zile. Nu mai vrea să trăiască acolo. Se va muta, va cere să fie transferată. Îşi va continua în altă parte teza despre geometria fulgului de zăpadă. Va îngropa ceasul „magic” lângă mormântul tatălui ei. Poate că el va germina şi va da naştere unui răsad de cronografe somptuoase?

Da, viaţa este mărinimoasă. Ia mult, dar dăruieşte la fel de mult!

Jazz mai are puţin şi se sufocă de fericire în timp ce dă paginile unei reviste de modă, una dintre acele publicaţii săptămânale atât de futile, încât devin indispensabile de îndată ce nu le mai ai la îndemână. Străluceşte de bucurie. Până şi vecinii de pe rândul ei sunt mai simpatici decât toţi străinii pe care i-a întâlnit în decursul ultimului an. Lângă ea se află un bărbat între două vârste, stilul intelectualului parizian: părul lung, chipul palid, cămaşa şifonată şi blugii prespălaţi, o anume alură dandy. El dă un telefon. Ea îl aude vociferând cu voce suficient de tare:

— Am terminat-o cu New York-ul, e un fel de Dubai la Atlantic. Un imens târg comercial. La Paris te plimbi printre secole, la New York printre mărci.

El se uită la ea, aşteptându-se la un ştiu ce complicitate din partea ei. Ea îşi întoarce capul în partea cealaltă. Mâine-seară cel târziu, îşi va regăsi cabana, cheile sunt pe fundul genţii. Nu a contactat pe nimeni încă, aşteaptă să se întoarcă şi apoi să dea piept cu cercul ei de prieteni. Preferă să nu ştie nimic înainte să ajungă la faţa locului. Dacă zăpada a căzut într-o cantitate suficientă, se va duce să schieze de poimâine-dimineaţă, va coborî acea pantă vertiginoasă de sub marginea de la Miage, va face slalom prin pădure. Nu mai poate de bucurie.

În clipa aceea, o frică hidoasă o ţintuieşte pe scaun, îi strânge pieptul. Mâinile şi picioarele îi îngheaţă. Lacrimile îi urcă în ochi, de nestăpânit. Vecinul ei cu chip de parizian vrea s-o consoleze, îi pune mâna pe braţ, ea se zburleşte („Nu mă atinge, idiotule!”), întoarce capul în semn de refuz şi-şi înfundă faţa în palme. Şeful de cabină anunţă:

— Tot personalul navigant la posturi!

Un steward tânăr începe să dea indicaţiile de siguranţă uitându-se drept în ochii ei. Privirea asta o deranjează, o cercetează într-un fel lipsit de pudoare. Se ridică atunci în picioare, în timp ce toată lumea e aşezată şi cu centurile legate. Intră în panică şi se aruncă asupra angajatului: lumea se impacientează în jurul ei, vor s-o calmeze, i se aduce un pahar cu apă. Ea urlă, vrea să fie scoasă din avion, îi e mult prea frică în avion, a avut un accident teribil în urmă cu un an şi nu mai vrea să

trăiască acelaşi lucru. Echipajul îl avertizează pe comandantul de bord care consultă turnul de control. Pasagerii, oscilând între milă şi nerăbdare, calculează timpul pe care-l vor pierde din cauza acestei debarcări inopinate. Două stewardese o ridică şi o duc în spatele avionului. Urmează un lung moment de plutire. I se aşază o pătură pe umeri, i se dă să bea nişte grog fierbinte. Şeful de cabină soseşte în cele din urmă, însoţit de un alt membru al echipajului.

— Doamnă, vă rog să înţelegeţi că această situaţie nu

este acceptabilă. Blocaţi avionul, aeroportul şi controlorii aerieni sunt cu nervii întinşi la maximum. Se pregăteşte o furtună de zăpadă. Sunteţi sigură că vreţi să vă daţi jos din avion şi să vă anulaţi călătoria?

Ea îi imploră. O scot în cele din urmă prin spatele avionului şi o pun să semneze o hârtie administrativă, dar bagajul ei are să rămână în cală şi-i va fi returnat în Franţa. Ea trece de vamă, vorbeşte puţin cu un psiholog, obţine o viză pentru încă cincisprezece zile. E deja ora 22: 30. Îi mai rămân 3.000 dolari şi din ei îl plăteşte în avans pe şoferul neîncrezător.

Taxiul se rătăceşte, şoferul vrea să renunţe, ea insistă. Adresa hotelului nu mai apare pe GPS. Se învârt în cerc mult timp. Toate străzile, toate clădirile se aseamănă în Lebanon. Printr-un noroc, ea vede de departe neonul intermitent al Plazzei. La recepţie nu mai recunoaşte pe nimeni. Echipele s-au schimbat iar. De data asta, este întâmpinată de un tânăr asiatic cu ochii mari şi cu pometii plini de acnee. Accentul lui coreean în engleză se ciocneşte de accentul ei franţuzesc, creând neînţelegeri serioase. Sunt obligaţi să-şi scrie frazele pentru a se înţelege unul pe celălalt. Râd de neînţelegerea lor reciprocă. Dacă nu ar fi supus acestui atac al sebumului, el ar fi cu adevărat seducător. Nu încearcă s-o păcălească. Se eclipsează cu nonşalanţă în spatele unei uşi, ea ştie ce spune el, ce face, crede chiar că aude şuieratul bilei negre care sare din căsuţă în căsuţă înainte de a afişa un număr irefutabil. Aşteaptă răbdătoare şi contemplă holul care e puţin mai rece decât înainte. Cei trei bătrânei care o primiseră în urmă cu un an nu mai sunt acolo, unul dintre ei a murit din cauza unei angine pectorale, ceilalţi doi de supărare. Păcat, făceau atmosferă. Tânărul asiatic se întoarce, îi cere paşaportul, trebuie să-i facă o copie. Ea zâmbeşte, cunoaşte procedura pe de rost. El îi oferă o băutură îndulcită, un suc scârbos de coacăze slab alcoolizat pe care ea îl bea până la ultima picătură. E conştiincioasă. Îşi repetă faimoasa expresie: „amnezie anterogradă”. În cele

din urmă, un domn în vârstă îmbrăcat în ţăran bavarez, cu pantaloni scurţi de piele, pălărie cu pene şi saboţi, vine s-o conducă în camera ei. Şi el vorbeşte cu accent, tirolez sau elveţian din partea germană, acelaşi cu al lui Frau Müller. Poate că era fratele ei? Avea să se ducă s-o vadă la subsol în săptămâna următoare sau să-i trimită un mesaj. El zâmbeşte încontinuu şi dă din cap ca şi cum ar aproba un interlocutor imaginar. Tropăie, se bălăngăne, face paşi de dans.

Ea nu mai vrea să trăiască la munte; detestă aceste protuberanţe care-ţi înfundă vederea şi te privesc de sus. Oricât de mult s-ar căţăra, stâncile nu vor ajunge niciodată la cer. Ascensorul sâsâie în continuare ca şi cum ar suferi de astm, tremură sacadat, frânează, reporneşte, ajunge în cele din urmă la etajul 21. Ei merg mult timp prin complexul de culoare imens, Jazz înaintează prima, cunoaşte deja traseul pe de rost. Ştie când trebuie să cotească la stânga sau la dreapta, pe ce drum s-o apuce, pe care altul să-l evite. Se aflase acolo numai cu opt zile mai înainte. Regăseşte în anumite locuri oglinzile mari care multiplică pistele false şi sporesc confuzia trecătorului. De data aceasta, mocheta este de-a dreptul smulsă. Uşile camerelor sunt acoperite de graffitiuri, unele încuietori nu mai există şi nu mai sunt decât nişte găuri căscate din care atârnă bucăţi de lemn. Aşa cum era prevăzut, bavarezul îi deschide uşa camerei 3 333, alt număr palindrom pentru care suma totală a cifrelor care-l compun este egală cu 3. Şi viaţa ei este un palindrom pe care ea îl trăieşte dinainte înapoi şi dinapoi înainte.

— Odihniţi-vă bine, doamnă dragă.

Ea îi strecoară cinci dolari în palmă, el se înclină. Priveşte panoul de pe perete pe care sunt afişate pozele tuturor clienţilor care au stat în această cameră. Nu se regăseşte. E strigător la cer. I-au scos poza. O să-i anunţe mâine la recepţie. Pe pat, în poziţie de sfinx, o aşteaptă Leibniz, care se cambrează torcând.

Pare înconjurat de un nimb delicat de lumină ce-i dă

aspectul unei divinităţi antice. Urechea lui stângă e sfâşiată. O ceartă cu un motan rival. Ea nu-i poartă pică pentru zgârieturi. îl mângâie, îl felicită. El îşi pierde răbdarea. Ea se întinde pe pat, închide ochii. Se va trezi peste un an.

La ce bun să te întorci în lume, din moment ce lumea întreagă e conţinută în acest hotel?

EPILOG

Marile complicaţii

Când deschide ochii, Jazz constată că nimic nu s-a schimbat. Se gândeşte: sunt buni, nu e nimic de zis. Pisica s-a eclipsat, e şi firesc. S-a dus să-şi facă rondul. Jazz nu mai e obosită, se uită la ceas, e ora 9 dimineaţa. Afară a început să cadă o zăpadă fină. Cerul are această limpezime lăptoasă, îndurerată, ca în ajun. În oglindă, observă că părul nu i-a crescut nici măcar cu un centimetru. Părul încetează să crească atunci când dormi? Şi-a regăsit nuanţa obişnuită, castaniu, şi şuviţele albe au dispărut. Nu e trasă la faţă, dimpotrivă. Coboară pentru comedia achitării notei. Un şir lung de călători se află în faţa recepţiei. Ea savurează deja ceea ce urmează să se întâmple. Întinde cheia şi cartea de credit, zâmbind. Cunoaşte bine placa, de data asta nu o vor surprinde. Le va face de bunăvoie toate jocurile, va face pe indignata. Îi va acuza că sunt escroci, va cere să cheme poliţia.

Când i se anunţă suma, crede că e o greşeală. Două sute cincizeci de dolari plus taxele? Imposibil. Tânăra de la recepţie îi confirmă suma. Cum, doar atât?

— Uitaţi-vă bine, am rămas aici un an.

Angajata, o afro-americană cu chipul rotund, o studiază surprinsă, verifică ecranul din faţa ei, îl întoarce către Jazz.

— Ba nu, aţi sosit ieri-seară; uitaţi-vă şi singură.

Cifrele, datele sunt de necombătut.

— Cum? Dar nu am fost reţinută?

— Reţinută pentru ce?

— Dar ştiţi foarte bine!

Se bâlbâie, păleşte la faţă. În spatele ei, oamenii tuşesc. Plăteşte în numerar, semnează, îi e ruşine să accepte o sumă atât de mică. Tânăra femeie îi zâmbeşte.

— Have a nice day!

Jezabel se îndreaptă către ieşire, nimeni nu fuge după ea, uşierul cu chipiul milităresc o salută curtenitor şi-i cheamă un taxi. Ea se simte atât de umilită, încât aproape că-i vine să plângă. N-au mai vrut-o şi a doua oară. Toate politeţurile şi plecăciunile n-au fost decât de formă. Nu a fost suficient de bună pentru ei. Fulgi de zăpadă apar prin perdeaua ploii, făcând frigul şi mai umed.

Reia drumul către aeroportul Kennedy, dezamăgită de acest deznodământ ridicol. Ia primul avion disponibil în după-amiaza aceea, evită compania aeriană din ajun, îşi cumpără un bilet pentru Londra şi apoi unul de tren către Paris, cu Eurostar. Apoi, va ajunge la Annecy sau la Chamonix cu TGV-ul. Un incident îi colorează plecarea: pe măsuţa din bufetul unde mănâncă o supă înainte de decolare, a uitat ceasul tatălui ei în cutia lui albastră de culoarea cerului la miezul nopţii. Se întoarce după el şi descoperă, deja aşezată în locul unde stătuse mai înainte, la doar un minut distanţă, o doamnă elegantă, care are o geantă de firmă cu un logo vizibil şi care observă obiectul, aşteaptă, deschide cutia, îi admiră conţinutul, întoarce capul la dreapta şi la stânga, îl ia, îl pune la loc, îl cântăreşte, se face că-şi caută un şerveţel în geantă, deschide un ziar cu care acoperă toată suprafaţa mesei, se face că-l citeşte, îl împătureşte la loc. Când se ridică să plece, cutia a dispărut, strecurată discret printre lucrurile ei. Se îndepărtează apoi cu nonşalanţă. O subtilizare de mare clasă, făcută de o expertă. Jazz nu este deci singura care îi buzunăreşte pe contemporanii ei! O regăseşte peste o oră în avion, aşezată pe un scaun din primele rânduri, la clasa business, instalată confortabil, cu papuci cu blană în picioare şi un pahar de şampanie în mână. Jazz îi zâmbeşte şi-i şuieră printre dinţi:

t t f r t

— Mi-a luat un an şi o zi ca să mă debarasez de el. Mult noroc!

— I beg your pardon?

— Have a nice trip!

— Oh, thank you!

În timp ce Boeingul decolează, Jezabel se miră că nu-i este foarte frică. Totuşi ninge abundent, dar turbulenţele nu o sperie. Cel mult, se ţine strâns cu mâinile de cotiere atunci când carlinga avionului tremură. Maşinal, îşi priveşte încheietura mâinii stângi: brăţara de la Malinche s-a decolorat, trecând de la bej la un alb ca de fildeş, iar acum către tonuri de sepia. Din cauza spălărilor repetate, motivele gravate, reptila, broasca-ţestoasă, jaguarul, aproape că au dispărut. Nu mai este decât o bucată de os fără formă. Şi-o scoate de la mână lăsând-o să alunece în jos şi o aruncă în compartimentul cu ziare. Nu mai are nevoie de ea. Glezna stângă o mănâncă, cicatrizarea se face lent, rana este închisă la culoare, la întoarcerea în Franţa o să se ducă la doctor.

O să-şi păstreze prenumele american, Jazz, pe care îl preferă celuilalt. Nu mai este franţuzoaica naivă debarcată aici în urmă cu un an.

E ca un prizonier care se întoarce de pe front. Cum îşi va explica absenţa? Ce-i va povesti lui Thibault?

Nu e sigură că vrea s-o sune pe Antonine. De altfel, nu a avut niciodată numărul ei de telefon.

Nu are nici 30 de ani.

Nu ştie ce se va întâmpla cu ea.

Totul e posibil.

Jézabel e smulsă din somn de o voce pe care o recunoaşte imediat, aceea a comandantului de bord:

— Doamnelor şi domnilor, tocmai am traversat o zonă depresionară puternică deasupra Atlanticului de Nord, cu vânturi violente şi o furtună persistentă. Vă mulţumesc pentru că v-aţi păstrat sângele rece şi vă rog să ne scuzaţi pentru întârzierea cauzată de aceste condiţii. Am obţinut

în cele din urmă permisiunea de aterizare din partea turnului de control. Ar trebui să aterizăm la… Montréal, pe aeroportul Pierre-Elliott-Trudeau, în mai puţin de o oră.

Stupefiată, Jézabel îşi ridică privirea.

Trebuie că a înţeles greşit.

Opreşte o stewardesă de pe culoar.

— Doamnă, vă rog, aterizăm la Paris, nu-i aşa?

— Nu, la Montréal, în Québec, de ce?

— Acesta nu este avionul care merge la Paris?

Femeia îi zâmbeşte condescendent.

t

— Nu! Noi venim de la Paris.

Îi face cu mâna semnul unei traiectorii dinspre Europa înspre America, ca şi cum i s-ar adresa unei înapoiate mintal. Adaugă:

— Am decolat de la Paris. Aterizăm la Montréal? înţelegeţi?

Câţiva pasageri se amuză.

— E totul în regulă, domnişoară?

Jézabel, febrilă, cotrobăie în compartimentul pentru ziare. Are palpitaţii, bătăile inimii i se accelerează, apoi inima i se opreşte, îi lipseşte oxigenul. O lamă o taie de sus până jos. Între două hârtii, descoperă un corp dur, ca un capăt de os: amuleta lui Malinche! Culorile au dispărut, dar recunoaşte contururile desenelor animaliere.

Nu e posibil!

Respiră încet pentru a se calma.

Un gol de aer o face să tresalte pe scaun, nu mai are răgazul să intre în panică.

Caută în geantă, o întoarce pe toate părţile. Dă peste cutia din lemn de palisandru, o deschide cu mâinile tremurânde: ceasul tatălui ei se odihneşte în cutiuţa lui cu catifea neagră. Carcasa protectoare a dispărut.

Scoate un soi de răcnet interior: nu, nu asta, nu din nou!

Când îl ridică, ceasul se dezintegrează, scurgându-se în tăcere.

Ecranul, geamul, limbile se desfac, nemailăsând între mâinile ei decât capacul gol, prins între cataramele curelei, legate cu anse.

Asemenea aripilor întinse ale unei păsări moarte, care nu mai are nici cap.

Găseşte ziarul din ziua respectivă.

Un titlu cu litere de-o şchioapă se întinde pe prima pagină a ziarului *Le Monde*:

UN ŞOC PENTRU SALVAREA PLANETEI

Se uită la dată: este 13 decembrie 2017.

La preţul de vânzare al cărţii se adaugă 2%, reprezentând contravaloarea timbrului literar.

Tipar: ARTPRINT E-mail: officeartorint.ro Tel.: 021 336 36 33

Născut la Paris în 1948, Pascal Bruckner este romancier şi eseist.

1 7

O figură emblematică a intelectualităţii franceze. La Editura Trei au apărut toate romanele sale: Fiul cel bun, Casa îngerilor, Luni de fiere, Hoţii de frumuseţe, Care dintre noi doi l-a născocit pe celălalt? Iubirea faţă de aproapele, Căpcăunii anonimi, Copilul divin, Palatul chelfănelii, Iubito, eu mă micşorez!... Păzea, se-ntoarce Moş Crăciun! şi Paria, volumul de teatru Ce doreşte domnul? precum şi eseurile Noua dezordine amoroasă, Fanaticii apocalipsei, Paradoxul iubirii, Căsătoria din dragoste, Euforia perpetuă, Mizeria prosperităţii, Tirania penitenţei. Eseu despre masochismul occidental, înţelepciunea banilor şi Un rasism imaginar.